

برنامه راهبردی معاونت تحقیقات و فناوری

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

the Strategic Program of the Research
and Technology Vice-Chancellor

تابستان ۱۴۰۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برنامه راهبردی معاونت تحقیقات و فناوری
دانشگاه علوم پزشکی کرمان

فهرست مطالب

فصل اول	۴
پیشگفتار	۴
مقدمه	۵
۱-۱- چشم انداز	۶
۲-۱- بیانیه ماموریت و رسالت	۶
۳-۱- ارزش‌های محوری	۶
۴-۱- توانمندی‌های محوری حوزه تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کشور	۷
۵-۱- اهداف کلان معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان	۷
ضرورت تدوین برنامه راهبردی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان	۸
فصل دوم	۱۰
تحلیل وضعیت موجود	۱۰
1-2- شناخت محیط خارجی	۱۰
۱. بررسی اسناد ملی و بالادستی	۱۰
۲. مطالعات تحولات و روند توسعه علم و فناوری در عرصه جهانی	۱۱
3. بررسی ذینفعان	۱۲
۲-۲- شناخت مطالعات داخلی	۱۲
۱-۲-۲- معرفی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان	۱۲
۲-۲-۲- بررسی موقعیت معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان در کشور	۲۰
۳-۲-۲- اولویت‌های محوری معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان	۲۵
۴-۲-۲- شناسایی عوامل حیاتی موفقیت معاونت	۲۶
فصل سوم	۲۹
ارزیابی محیط‌های داخلی و خارجی	۲۹
بررسی و تحلیل عوامل درونی و بیرونی سازمان	۳۰
• تحلیل کیفی عوامل درونی و بیرونی	۳۰
• بررسی عوامل خارجی (فرصتها و تهدیدها)	۳۰
• بررسی عوامل داخلی (قوت‌ها و ضعف‌ها)	۳۳
• تحلیل کمی عوامل درونی و بیرون	۳۵
الف: ماتریس ارزیابی عوامل درونی (IFE)	۳۵
ب: ماتریس ارزیابی عوامل بیرونی و خارجی (EFE)	۳۸
تجزیه و تحلیل موقعیت	۴۲
فصل چهارم	۴۵
سند راهبردی معاونت تحقیقات و	۴۵
فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان	۴۵
برنامه عملیاتی حوزه مدیریت توسعه فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان	۵۱
برنامه عملیاتی حوزه مدیریت توسعه فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان	۵۱

۵۱	راهبرد ۱: تحقق مرجعیت و سرآمدی علمی
۵۲	برنامه عملیاتی حوزه مدیریت توسعه فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان
۵۲	راهبرد ۲: تلاش در جهت درخشش بین‌المللی
۵۴	برنامه عملیاتی حوزه مدیریت توسعه فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان
۵۴	راهبرد ۳: مأموریت‌گرایی
۵۶	برنامه عملیاتی حوزه مدیریت توسعه فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان
۵۶	راهبرد ۴: افزایش همگرایی علوم
۵۶	برنامه عملیاتی حوزه مدیریت توسعه فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان
۵۶	راهبرد ۵: پاسخگویی اجتماعی
۵۷	برنامه عملیاتی حوزه مدیریت توسعه فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان
۵۷	راهبرد ۶: اعتلای خردورزی
۵۸	برنامه عملیاتی حوزه مدیریت توسعه فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان
۵۸	راهبرد ۷: تقویت زیرساخت‌های موجود جهت تحقق شش راهبرد دیگر
۶۱	فصل پنجم
۶۱	ارزشیابی
۶۵	پیوست‌ها
۶۵	پیوست ۱
۶۵	مبانی روش برنامه‌ریزی
۶۵	۱- اهمیت و ضرورت برنامه‌ریزی راهبردی در سازمان
۶۵	۲- تعریف برنامه‌ریزی راهبردی و خصوصیات آن
۶۷	۳- فرایند برنامه‌ریزی راهبردی
۷۰	عوامل تأثیرگذار در انتخاب راهبرد مطلوب:
۷۲	پیوست ۲ کلان منطقه هشت
۷۵	پیوست ۳ اسناد ملی و بالادستی
۷۵	Future state 2030
۱۲۳	منابع

فصل اول

پیشگفتار

مدیریت به تنهایی و بدون مشارکت اعضا نمی تواند توسعه پایدار ایجاد نماید.

با پایان یافتن اولین برنامه راهبردی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان تا سال ۱۴۰۰، شورای پژوهشی دانشگاه تدوین دومین برنامه راهبردی را برای بازه زمانی ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۵ تصویب کرد. بر این اساس شورای تدوین برنامه راهبردی معاونت با ریاست معاون تحقیقات و فناوری جناب آقای دکتر ملک پور افشار فعالیت خود را آغاز نمود.

در این ارتباط شورا موضوع را از دو منظر مورد بررسی قرار داد، در گام نخست، ارزیابی برنامه راهبردی پیشین و بررسی عملکرد معاونت در حوزه های مختلف و انطباق آنها با اهداف، شاخص های برنامه و میزان تحقق اهداف برنامه مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت. در گام بعدی نظرات روسای مراکز تحقیقاتی و سایر مدیریت ها و مجموعه های مرتبط با معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه از طریق اتوماسیون اداری، جلسات شورای پژوهشی دانشگاه و مصاحبه حضوری با اساتید برجسته دانشگاه جمع آوری و مورد بررسی قرار گرفت. معمولا در تدوین برنامه ها دو رویکرد کلی وجود دارد، رویکرد خواص و دیگری رویکرد کثرت گرا. فرآیند تدوین برنامه مذکور بر رویکرد کثرت گرا استوار گردید.

در این راستا تلاش شد آنچه به عنوان نقاط ضعف، قوت و فرصت ها و تهدیدهای معاونت تحقیقات ارائه می شود در بردارنده نظرات جمعی ذی نفعان باشد. در این ارتباط نظرات مدیران معاونت تحقیقات، روسای مراکز تحقیقاتی، معاونین پژوهشی و سایر اعضا شورای پژوهشی جمع آوری شد. در واقع تاکید شورا برای نظرخواهی از اعضا به جهت اطمینان یافتن از شناخت صحیح مسائل و مشکلات درون معاونت و شناسایی روندها، تحولات و عوامل محیطی که می تواند به طراحی راهبردها و راهکارهای مناسب و عملیاتی منجر گردد، بوده است.

در این ارتباط برنامه راهبردی مراکز تحقیقاتی وابسته به معاونت به دقت مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت. با در نظر گرفتن اولویت های فوق و همچنین الهام گرفتن از نامگذاری سال ۱۴۰۱ توسط رهبر معظم انقلاب به عنوان سال تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین، ماموریت، اهداف و برنامه راهبردی معاونت تدوین گردید.

مقدمه

بی شک در عصر اطلاعات و در دنیای امروز که پیشرفت جزء اهداف اصلی کشورهای جهان قلمداد می شود و رهبران جوامع مختلف تشنه دستیابی به تکنولوژی برتر هستند، ضرورت توجه به تحقیق و پژوهش برای محکم کردن موقعیت و جایگاه کشورها در صحنه جهانی، امری بدیهی و ضروری می نماید، در شرایطی که حجم سرمایه گذاری ها در خصوص فناوری ها و تحقیق و پژوهش در زمینه های نو و حیاتی در جهان و منطقه رو به افزایش است، شرط ماندگاری و حفظ و ارتقا موفقیت علمی و فناوری در گرو تفکری پویا، راهبردی و سیستمی است که بتواند در تطابق با تغییرات و سازگاری با آن به موقع عمل نماید.

معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان با اتکا به تجربیات و توانمندی های ارزشمند خود و با تدوین برنامه راهبردی حاضر، خود را برای پاسخگویی به موقع، به تغییرات و رشد در این صحنه رقابتی مهیا کرده است. ما معتقدیم طبق نظریه پروانه ای، پیش بینی یک سیستم بزرگ در حقیقت غیرممکن است، مگر با در نظر گرفتن تمام عوامل جزئی که ممکن است کوچکترین تأثیری بر سیستم داشته باشند، بنابراین این برنامه با اتخاذ اهداف بلندمدت و راهبردهای موثر و جزئیات برنامه های عملیاتی استعداد آن را دارد که با هم گرایی فعالیت ها و استفاده بهینه از منابع، موجبات نیل به شاخص های مطلوب نظام جمهوری اسلامی ایران را فراهم سازد.

روح و شالوده این برنامه مطابق با سند جامع علمی کشور بر مبنای ترکیبی از الگوهای **عرضه محوری و تقاضا محوری** استوار است، عناصری که معنابخش حرکت مجموعه بوده و آثار آن در جای جای برنامه احساس می شود. این وجه از نظام علم و فناوری معطوف به تولید و عرضه دانش بر مبنای اهداف، آرمانها، نیازها و تقاضای جامعه است. توجه به این عناصر ضمن آنکه انگیزه بخش و هدایت گر این حرکت هدفمند است، موجب هماهنگی، یکپارچگی، توازن و انسجام برنامه نیز شده است. اصولاً با اعتقاد به اینکه یک برنامه، ابزاری است برای رفع مشکلات و نارسایی ها و ارتقا وضع موجود یک سازمان برای خدمت رسانی بهتر به مردم، طبیعی است که بهترین ملاک و معیار برای ارزیابی موفقیت یک برنامه می تواند میزان اثربخشی، خلق ارزش و نافع بودن عملی آن به شمار آید و از آنجا که علم و عمل توأمان، عامل پیشرفت همه جانبه و پایدار کشور است، از این رو در اینجا به موضوع تبدیل علمی و بهره برداری از یافته های پژوهشی و تکمیل چرخه نوآوری، توجه ویژه ای شده است و نهایتاً برآیند همه آنها در راستای پاسخ به نیاز سلامت جامعه خلاصه می شود.

در خاتمه، حمد و ستایش می کنیم پروردگار متعال را به سبب منتهی که بر ما نهاده و توفیقاتی که به این مجموعه ارزانی داشته است و استعانت می طلبیم از درگاه خداوند متعال که با بهره گیری از همه توان و تجربه و استفاده بهینه از ظرفیت و توانمندی های موجود در جهت ارتقای کمی و کیفی امور گام برداریم.

۱-۱- چشم انداز

این معاونت امید دارد در آینده بتواند دانشگاه را در جهت ارتقا جایگاه پژوهشی و فناوری خود به کمتر از رتبه ۸ کشوری بر طبق ملاک‌های ارزیابی سامانه علم‌سنجی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور یاری رساند و همچنین این معاونت در تولید و توسعه علم و فناوری و نوآوری و به کارگیری دستاوردهای آن به توانایی بالایی در سطح ملی و منطقه‌ای دست یابد.

۱-۲- بیانیه ماموریت و رسالت

معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان با اتکال به قدرت لایزال الهی و برنامه‌های علمی و مدبرانه، بهره‌مندی از منویات مقام معظم رهبری، سند چشم‌انداز کشور، ظرفیتها و قابلیت‌های دانشگاه و با استفاده از نیروهای متخصص و توانمند جهت تحقق "علم و فناوری کمال آفرین، توانمندساز، ثروت آفرین و نیاز محور" ماموریت‌های زیر را رسالت بنیادی خود میداند:

- حمایت و تشویق محققین علوم پایه، بالینی و علوم سلامت جهت انجام پژوهش‌های کاربردی و منطبق با نیاز جامعه، کشور و منطقه
- تقویت ارتباط دانشگاه و صنعت
- ترویج و اشاعه تفکر کارآفرینی در بین جامعه دانشگاهیان (اساتید، دانشجویان، مدیران، مشاوران، کارشناسان و کارکنان واحدهای دانشگاهی و موسسات وابسته به دانشگاه) جهت راه‌اندازی استارت‌آپ‌های مختلف
- گسترش ارتباطات علمی با شبکه‌های تحقیقاتی داخل و خارج کشور
- انعقاد قرارداد و جذب بودجه‌های پژوهشی سازمان‌های خارج دانشگاه
- ایجاد، تجهیز و توسعه پارک علم و فناوری سلامت دانشگاه
- توسعه ترجمان دانش

۱-۳- ارزش‌های محوری

معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان در راستای ایفای رسالت و ماموریت خود، متعهد به رعایت ارزش‌های محوری زیر است:

- رعایت اصول و شئون اسلامی
- حفظ و رعایت مصالح نظام جمهوری اسلامی ایران
- شایسته‌سالاری در جذب و بکارگیری نیروها
- مسئولیت‌پذیری و برخورداری از وجدان کاری و روحیه تعاون
- ارتقای مستمر مدیریت و تعالی سازمان

- حرفه‌مندی در پژوهش‌های زیست پزشکی
- پایبندی به اصول اخلاقی در پژوهش‌های زیست پزشکی
- علم و فناوری کمال آفرین، توانمندساز، ثروت آفرین و هماهنگ با محیط زیست و سلامت معنوی و جسمی و روانی و اجتماعی آحاد جامعه؛
- مالکیت معنوی در دستاوردهای پژوهشی
- اولویت کیفیت بر کمیت دستاوردهای پژوهشی

۱-۴- توانمندی‌های محوری حوزه تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کشور

- در اختیار داشتن نیروی انسانی جوان، متخصص، متعهد و پویا
- ساختار سازمانی چابک و کارآمد
- نام و نشان شناخته شده در کشور بدلیل وجود مراکز تحقیقاتی و متخصصین و پژوهشگران بنام و مجرب
- دارا بودن دو مرکز تحقیقات علوم اعصاب و فیزیولوژی و یک پژوهشکده (آینده پژوهی) با ردیف بودجه مستقل
- نمایه شدن ۷ مجله از مجموع مجلات دانشگاه در پایگاه‌های استنادی WOS، اسکوپوس و پاب مد در سال ۱۴۰۰
- وجود آزمایشگاه‌های مجهز و فعال در مراکز تحقیقاتی و دانشگاه
- وجود کتابخانه مجازی، نرم‌افزار پژوهان و سایر امکانات منابع الکترونیک در دانشگاه
- وجود کمیته تحقیقات دانشجویی فعال
- وجود اعضای هیات علمی فعال پژوهشی در سطح دانشگاه (سال ۱۴۰۰)
- وجود کارگروه اخلاق در پژوهش مؤسسه
- وجود کمیته اخلاق در پژوهش‌های زیست پزشکی

۱-۵- اهداف کلان معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان

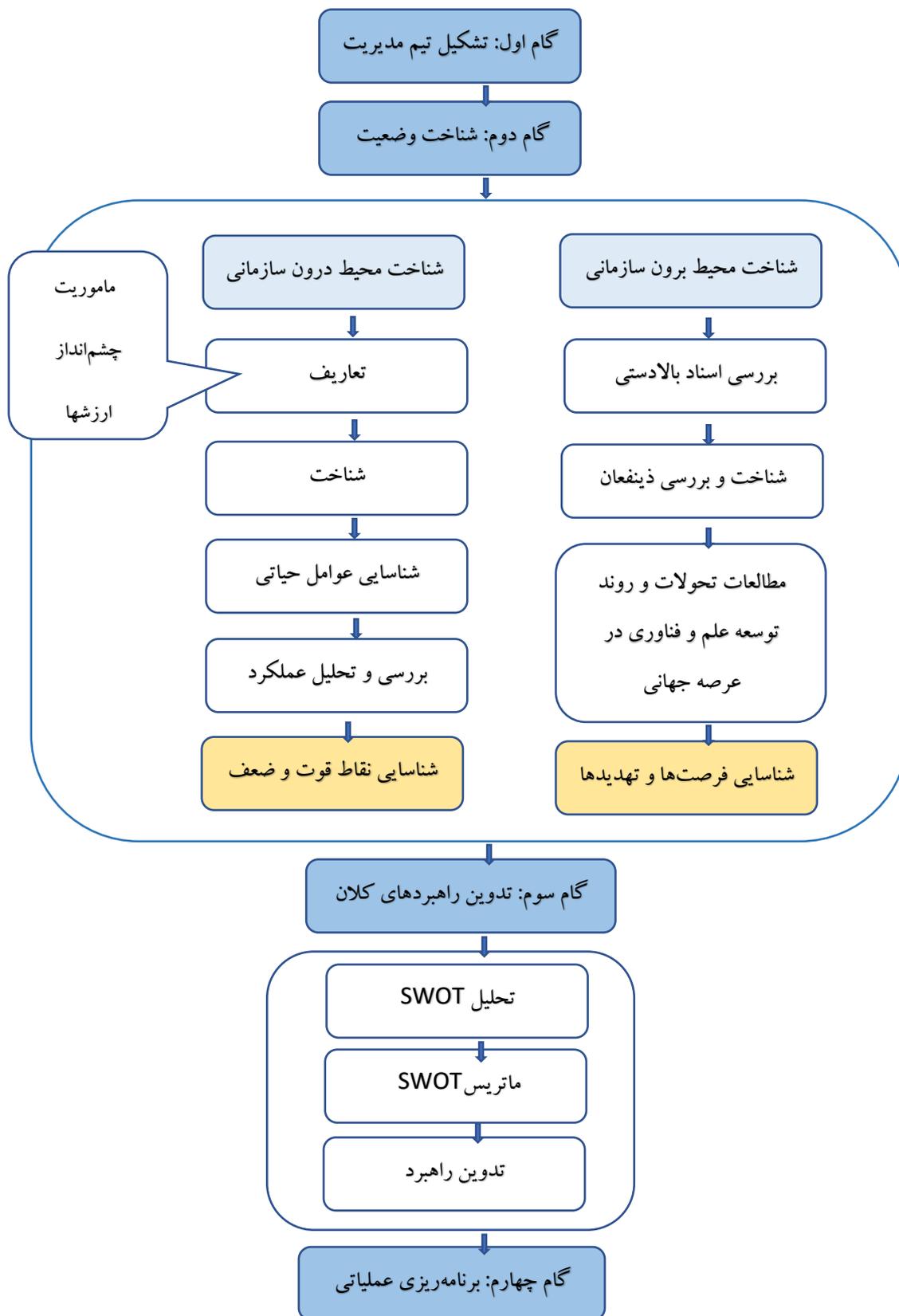
- ارتقاء جایگاه فناوری در دانشگاه
- تقویت زیرساخت‌های پژوهشی/فناوری دانشگاه
- توانمندسازی و تقویت توانمندی پژوهشی/فناوری در دانشگاه در حوزه روش تحقیق و مباحث مرتبط
- گسترش مفاهیم ترجمان دانش در دانشگاه
- هدایت صحیح پژوهشها/فناوری دانشگاه
- راه‌اندازی و توسعه پارک علم و فناوری سلامت

- توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه سلامت
- حمایت از ایجاد فرصت‌های شغلی دانش‌بنیان
- فراهم کردن زمینه جذب متخصصین و نخبگان در فناوری‌های نوین
- تدارک محیط مناسب برای نوآوری و شکوفایی ایده‌های فناورانه

ضرورت تدوین برنامه راهبردی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان

بر اساس سند چشم‌انداز بیست ساله کشور ایران ۱۴۰۴ کشوری توسعه یافته و دارای جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه، توأم با حفظ هویت اسلامی و انقلابی و الهام‌بخش در جهان اسلام همراه با تعامل سازنده و مؤثر در روابط بین‌المللی خواهد بود. قطعاً دستیابی به این جایگاه نیازمند این است که نظام پژوهش کشور و به تبع آن دانشگاه علوم پزشکی کرمان، بتواند متناسب با تغییرات محیطی بهترین مسیر را برای دستیابی به این مهم در پیش گیرد. در این میان توجه به جایگاه معاونت تحقیقات و فناوری بعنوان واحدی که بوسیله متخصصین حرفه‌ای مدیریت میشود و نقش مهمی در پویایی نظام سلامت و توسعه روزافزون سلامت جامعه دارد به خوبی نشان دهنده انتظارات نظام جمهوری اسلامی از ایفای نقش آن می‌باشد.

بدیهی است که این نقش زمانی به درستی ایفا می‌شود که برنامه دقیقی برای توسعه متوازن و متناسب با تغییرات محیطی برای آن در نظر داشته باشیم. تجارب بین‌المللی نیز نشان می‌دهد که تمامی کشورهای پیشرفته خود در سطح بین‌المللی اهمیت می‌دهند، به این نتیجه رسیده‌اند که برای دستیابی به موفقیت در حوزه‌های مختلف کشور، به برنامه‌ریزی‌هایی با نگاه به آینده و از آن مهم‌تر باور به اجرای این قبیل برنامه‌ها نیاز دارند. در این راستا و با گسترش فعالیتهای معاونت تحقیقات و فناوری و تغییرات محیطی که در حال حاضر شتاب زیادی به خود گرفته است، جهت تحقق و اجرایی شدن اهداف و رسالت معاونت، ضرورت بروزرسانی برنامه راهبردی به اولویت اول تبدیل گردید، برنامه‌ای همه جانبه که راه نیل به اهداف مندرج در اسناد بالادستی را در یک افق بلند مدت بر اساس شرایط داخلی و خارجی تاثیرگذار بر عملکرد مجموعه به تصویر می‌کشد.

فصل دوم

تحلیل وضعیت موجود

در این فصل برای شناخت وضع موجود با تفکیک محیط معاونت تحقیقات و فناوری به دو بخش محیط خارجی و محیط داخلی، ابتدا با هدف شناسایی فرصت‌ها و تهدیدهای موجود در محیط خارجی که شامل تمام عوامل خارج از معاونت است و بر تمام یا بخشی از معاونت اثرات بالقوه دارند، مورد بررسی قرار گرفتند. برای شناسایی نقاط قوت و ضعف داخلی نیز از نتایج ارزیابی سال ۱۳۹۹ معاونت و نتایج ارائه شده در سایت علم‌سنجی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور و همچنین نظرسنجی از مراکز تحقیقاتی و برنامه‌های راهبردی مراکز استفاده گردید.

۱-۲- شناخت محیط خارجی

۱. بررسی اسناد ملی و بالادستی
۲. بررسی ذینفعان
۳. مطالعات تحولات و روند توسعه علم و فناوری در عرصه جهانی

۱. بررسی اسناد ملی و بالادستی

باتوجه به اینکه در حوزه پژوهش سلامت، اسناد بالادستی مرتبط خطوط کلی حرکت را مشخص می‌نمایند در این بخش، بررسی اسناد زیر مورد توجه قرار گرفته و نکات مهم شامل راهبردها، سیاست‌ها، اهداف و اقدامات آنها متناسب با رسالت‌ها و اهداف حوزه تحقیقات و فناوری استنتاج و استخراج شده است که این بررسی در تعیین راهبردهای مطلوب اثرگذار می‌باشد.

اسناد

در بررسی اسناد، ۱۲ سند زیر به دقت مورد بررسی قرار گرفت و تمامی موارد و بندهایی که به حوزه تحقیقات مرتبط بود استخراج گردید که در پیوست دوم درج گردیده است.

- سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور در افق ۱۴۰۴
- سند نقشه جامع علمی کشور
- سند ملی توسعه بخش بهداشت و درمان
- سند ملی آمایش سرزمین
- سند توسعه علمی منطقه آمایشی هشت

- نقشه راه درمان ایران
- قانون حمایت از شرکتهای دانش بنیان
- سند راهکارهای رسیدن به جایگاه اول علم و فناوری ایران
- سند راهبردی گفتمان توسعه نظام آموزش، پژوهش و فناوری کشور
- قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
- قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت
- قانون جهش تولید دانش بنیان

۲. مطالعات تحولات و روند توسعه علم و فناوری در عرصه جهانی

برای بررسی تحولات و روند توسعه علم و فناوری ما به بررسی Future State 2030 پرداختیم، این گزارش نشان می‌دهد که راهبردهای مناسب برای موفقیت آینده شامل همکاری بیشتر در عرصه بین‌المللی، ترویج تغییر رفتار در شهروندان و تمرکز بیشتر بر اقدامات پیشگیرانه برای کاهش بدترین تأثیرات خواهد بود. براساس گزارش Future State 2030، بند ۹ که در شکل ۴ موجود است بر روند تصمیمات آینده تأثیر می‌گذارد، توضیح کاملتر این بند در پیوست دوم موجود می‌باشد (۱).

شکل ۱ گرایش‌های تأثیرگذار بر روندهای آینده

۳. بررسی ذینفعان

ذینفعان به عنوان افراد، گروه‌ها و سازمان‌هایی تعریف می‌شوند که احتمالاً، تحت تأثیر برنامه راهبردی سازمان قرار می‌گیرند یا احتمالاً به آن علاقه‌مند هستند که در اینجا شامل: وزارت بهداشت، هیات رئیسه دانشگاه، دیگر معاونت‌های دانشگاه، دانشکده‌ها، مراکز تحقیقاتی، اعضا هیئت علمی، دانشجویان، سایر سازمان‌ها، پرسنل معاونت تحقیقات و مردم می‌باشند.

۲-۲- شناخت مطالعات داخلی

در این راستا برنامه‌های راهبردی مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت دهان و دندان، مدیریت توسعه فناوری سلامت دانشگاه علوم پزشکی کرمان، مرکز تحقیقات داروهای گیاهی و سنتی دانشگاه علوم پزشکی کرمان و چندین مرکز تحقیقاتی دیگر مورد بررسی قرار گرفتند.

همچنین راهنمای ارزشیابی جامع فعالیتهای تحقیقات و فناوری دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کشور مورد بررسی قرار گرفت.

۲-۲-۱- معرفی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان

۲-۲-۱-۱ تاریخچه معاونت

۲-۲-۱-۲- زیرساخت‌های فیزیکی، آزمایشگاهی، اداری و غیره

۲-۲-۱-۳- منابع مالی و نظام تخصیص بودجه و جذب آن

۲-۲-۱-۴ ساختار و تشکیلات اداری

۲-۲-۲- بررسی موقعیت معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان در کشور

۲-۲-۳- اولویتهای محوری معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان

۲-۲-۴- شناسایی عوامل حیاتی موفقیت معاونت

۲-۲-۴-۱- بررسی اثربخشی سازمانی

۲-۲-۴-۲- بررسی سازوکارهای حمایتی

۲-۲-۱-۱ تاریخچه معاونت

معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان یکی از ۷ معاونت دانشگاه است که از سال ۱۳۷۱ پس از انتزاع از معاونت آموزشی- پژوهشی با نام معاونت پژوهشی به صورت مستقل شروع به فعالیت نمود. در سال ۱۳۹۷ به معاونت تحقیقات و فناوری تغییر نام داد. محل استقرار این معاونت تا سال ۱۳۸۶ در ساختمان واقع در

بلوار جمهوری اسلامی چهار راه فرهنگیان جنب دانشکده فنی و مهندسی باهنر و از سال ۱۳۸۶ در ساختمانی مستقل واقع در بلوار جهاد خیابان ابن سینا به فعالیت ادامه می دهد.

وظایف معاونت تحقیقات و فناوری

- سیاست گذاری و برنامه ریزی، هدایت و حمایت فنی و مالی و اداری از طرح های تحقیقاتی و مقالات و تسهیل روند اجرای طرح های تحقیقات
- هماهنگی با بخش های خارج دانشگاهی مرتبط با پژوهش های کاربردی
- ارتباط با معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع در برنامه ریزی و اجرای طرح های پژوهشی کشور
- ایجاد ارتباط این معاونت با سایر حوزه های ستادی و مشارکت در برنامه های کلان دانشگاه
- مساعدت در انتشار و ترویج دستاوردهای علمی فعالیت های پژوهشی دانشگاه در داخل و خارج از کشور
- برگزاری کارگاه های پژوهشی، جستجوی الکترونیک، آمار و نرم افزاری جهت توانمندسازی اعضای هیئت علمی و دانشجویان و کارکنان
- پشتیبانی و پیگیری انتشار مجلات دانشگاه و کتب محققین
- حمایت از ایجاد و توسعه شرکت های کوچک و متوسط فناور و حمایت از موسسه ها و شرکت های تحقیقاتی و مهندسی نوآور، با هدف توسعه فناوری و کارآفرینی
- افزایش قدرت رقابت و رشد شرکت های متکی بر دانش
- تجاری سازی نتایج تحقیقات دانشگاه و تحقق ارتباط بخش های تحقیقاتی و تولیدی و خدماتی جامعه
- سازماندهی برای ارائه خدمات موثر و مورد نیاز به واحدهای فناور به منظور کمک به رشد آنها
- ایجاد بستر مناسب حضور و همکاری واحدهای فناور خارجی در پارک علم و فناوری سلامت برای توسعه فناوری شرکت های بومی
- تشویق پژوهش با هدف دستیابی به فناوری تولید محصولات و فرآیندهای نوین

حوزه های زیرمجموعه معاونت تحقیقات و فناوری

- حوزه مدیریت توسعه و ارزیابی تحقیقات
- حوزه مدیریت اطلاع رسانی پزشکی و منابع علمی
- حوزه مدیریت مرکز رشد فناوری سلامت
- حوزه دفتر ارتباط با صنعت، تبادل و انتقال دانش

- حوزه کمیته تحقیقات دانشجویی
- حوزه آزمایشگاه جامع تحقیقات
- مدیریت پارک علم و فناوری دانشگاه

عمده ترین وظایف معاونت ساماندهی و هدایت فعالیت های پژوهشی، ارزیابی عملکرد پژوهشی سالانه دانشگاه، بررسی و تصویب طرح ها و پروژه های تحقیقاتی، کمک به نشر نتایج تحقیقات، تأمین منابع مالی، علمی و اطلاعاتی در زمینه پژوهش، توسعه واحدهای پژوهشی از جمله (مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده، پژوهشگاه، مراکز رشد و شرکت های دانش بنیان)، برنامه ریزی و نظارت بر اجرای فرصت های مطالعاتی، کنگره های ملی و بین المللی، کارگاه های پژوهشی و ایجاد انگیزه پژوهش و توانمندسازی اعضای هیئت علمی، فراگیران و کارشناسان می باشد. (شورای پژوهشی دانشگاه و کارگروه های تخصصی مربوطه، کمیته کارگروه اخلاق در پژوهش اخلاق در پژوهش، کمیته تألیف و ترجمه و شورای نشر، شورای سیاست گذاری پژوهش، شورای فناوری، شورای مدیران و مشاورین حوزه جزء بازوهای تصمیم گیری و اجرایی زیر مجموعه معاونت هستند).

جدول ۱ معاونین تحقیقات و فناوری دانشگاه از ابتدا تاکنون

دکتری تخصصی پاتولوژی	تاکون	۱۳۹۲-۱۴۰۰	آقای دکتر رضا ملک پور افشار	
دکتری تخصصی فارماسیوتیکس	هشت سال	۱۳۸۸-۱۳۹۲	آقای دکتر عباس پرداختی	
دکتری تخصصی پاتولوژی	چهار سال	۱۳۸۵-۱۳۸۸	آقای دکتر رضا ملک پور افشار	
دکتری تخصصی فیزیولوژی	چهار سال	۱۳۸۱-۱۳۸۵	آقای دکتر حمید نجفی پور	

دکتری تخصصی پوست	چهار سال	۱۳۷۸-۱۳۸۱	آقای دکتر علیرضا فکری	
دکتری تخصصی انگل شناسی	چهار سال	۱۳۷۱-۱۳۷۸	آقای دکتر ایرج شریفی	
دکتری تخصصی جراحی مغز و اعصاب	چهار سال	۱۳۷۱-۱۳۷۵	آقای دکتر حسین اسکندری	
دکتری تخصصی اعصاب و روان	چهار سال	۱۳۶۷-۱۳۷۱	آقای دکتر محمدتقی یاسمی	

۲-۲-۱-۲- زیرساخت‌های فیزیکی، آزمایشگاهی، اداری و غیره

ساختمانهای در حال بهره‌برداری معاونت:

- ۱- ساختمان معاونت تحقیقات و فناوری
- ۲- ساختمان مرکز رشد و فناوری سلامت
- ۳- کتابخانه مرکزی
- ۴- مراکز تحقیقاتی و آزمایشگاههای وابسته
- ۵- مرکز جامع سلول‌های بنیادی و پزشکی بازساختی
- ۶- اداره انتشارات
- ۷- مرکز تحقیقات علوم شناختی
- ۸- آزمایشگاه جامع تحقیقات
- ۹- کلین روم
- ۱۰- مزرعه ملی تکثیر و پرورش حیوانات آزمایشگاهی

- ۱۱- پژوهشکده آینده پژوهی
۱۲- پارک علم و فناوری سلامت

۲-۲-۱-۳- منابع مالی و نظام تخصیص بودجه و جذب آن

جدول ۲ اعتبارات بودجه‌ای معاونت (ریال)

سال	اعتبارات هزینه‌ای	اعتبارات اختصاصی	اعتبارات ابلاغی	تملك دارایی	سایر منابع
۱۳۹۹	۶۳.۴۴۰.۰۴۹.۸۶۰	۱۲.۸۱۱.۶۱۳.۲۷۳	۱۵.۸۸۴.۰۵۲.۲۳۳	۶۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۲۲۵.۰۰۰.۰۰۰
۱۴۰۰	۱۲.۷۸۷.۶۰۱.۹۹۷	۱۰۰.۳۵۰.۲۲۱.۵۳۵	۱۸.۳۰۹.۰۸۷.۹۰۴	-----	-----

جدول ۳ مجموع کل بدهی معاونت برای طرح‌های تحقیقاتی و حق‌التالیف مقالات

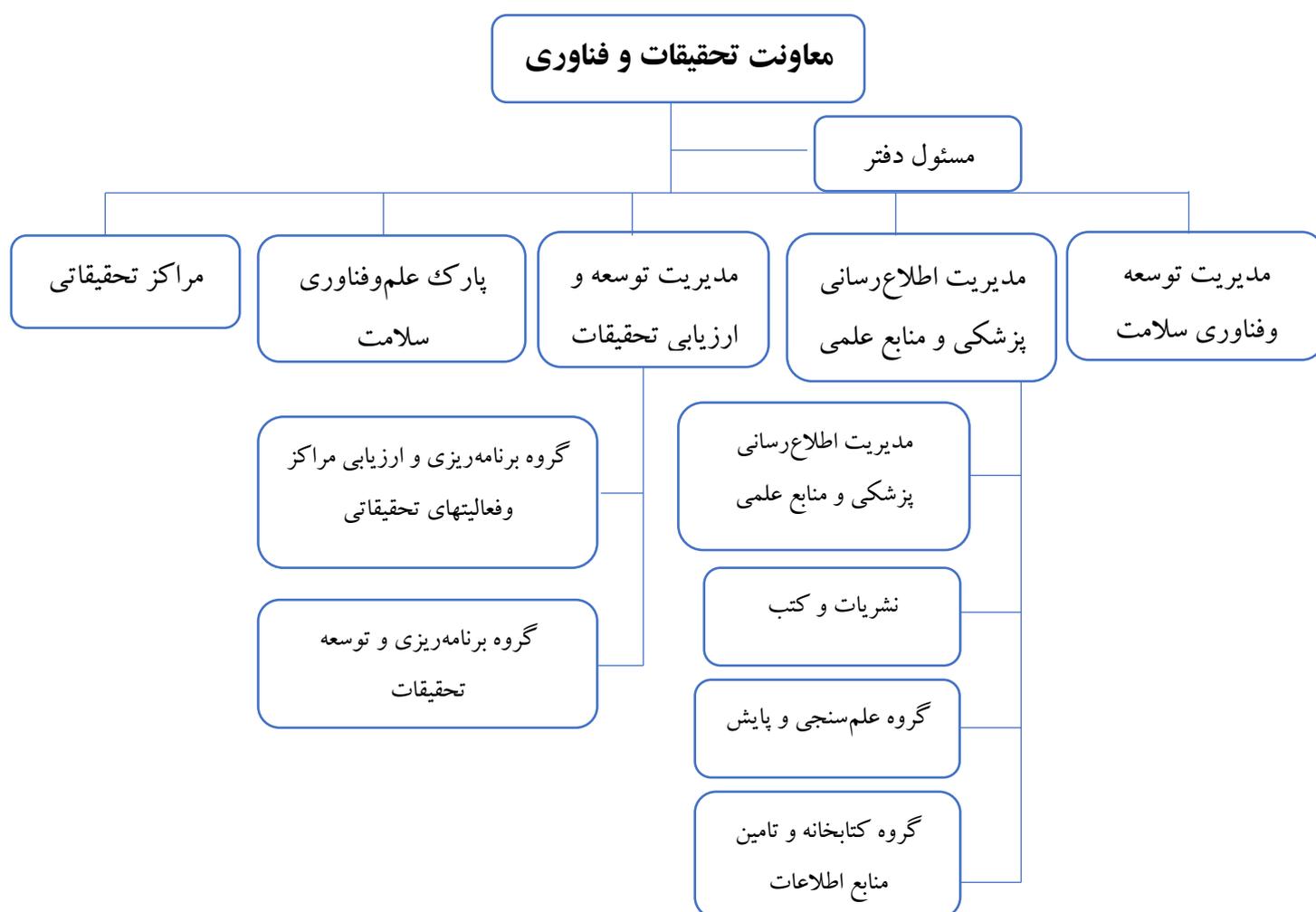
مجموع کل بدهی معاونت برای طرح‌های تحقیقاتی و حق‌التالیف مقالات (ریال)	
مجموع بدهی طرح‌های تحقیقاتی مصوب	۹۰.۷۱۱.۱۹۵.۶۷۴
بدهی حق تشویقی مقالات	۱۰.۱۷۴.۶۵۴.۵۴۱
مجموع کل بدهی	۱۰۰.۸۸۵.۸۵۰.۰۰۰

جدول ۴ جدول گزارش کلی وضعیت طرح‌های مصوب طی سال‌های ۱۳۹۵-۱۴۰۰

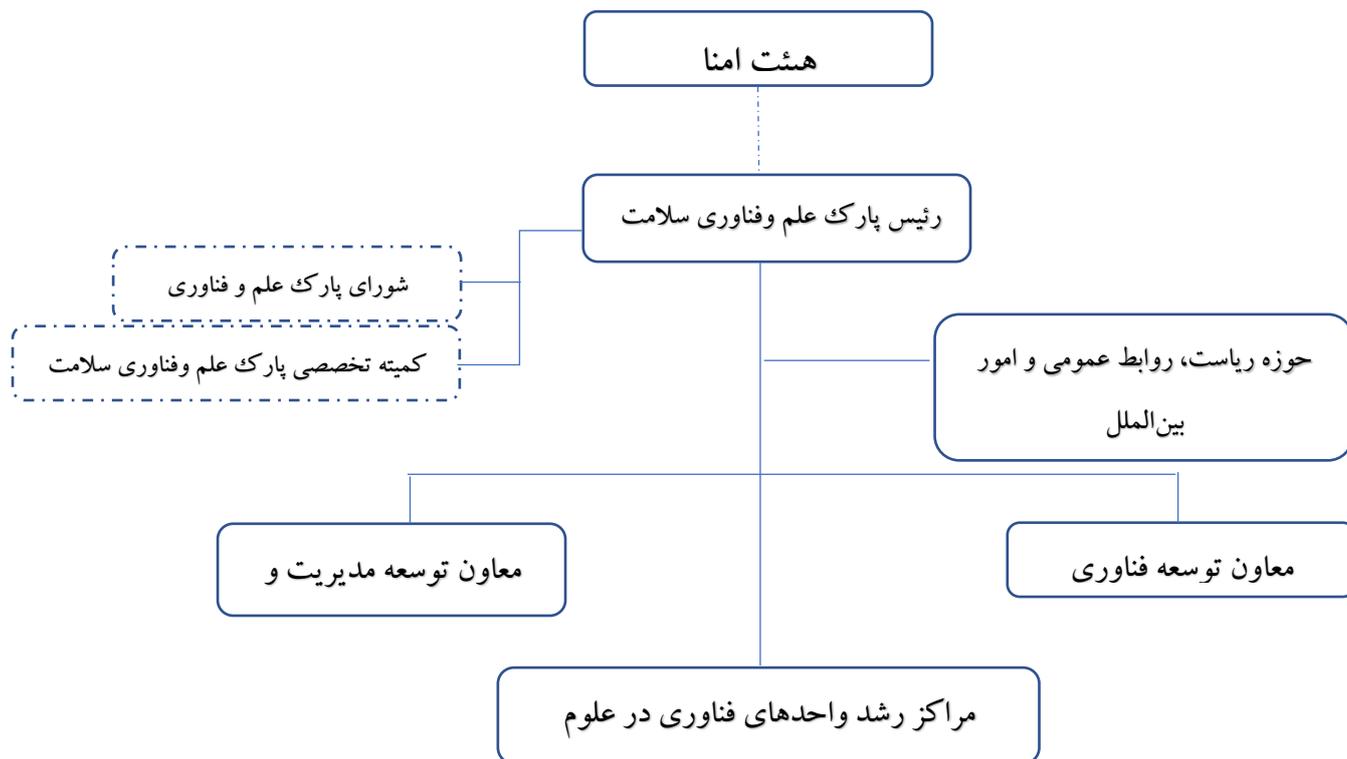
جدول گزارش کلی وضعیت طرح‌های مصوب (ریال) طی سال‌های ۱۳۹۵-۱۴۰۰				
سال	تعداد	مبلغ مصوب (براساس قرارداد)	مبلغ پرداخت شده	باقی مانده قرارداد (بدهی)
۱۳۹۵	۳۲۸	۲۱.۰۲۶.۴۶۱.۳۲۰	۱۸.۲۸۰.۱۵۲.۵۸۰	۲.۷۲۹.۲۸۸.۷۴۰
۱۳۹۶	۳۸۷	۲۲.۶۷۲.۸۴۰.۴۰۲	۱۸.۵۵۷.۰۳۳.۱۱۷	۴.۱۱۵.۸۰۷.۲۸۵
۱۳۹۷	۴۹۴	۳۴.۸۹۷.۵۵۶.۸۷۸	۲۷.۵۵۱.۸۳۹.۸۰۹	۷.۳۴۵.۷۱۷.۰۶۹
۱۳۹۸	۵۶۰	۴۸.۹۹۴.۶۴۳.۶۴۶	۳۵.۱۴۸.۹۸۹.۷۱۰	۱۳.۸۴۵.۶۵۳.۹۳۶
۱۳۹۹	۴۴۳	۳۹.۲۳۵.۴۲۵.۰۸۰	۱۹.۴۲۸.۰۷۴.۶۳۴	۱۹.۸۰۷.۳۵۰.۴۴۶
۱۴۰۰	۴۷۱	۴۹.۵۷۸.۹۱۳.۱۹۸	۶.۷۱۱.۵۳۵.۰۰۰	۴۲.۸۶۷.۳۷۸.۱۹۸
مجموع	۲۶۸۳	۲۱۶.۴۰۵.۸۴۰.۵۲۴	۱۲۵.۶۷۷.۶۲۴.۸۵۰	۹۰.۷۱۱.۱۹۵.۶۷۴

۲-۱-۲-۴ ساختار و تشکیلات اداری

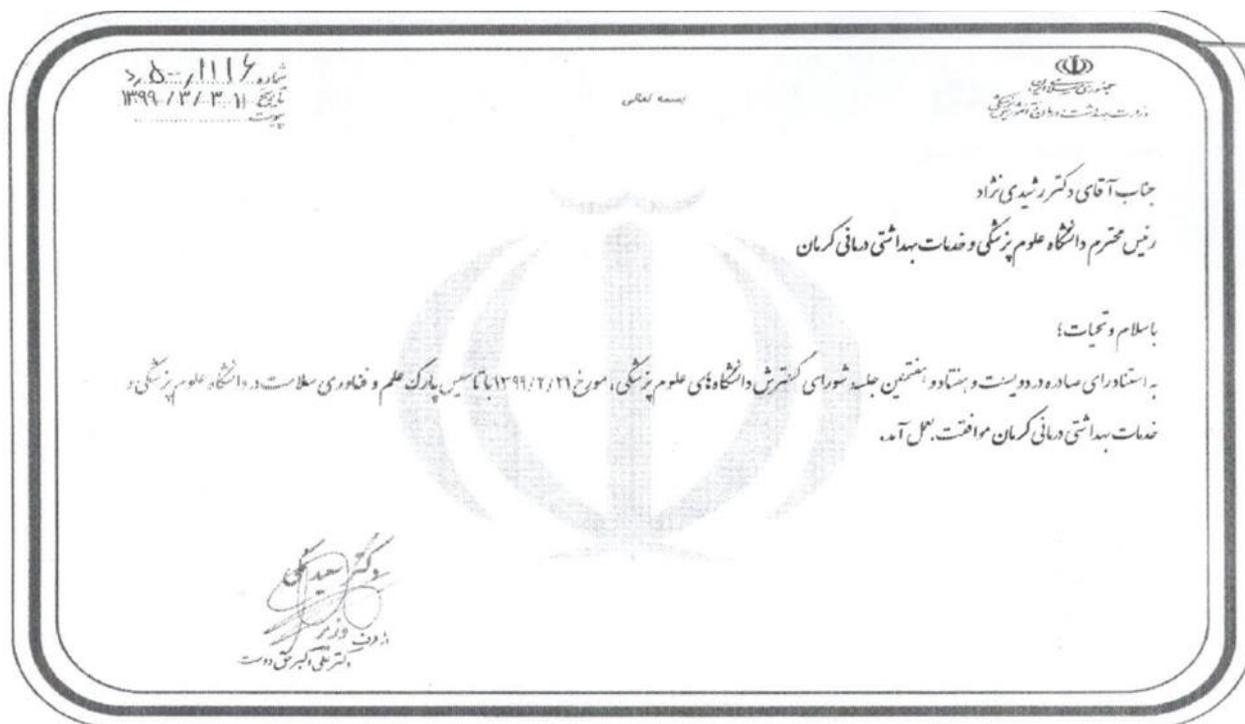
ساختار سازمانی، راه یا شیوه‌ای است که بوسیله آن فعالیتهای سازمانی تقسیم، سازماندهی و هماهنگ می‌شوند. سازمانها ساختارهایی را بوجود می‌آورند تا فعالیتهای عوامل انجام کار را هماهنگ کرده و کارهای اعضا را کنترل کنند. ساختار سازمانی تعیین کننده روابط رسمی و نشاندهنده سطوحی است که در سلسله مراتب اداری وجود دارد و حیطه کنترل مدیران را مشخص می‌کند، همچنین ساختار سازمانی در برگیرنده طرح سیستمی است که به وسیله آنها همه واحدها هماهنگ و یکپارچه می‌شوند و در نتیجه ارتباط موثر در سازمان تضمین خواهد شد. برای اینکه سازمان بتواند در راستای تحقق اهداف خود حرکت کند، باید جایگاه هر یک از افراد در سازمان، بخشهای مختلف سازمان، سیستم گزارش دهی و رابطه رئیس و مرئوس مشخص شود. این موارد همگی در قالب ساختار سازمانی مشخص می‌شوند. **به عبارت دیگر ساختار سازمانی ابزار اجرای راهبردهای سازمان برای تحقق اهداف مطلوب است.**

شکل ۲ چارت سازمانی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه

شکل ۳ چارت سازمانی پارک علم و فناوری سلامت

شکل ۴ موافقت نامه تاسیس پارک علم و فناوری

جدول ۵ توزیع نیروی انسانی معاونت تحقیقات و فناوری

سایر اعضا								اعضای هیئت علمی پژوهشی				
جمع	زیر دیپلم	دیپلم	کاردانی	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری حرفه‌ای	دکتری تخصصی	مشمولین ماده یک قانون	رسمی - آزمایشی	رسمی و پیمانی	قراردادی	متعهد خدمت
۱۸۹	۴	۲۲	۷	۲۹	۶۳	۴	۶	۳	۱	۱۲	۴	۳۴
۱۳۵								۵۴				

جدول ۶ رابطه استخدامی نیروی انسانی غیر هیئت علمی

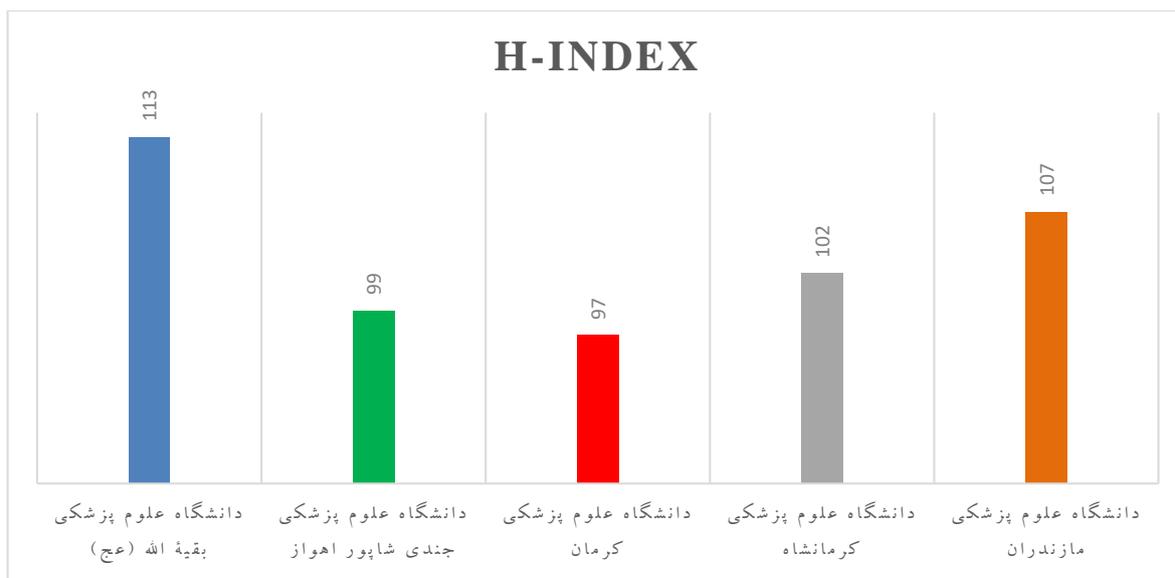
نخبگان وظیفه	مشمول قانون خدمت	مشاغل کارگری	قرارداد انجام کار معین	قرارداد ۸۹ روزه (پیمانی)	رسمی آزمایشی	رسمی	پیمانی	پیام آوران بهداشت	جمع
۷	۱۶	۱۲	۴۸	۱	۵	۳۶	۶	۴	۱۳۵

الف) نقاط قوت در وضعیت نیروی انسانی

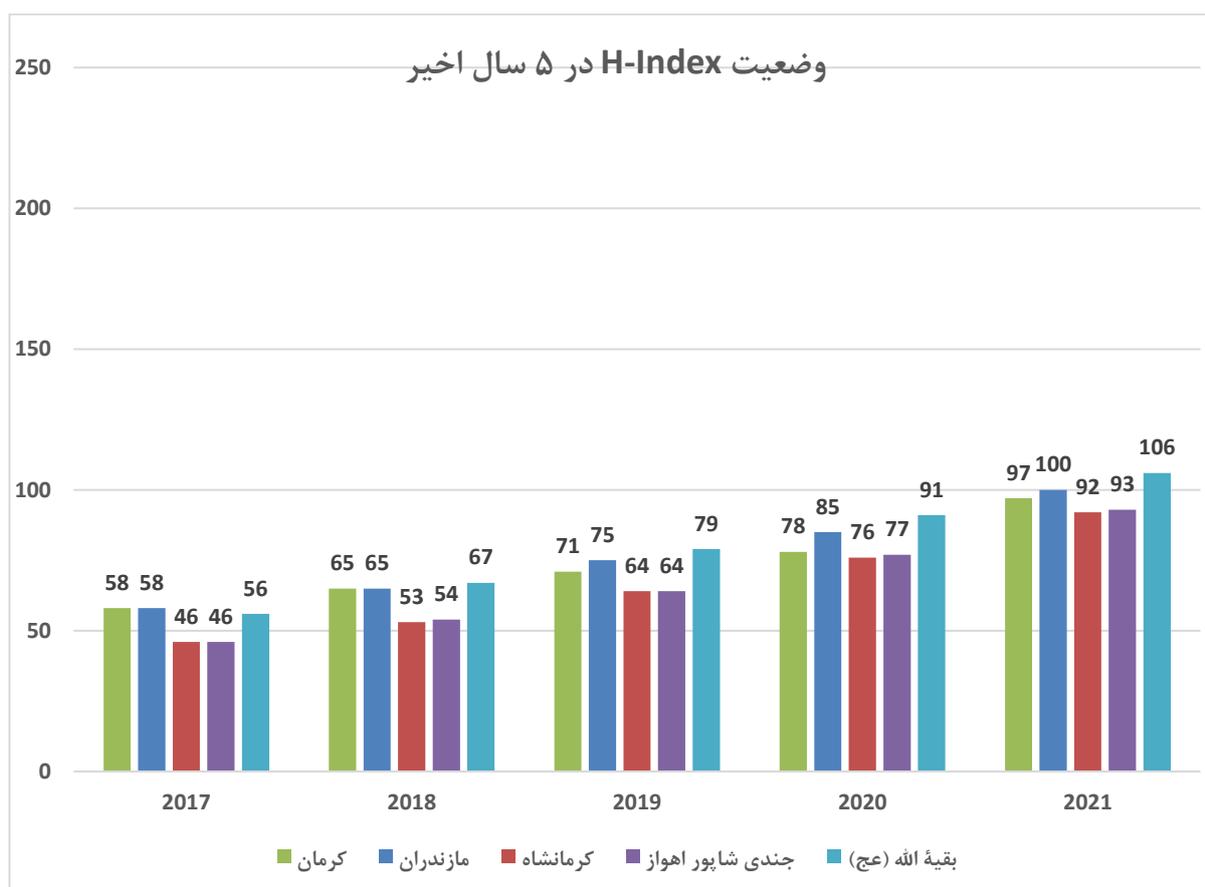
۱. نیروی انسانی متخصص، چابک و کارآمد
۲. ظرفیت بالقوه نیروی انسانی برای ارتقای سطح تخصص از طریق آموزش
۳. جدیت، انگیزه و تجربه‌های مفید مدیران
۴. تقریباً ۳۰ درصد پرسنل معاونت اعضای هیئت علمی در زمینه‌های تخصصی مختلف می‌باشند.

ب) نقاط ضعف در وضعیت نیروی انسانی

۱. عدم اجرای برنامه ارزیابی عملکرد پرسنلی با جدیت
۲. انگیزه پایین اعضای هیئت علمی به دلیل عدم امنیت شغلی
۳. ضعف در برنامه‌های آموزشی مدون برای ارتقای سطح تخصص و مهارت مدیران و کارشناسان
۴. عدم اجرای کامل برنامه‌های تشویق و تنبیه کارکنان
۵. وجود نیروهای انسانی فاقد بهره‌وری لازم جهت واگذاری مسئولیت‌ها و انجام امور کارشناسی
۶. عدم رعایت شیوه‌نامه وزارت بهداشت در مورد تعداد اعضای هیئت علمی پژوهشی که در حال حاضر کمتر از ۱۰ درصد تعداد کل هیئت علمی‌های دانشگاه می‌باشد

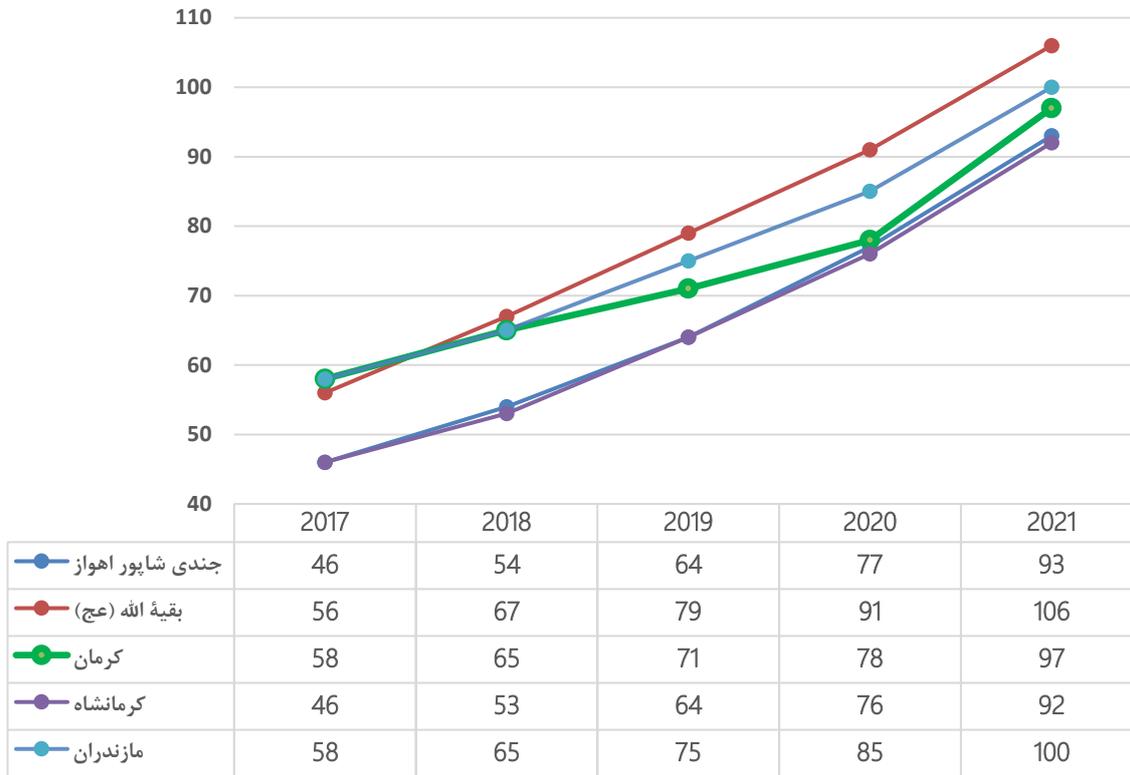
نمودار ۱: دیاگرام مقایسه H-Index دانشگاه علوم پزشکی کرمان با ۴ دانشگاه همترازش

نمودار ۲: دیاگرام روند تغییرات H-Index دانشگاه علوم پزشکی کرمان در مقایسه با ۴ دانشگاه همترازش در ۵ سال اخیر

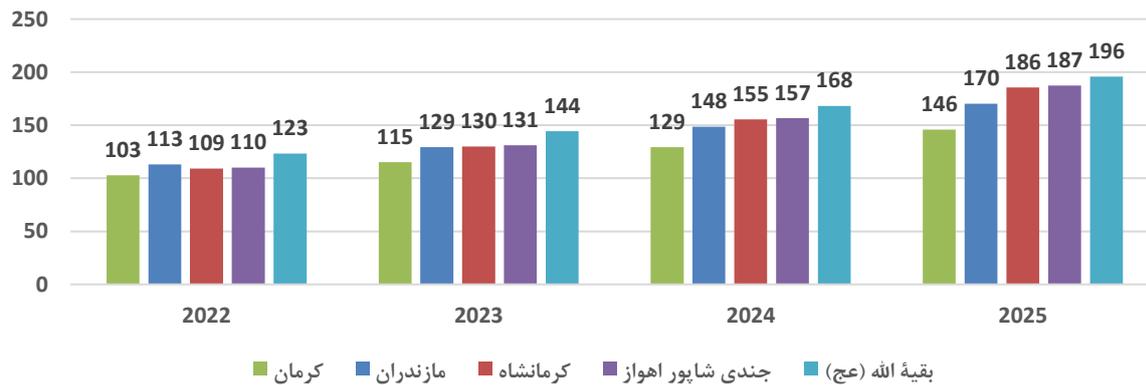

روند H-Index در ۵ سال اخیر

نمودار 3 روند تغییرات H-Index دانشگاه علوم پزشکی کرمان در مقایسه با 4 دانشگاه همتراز در 5 سال اخیر

پیش بینی H-Index با روند فعلی تا سال ۲۰۲۵

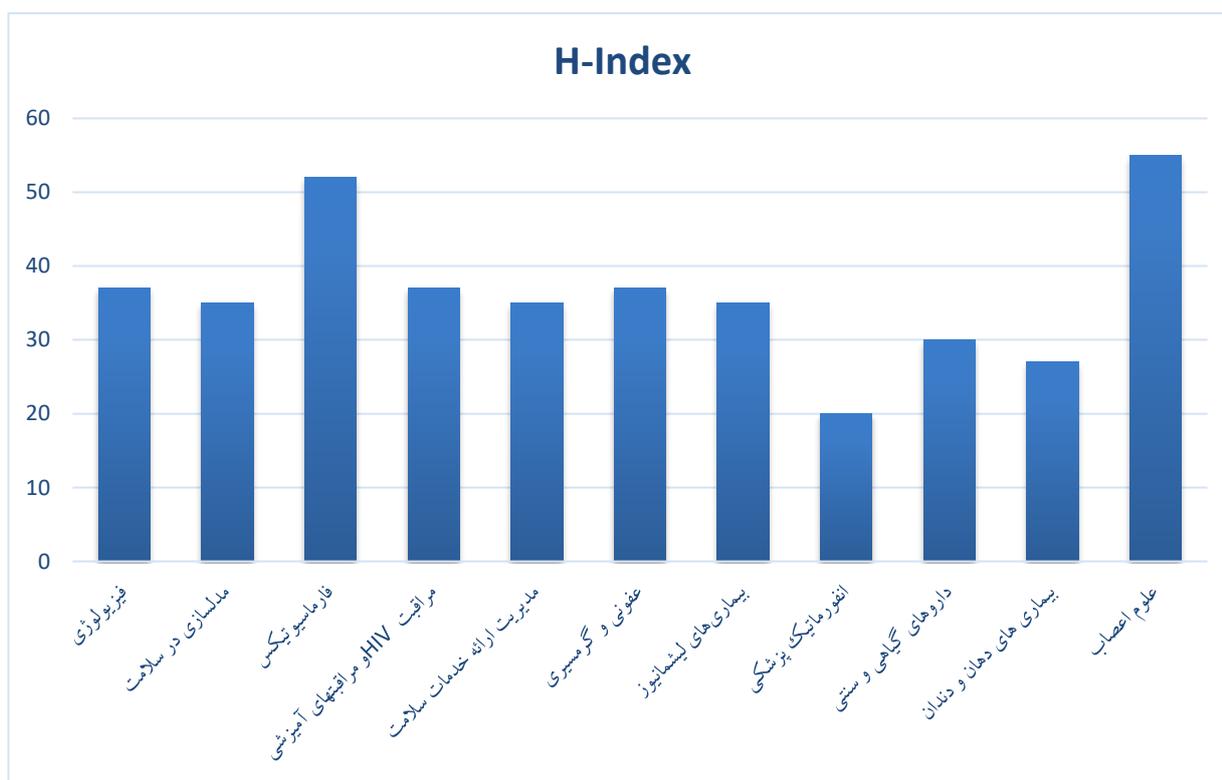

نمودار 4 دیاگرام پیش بینی H-Index دانشگاه علوم پزشکی کرمان و 4 دانشگاه همترازش با روند فعلی تا سال ۲۰۲۵

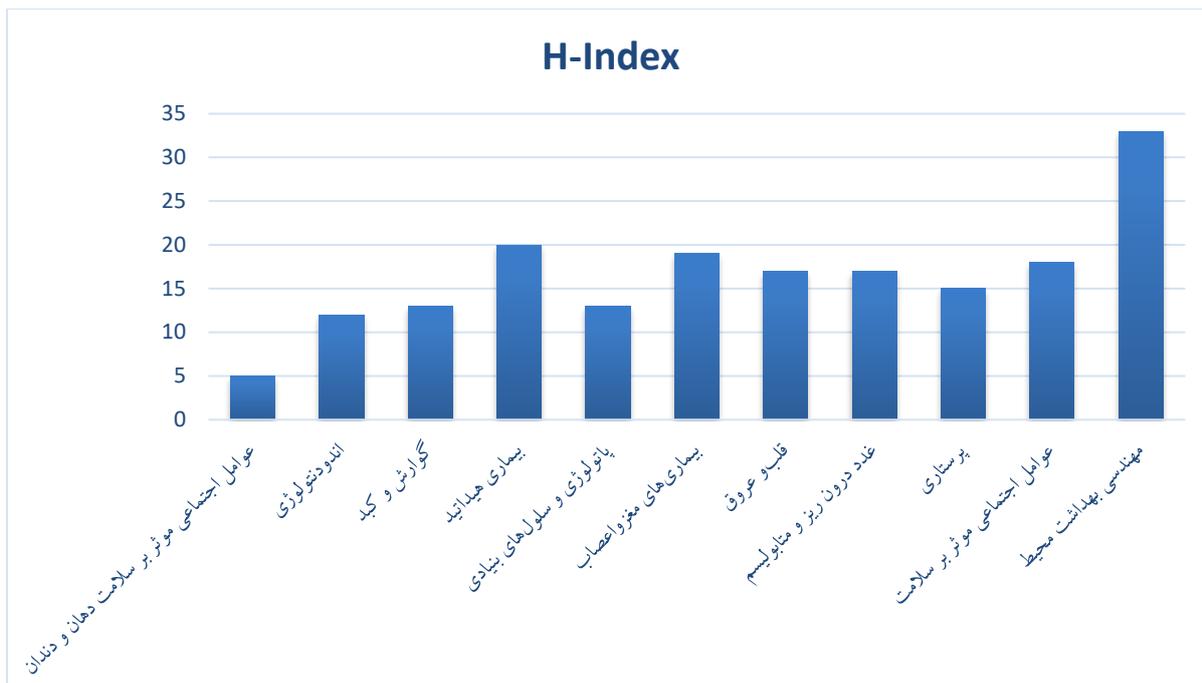
تعداد مراکز تحقیقاتی	موافقت قطعی		جمع
	زیر ۳ سال	بالای ۳ سال	
۱۱	۳	۱۱	۲۵

روند بررسی افزایش H-Index مراکز در پیوست ۳ موجود می باشد.

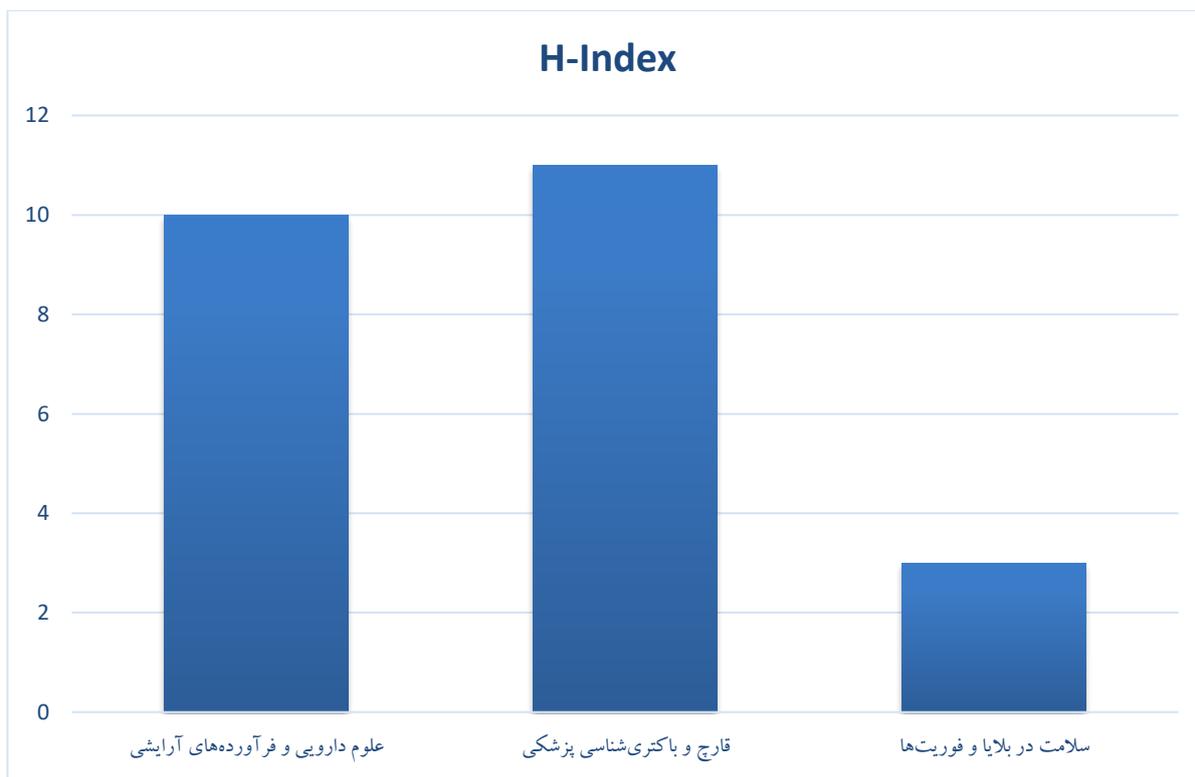
- نکته: اطلاعات جداول و نمودارها از سامانه علم سنجی وزارت بهداشت (<https://usid.research.ac.ir>) استخراج شده است

نمودار ۵ مقایسه H-Index مراکز تحقیقاتی با موافقت قطعی

نمودار ۶ مقایسه H-Index مراکز تحقیقاتی با موافق اصولی بیشتر از سه سال

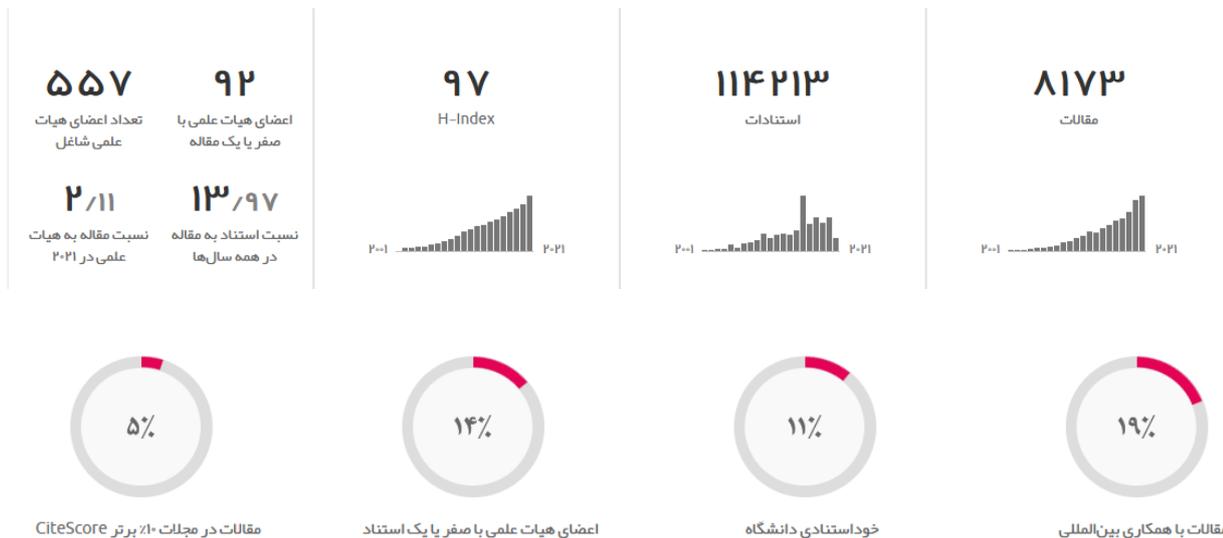
نمودار ۷ مقایسه H-Index مراکز تحقیقاتی با موافقت اصولی زیر سه سال

Scopus Profile

بهر روز شده در: ۱۴۰۱/۳/۲۵

ISI (WoS) Scopus خلاصه عملکرد

شکل ۶ خلاصه عملکرد دانشگاه در حوزه پژوهشی

نمودارها کاملاً گویای وضعیت فعلی معاونت و مراکز تحقیقاتی می‌باشد، با توجه به نمودارها و شکل ۶ مواردی که نیاز به ارتقا دارد شامل: مقاله به تعداد اعضا هیئت علمی، برنامه ملی ثبت بیماری‌ها، زیرساخت فناوری، اطلاعات و انتشارات علمی و ترجمان دانش و تولید فناوری می‌باشد.

۲-۳- اولویت‌های محوری معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان

باتوجه به حضور متخصصین مختلف و مجرب و مراکز تحقیقاتی فعال و همچنین شرایط منطقه‌ای دانشگاه اولویت‌های اصلی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان بر اساس پتانسیل و مزیت‌های منطقه و توسعه فناوری تا پایان سال ۱۴۰۰ به شرح ذیل تعریف می‌گردد: شایان ذکر است که اولویت‌ها هر ساله برحسب ضرورت و اسناد بالادستی بروز رسانی می‌شود.

- ۱ آینده پژوهی در سلامت
- ۲ سلول درمانی و سلول‌های بنیادی
- ۳ علوم اعصاب
- ۴ بیماری‌های قلبی-عروقی و غدد

- ۵ سامانه های دارورسانی
- ۶ بیماریهای عفونی و مقاومت های دارویی
- ۷ آلاینده های محیط زیست
- ۸ پیشگیری، تشخیص و درمانهای نوین در سرطان
- ۹ محصولات سلامت محور در حوزه زیست فناوری، نانوتکنولوژی و گیاهان دارویی
- ۱۰ بیماریهای دهان و دندان - مواد دندانی

۲-۲-۴- شناسایی عوامل حیاتی موفقیت معاونت

۲-۲-۴-۱- بررسی اثربخشی سازمانی

اثربخشی سازمان عبارت از درجه یا میزانی است که سازمان به هدف های مورد نظر خود نزدیک می شود. این تعریف نشان می دهد که همه سازمان ها باید در مرحله ای از زمان تعیین کنند که تا چه حد در جهت نیل به اهدافشان عمل کرده و به آن اهداف دست یافته اند. با توجه به وضعیت فنی سازمان، می توان اثربخشی را به وسیله عواملی مانند به حداکثر رساندن میزان تولید، به حداقل رساندن هزینه ها و به کار بردن منابع در حد مطلوب به بالاترین میزان رساند.

روشهای سنجش اثربخشی

الف) روش مبتنی بر دستیابی به هدف

به منظور سنجش اثربخشی سازمان، باید هدف های مورد نظر سازمان شناخته و سپس عملکرد سنجیده و اندازه گرفته شود. بنابراین، در این روش ابتدا باید مشخص نمود که هدف چه بوده است.

ب) روش سیستم تأمین منابع

بر اساس روش سیستم تأمین منابع، اثربخشی سازمان بر میزان یا درجه موفقیت سازمان در کسب منابع مورد نظرش از محیط منوط است. استدلال و فرضیه این سیستم بر این مبنا استوار است که بین ورودی های سازمان از محیط کلان خود و عملکرد سازمان رابطه روشنی وجود دارد، یعنی هر قدر که سازمان در تأمین منابع مورد نیاز خود راحت تر و موفق تر باشد، بر میزان اثربخشی آن اثر مثبت خواهد داشت.

پ) روش مبتنی بر فرآیندهای درون سازمانی

بر اساس این روش اندازه گیری، سازمان اثربخش سازمانی است که از سلامت سازمانی لازم برخوردار باشد و افرادی را داشته باشد که دارای انگیزش، علاقه مندی، احساس مسئولیت و نسبت به سازمان متعهد باشند. این

ویژگی‌ها نشان می‌دهند که در این روش، از دیدگاه اثربخشی، بیشتر به محیط داخل سازمان توجه می‌شود تا محیط خارج. باید اضافه کرد که سایر عوامل درون سازمانی مانند فرهنگ سازمانی، حس وفاداری و تعلق و تعهد، حس اعتماد و تفاهم بین کارکنان، وجود سیستم ارتباطات سازنده و قوی، نظام ارزشیابی صحیح کار از کارکنان، سیستم تشویق و پاداش دهی بر افزایش درجه اثربخشی تأثیر چشمگیری خواهند داشت.

ت) مدل راهبردی پایه‌گذاران سازمان

بر اساس این مدل، اثربخشی سازمانی بر این نکته دلالت دارد که سازمان اثربخش، سازمانی است که به خواسته‌ها و نظرات کسانی که آن را پایه‌گذاری کرده‌اند پاسخ دهد.

نظرسنجی انجام شده توسط معاونت تحقیقات و فناوری

معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان بمنظور تعیین اثربخشی و مشخص شدن عوامل کلیدی موفقیت و تحقق اهداف و با توجه به معیارهایی که بر اثربخشی سازمانی تأثیرگذار است از نظرات مدیران و مخاطبین (ذینفعان) استفاده نموده است. حاصل این نظرخواهی به شرح ذیل است:

عوامل مثبت	عوامل منفی
وجود متخصصین مجرب و بنام	عدم شناخت سازمان‌ها و شرکت‌ها از توانمندی‌های دانشگاه
تعهد کاری پرسنل	ضعف در برقراری ارتباط با سازمانها و جذب گرندهای پژوهشی
جایگاه و وجهت علمی و فناوری	ضعف سیستم ارزیابی عملکرد، هدف‌ها، برنامه‌ها
توانمندی نیروهای انسانی	محدویت منابع مالی، فضای کاری و سایر امکانات تخصصی
فرهنگ عمومی و جایگاه ارزشی دانشگاه و معاونت	عدم وجود سیستم پایش مستمر محیطی (فناوری)، شرایط اجتماعی-اقتصادی و ...)
	سوگیری کمی در نظام رتبه‌بندی دانشگاه
	ناکارآمدی نظام پژوهشی برای برقراری پل میان تئوری و عمل
	اتکا صرف به مقاله برای ترجمان دانش

به این ترتیب حوزه های دارای اولویت برای اقدام در معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان که بر مبنای نظرات کارگروه تخصصی و کارگروه مشورتی در تعیین اثربخشی معاونت عبارتند از:

- ارتقاء جایگاه فناوری در دانشگاه
- توسعه شرکت های دانش بنیان حوزه سلامت
- راه اندازی و توسعه پارک علم و فناوری سلامت
- گسترش مفاهیم ترجمان دانش در دانشگاه
- استقرار نظام عملکرد مبتنی بر برنامه ریزی
- تقویت حوزه ارتباط با صنعت و سازمان های خارج از دانشگاه
- توسعه زیرساخت ها
- اصلاح فرآیندها
- توسعه ارتباط با سایر دانشگاه ها و مراکز علمی ملی و بین المللی
- سیستم اطلاعات مدیریت
- سیستم نظارت و ارزیابی
- ایجاد فضای رقابتی
- ترسیم نقشه راه معاونت

عوامل اولویت دار و کلیدی در موفقیت معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه

ردیف	عنوان
۱	توسعه تعاملات ملی / بین المللی
۲	راه اندازی و توسعه پارک علم و فناوری سلامت
۳	ترجمان دانش
۴	شناسایی انواع صنایع و شرکتهای با بیشترین پتانسیل جهت جذب سرمایه گذار
۵	ایجاد مراکز رشد تخصصی
۶	تقویت سرمایه انسانی و نیروی انسانی
۷	برگزاری دوره های آموزشی
۸	استقرار نظام عملکرد مبتنی بر برنامه ریزی
۹	استقرار نظام برندسازی محصولات
۱۰	تشکیل دبیرخانه ارتباط دانشگاه با صنعت در استانداری کرمان (الگوی استانداری شیراز)
۱۱	انعقاد تفاهم نامه مشترک با شرکت های صنعتی بزرگ استان

فصل سوم

ارزیابی محیط های داخلی و خارجی

تبیین تدبیر لازم برای شناخت آینده و برنامه ریزی برای بقاء سازمان در محیط پرتلاطم کنونی از مهم ترین اهداف برنامه ریزی راهبردی است. معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان عقیده دارد که پژوهش، فرآیند رفع نیازهای جامعه و رضایت ذینفعان است نه صرفاً فرآیند تولید محصولات علمی. یک پژوهش با مصرف کننده و نیازهایش شروع میشود نه با هدف افزایش H-index یا نیاز به تولید مقالات و محصولات علمی جهت ارتقا. تنها وقتی هر سازمانی میتواند به بقای خود ادامه دهد که بتواند نیازها و خواسته های مصرف کننده، را با درکی صحیح و جامع از طرف مقابلش برآورده کند که این اهمیت مطالعه محیط های داخلی و خارجی را برای تدوین یک برنامه جامع نشان میدهد.

لازم به ذکر است که این مرحله از برنامه ریزی راهبردی یعنی تحلیل محیط بیرونی و درونی سازمان در ۴ فاز زیر انجام شد:

۱ - شناسایی حوزه های تأثیرگذار (جمع آوری فرم های نقاط ضعف / قوت / فرصت / تهدید)

۲ - ارزیابی عوامل راهبردی (فرصتها، تهدیدها، نقاط قوت و ضعف)

۳ - تجزیه و تحلیل موقعیت راهبردی و ارائه راهبردهای عمده

۴ - تلفیق عوامل راهبردی و تدوین راهبردهای خاص و ویژه شرایط معاونت

مجموعه فعالیتهای سازمان در بستر دو محیط داخلی و خارجی آن انجام می شود. شناخت صحیح عوامل تأثیرگذار محیط، تیم برنامه ریزی را در یافتن راهبردهایی که سازمان را متحول سازد کمک خواهد کرد. معمولاً شرایطی که سازمان را احاطه کرده و بر آن تأثیر می گذارد از نظر نحوه تأثیرگذاری به دو دسته تقسیم می شوند:

الف - آنهایی که به طور مستقیم و از درون بر سازمان تأثیر دارند.

ب - آنهایی که در سطح کلان و از بیرون بر سازمان اثر می گذارند.

بر همین اساس عوامل داخلی یا درونی، عواملی هستند که در درون سازمان وجود داشته و از نظر اداری و رسمی تحت کنترل سازمان می باشند. همچنین عوامل خارجی یا بیرونی نیز عواملی هستند که خارج از کنترل سازمان بوده ولیکن به طور مستقیم و یا غیر مستقیم بر عملکرد سازمان تأثیر می گذارند.

نقطه قوت (S) موردی است که سازمان در صورت انجام یا داشتن آن از امتیاز مثبت و توانایی قابل ملاحظه ای برخوردار خواهد شد.

نقطه ضعف (W) موردی است که سازمان در صورت انجام یا داشتن آن از امتیاز منفی و عدم توانایی برخوردار خواهد شد.

فرصت (O) پتانسیل نهفته‌ای است که بهره‌گیری از آن سازمان را در جهت مثبت رشد خواهد داد و استفاده از آن مزایای قابل ملاحظه ای برای سازمان خواهد داشت. به عبارت دیگر منفعت بالقوه‌ای است که عوامل بالفعل شدنش هنوز به وجود نیامده است.

تهدید (T) برعکس فرصت، عاملی است که مانع حرکت، رشد و بالندگی سازمان می‌شود. به عبارت دیگر ضرر بالقوه‌ای است که عوامل بالفعل شدنش هنوز به وجود نیامده است.

بررسی و تحلیل عوامل درونی و بیرونی سازمان

- تحلیل کیفی عوامل درونی و بیرونی
- بررسی عوامل خارجی (فرصتها و تهدیدها)

جدول ۷ فرصت‌های محیطی

عنوان	عوامل خارجی
O ₁ تصویب قانون جهش تولید دانش بنیان	فرصتها
O ₂ حمایت سند جامع علمی کشور از پژوهش و تکمیل زنجیره علم تا ثروت	
O ₃ وجود مراکز تحقیقاتی فعال، پارک علم و فناوری و دانشگاه شهید باهنر و تحصیلات تکمیلی های تک در کرمان	
O ₄ منابع و بودجه های دولتی بواسطه محرومیت جنوب استان	

عنوان	عوامل خارجی
O5 توجه ویژه به مراکز تحقیقاتی دانشگاهی در برنامه ششم توسعه کشور، چشم انداز بیست ساله و نقشه جامع علمی کشور	
O6 اهمیت روزافزون تحقیقات و فناوری در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاهها	
O7 افزایش درك و آگاهی اعضای هیئت علمی دانشگاه به جایگاه و نقش پژوهش در فعالیتهای علمی	
O8 نگاه مثبت مسئولین به افزایش تعداد و توسعه مراکز پژوهشی	
O9 افزایش نیاز نظام ارائه خدمات سلامت و مردم استان به اطلاعات به دست آمده از پژوهش های منطقه ای	
O10 وجود صنایع بزرگ فعال در استان و امکان استفاده از امکانات آنها در پژوهش	
O11 وجود پتانسیل تحقیقاتی مشترک با دانشگاهها و مراکز تحقیقات دیگر مستقر در کرمان، استانهای مجاور و در سطح کشور	
O12 وجود بنیادهای خیریه علاقه مند به حمایت از پژوهش در کرمان	
O13 بالا بودن فرهنگ عمومی منطقه (دینی و مذهبی، علم و دانش)	
O14 وجود قانون حمایت از شرکت های دانش بنیان	
O15 بر طبق سند جامع علمی کشور در نظر گرفتن سهم ۵۰ درصدی برای بخش غیردولتی در تامین هزینه های تحقیقات	
O16 تصویب راه اندازی پارک علم و فناوری سلامت در سطح کشور و دانشگاه	

عنوان	عوامل خارجی
امکان استفاده از منابع و اعتبارات بین المللی بخصوص در پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، مرکز تحقیقات کیست هیداتید، لیشمانیوز و علوم اعصاب شناختی	O17
اعتماد، احساس نیاز و علاقمندی سازمانها و صنایع فعال در استان به همکاری پژوهشی در دانشگاه بخصوص در پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، مرکز تحقیقات کیست هیداتید، لیشمانیوز و علوم اعصاب شناختی	O18

جدول ۱ تهدیدهای محیطی

عنوان	عوامل خارجی
مهاجرت نخبگان	T1
عدم اعتماد سازمانها به واقعی بودن تحقیقات دانشگاهی	T2
وجود متولیان متعدد در امر پژوهش	T3
نقص در دستورالعمل های ارتقا	T4
سوگیری کمی در نظام رتبه بندی دانشگاه	T5
دوری از منابع مالی و گسترده که در مرکز کشور برای توسعه اقتصاد مبتنی بر فناوری تخصیص می یابند.	T6

عدم تمایل بخش غیردولتی جهت سرمایه گذاری در امر تحقیق و پژوهش	T7	
سیاست زدگی در تصمیم گیری ها	T8	
ضعف زیرساخت های مناسب جهت بهره گیری از فناوری ارتباطات	T9	
حمایت ناکافی مالی و اداری وزارت متبوع از امر پژوهش (پژوهش مدار نبودن بودجه بندی و تصمیم گیری ها)	T10	
کمبود و تبعیض در تخصیص منابع و اعتبارات	T11	
تخصیص دیر هنگام اعتبارات پژوهشی و وجود بروکراسی اداری طولانی در این زمینه	T12	
دسترسی دشوار به ابزار، مواد و تجهیزات پژوهشی بعلت تحریم های بین المللی	T13	
أفت شدید ارزش پول ملی و تخصیص تنها ۰/۴ درصد از درآمد ناخالص ملی برای حمایت از پژوهش و فناوری	T14	

• بررسی عوامل داخلی (قوت ها و ضعف ها)

جدول ۹ نقاط قوت

عنوان	عوامل داخلی
وجود نیروی انسانی متخصص، متعهد، جوان و پویا	S1
ارتباطات موثر با سایر بخش های دانشگاه و سازمان های خارج از دانشگاه	S2
توانمند در ارائه خدمات تخصصی	S3
موقعیت جغرافیایی مناسب	S4

نقاط قوت

S5	وجود زیرساخت‌های فیزیکی، تجهیزاتی و داده‌ای مناسب در بسیاری از مراکز
S6	توانمند در جذب بودجه و یا داشتن ردیف بودجه مستقل
S7	توانمندی و وجود فرصت در برقراری ارتباطات بین‌المللی
S8	تشکیل مرتب و منظم جلسات شورای پژوهشی، هیئت تحریریه و کمیته‌های تخصصی پژوهشی
S9	همکاری موثر پژوهشگران پایه و بالینی و علوم سلامت دانشگاه در اجرای طرح‌های پژوهشی مشترک
S10	استقرار واحدهای فعال در مرکز رشد دانشگاه و ارتباط مرکز رشد داخل و خارج استانی
S11	تصویب راه‌اندازی پارک علم و فناوری سلامت در سطح دانشگاه و کشور

جدول ۱۰ نقاط ضعف

عنوان	عوامل داخلی
مشکلات مالی و بودجه	W ₁
مشکلات مربوط به نیروی انسانی	W ₂
ضعف در ارتباط با صنعت و بازاریابی	W ₃
ضعف در زیرساخت‌های فیزیکی، داده‌ای و اداری	W ₄
ضعف در برقراری ارتباطات بین رشته‌ای و همگرایی علوم	W ₅

نقاط ضعف

نداشتن برنامه عملیاتی مدون در راستای راهبردهای کلان دانشگاه	W ₆
وجود نگرش جدایی درمان و آموزش و پژوهش	W ₇
ضعیف بودن مکانسیم‌های تشویق و ترغیب هیئت علمی برای فعالیت پژوهشی	W ₈
توجه ناکافی به اثربخشی، کاربردی بودن و تجاری‌سازی نتایج و یافته‌های پژوهشی	W ₉
عدم بکارگیری کارشناسان پژوهشی مشغول به خدمت در راستای اهداف معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه	W ₁₀

• تحلیل کمی عوامل درونی و بیرون

برای ارزیابی و تحلیل کمی عوامل راهبردی درونی و بیرونی از ماتریسهای ارزیابی عوامل داخلی^۲ و ارزیابی عوامل بیرونی^۳ (EFE) استفاده شده است که در ادامه توضیح داده می‌شود.

▪ ماتریس ارزیابی عوامل درون سازمان

پس از شناسایی عوامل داخلی و نقاط قوت و ضعف به هر کدام از عوامل یک ضریب وزنی بین صفر (بی‌اهمیت) تا ۱۰۰ (بسیار مهم) اختصاص می‌دهیم. همچنین میتوان از نرمالیزه کردن برای وزن دهی استفاده نمود که در این صورت جمع ضرایب وزنی اختصاص داده شده باید مساوی ۱۰۰ باشد. برای تعیین وزن هر یک از عوامل و تصمیم گیری پیرامون عوامل با اهمیت بالا یا پایین می‌توان از نظرات صاحب‌نظران و کارشناسان استفاده و سپس وزن عوامل را بین صفر تا ۱۰۰ نرمالیزه نمود. برای نرمالیزه نمودن می‌توان از تابع نرمال نیز استفاده کرد. وضع موجود هر عامل را با امتیازی بین ۱ تا ۴ با توجه به معیارهای زیر تعیین نموده که به آن "امتیاز وضع موجود" گفته می‌شود.

بسیار خوب = ۴ خوب = ۳ بالاتر از متوسط = ۲ متوسط = ۱

الف: ماتریس ارزیابی عوامل درونی (IFE)

توجه به این نکته در تهیه ماتریس IFE بسیار حائز اهمیت می‌باشد که امتیازات بر اساس وضع موجود فعالیتها و محیط حاکم بر آن تعیین شده و وزن ها بر اساس درجه اهمیت هر یک از عوامل مورد بررسی قرار گرفته و

² Internal Factor Evaluation

³ External Factor Evaluation

تعیین شوند. سپس امتیاز وزندار هر عامل محاسبه می شود. برای این منظور امتیاز هر ردیف از عوامل درونی را در وزن نرمالیزه شده آن ضرب نموده و در یک ستون جدید درج می نمایم و در نهایت جمع امتیازات وزن دار را محاسبه می نمایم که حداقل آن ۱ و حداکثر آن ۴ میباشد.

جدول ۱۱ ماتریس IFE

عوامل داخلی	عنوان	وزن	امتیاز	امتیاز وزن دار	
نقاط ضعف	W ₁	مشکلات مالی و بودجه	۸	-۳	-۲۴
	W ₂	نداشتن برنامه عملیاتی مدون در راستای راهبردهای کلان دانشگاه	۶	-۴	-۲۴
	W ₃	مشکلات مربوط به نیروی انسانی	۶	-۳	-۱۸
	W ₄	ضعف در ارتباط با صنعت و بازاریابی	۴	-۴	-۱۶
	W ₅	توجه ناکافی به اثربخشی، کاربردی بودن و تجاری سازی نتایج و یافته های پژوهشی	۴	-۴	-۱۶
	W ₆	ضعف در زیرساخت های فیزیکی، داده ای و اداری	۵	-۳	-۱۵
	W ₇	وجود نگرش جدایی درمان و آموزش و پژوهش	۴	-۲	-۸
	W ₈	ضعیف بودن مکانسیم های تشویق و ترغیب هیئت علمی برای فعالیت پژوهشی	۳	-۲	-۶

W9	عدم بکارگیری کارشناسان پژوهشی مشغول به خدمت در راستای اهداف معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه	۲	-۲	-۴
W10	ضعف در برقراری ارتباطات بین رشته‌ای و همگرایی علوم	۳	-۱	-۳
مجموع				
S1	وجود نیروی انسانی متخصص، متعهد، جوان و پویا	۴	۲۰	۳۰
S2	توانمند در ارائه خدمات تخصصی	۸	۳	۲۴
S3	تصویب راه‌اندازی پارک علم و فناوری سلامت در سطح دانشگاه و کشور	۵	۴	۲۰
S4	وجود زیرساخت‌های فیزیکی، تجهیزاتی و داده‌ای مناسب در بسیاری از مراکز	۶	۳	۱۸
S5	توانمند در جذب بودجه و یا داشتن ردیف بودجه مستقل	۵	۳	۱۵
S6	استقرار واحدهای فعال در مرکز رشد دانشگاه و ارتباط مرکز رشد داخل و خارج استانی	۵	۳	۱۵
S7	توانمندی و وجود فرصت در برقراری ارتباطات بین‌المللی	۳	۳	۹
S8	ارتباطات موثر با سایر بخش‌های دانشگاه و سازمان‌های خارج از دانشگاه	۴	۲	۸

۸	۲	۴	تشکیل مرتب و منظم جلسات شورای پژوهشی، هیئت تحریریه و کمیته‌های تخصصی پژوهشی	S9
۸	۲	۴	همکاری موثر پژوهشگران پایه و بالینی و علوم سلامت دانشگاه در اجرای طرح‌های پژوهشی مشترک	S10
۲	۱	۲	موقعیت جغرافیایی مناسب	S11
۱۴۷				مجموع
		۱۰۰		جمع کل وزن های نقاط ضعف و قوت
۱۳				جمع کل امتیازات وزن دار نقاط ضعف و قوت
				میانگین امتیازات وزن دار نقاط ضعف و قوت

ب: ماتریس ارزیابی عوامل بیرونی و خارجی (EFE)

بعد از اینکه محیط کاری و اجتماعی مورد بررسی و تحقیق قرار گرفت و تعدادی از عوامل خارجی محتمل شناسایی گردید با استفاده از ماتریس EFE تجزیه و تحلیل آن انجام می شود. ماتریس EFE یکی از روش‌های مورد استفاده برای سازمان دهی عوامل خارجی در قالب فرصت‌ها و تهدیدهاست و روشی است برای تجزیه و تحلیل نحوه پاسخگویی به فرصت‌ها و تهدیدهای خارج از راهبردهای نظارتی مورد نظر. مراحل تهیه ماتریس EFE نیز همانند ماتریس IFE است با این تفاوت که به جای عوامل راهبردی داخلی عبارت خارجی و به جای نقاط قوت و ضعف به ترتیب فرصت‌ها و تهدیدها را مشخص می کنیم و مراحل کار عیناً مانند ماتریس قبل تکرار می شود. توجه به این نکته ضروری است که در تهدیدها چنانچه بتوانیم آن را به خوبی مدیریت کنیم امتیاز بالا دریافت می کند و اگر از فرصت‌ها نتوانیم به خوبی استفاده کنیم امتیاز پایینی به آن تعلق میگیرد.

جدول ۱۲ ماتریس ارزیابی عوامل بیرونی و خارجی (EFE)

عوامل خارجی	عنوان	وزن	امتیاز	امتیاز وزن دار
	T ₁ نقص در دستورالعمل های ارتقا	۵	-۴	-۲۰
	T ₂ سوگیری کمی در نظام رتبه بندی دانشگاه	۴	-۴	-۱۶
	T ₃ وجود متولیان متعدد در امر پژوهش	۴	-۳	-۱۲
	T ₄ مهاجرت نخبگان	۴	-۳	-۱۲
	T ₅ عدم اعتماد سازمان ها به واقعی بودن تحقیقات دانشگاهی	۵	-۲	-۱۰
	T ₆ دوری از منابع مالی و گسترده که در مرکز کشور برای توسعه اقتصاد مبتنی بر فناوری تخصیص می یابند.	۵	-۲	-۱۰
	T ₇ عدم تمایل بخش غیردولتی جهت سرمایه گذاری در امر تحقیق و پژوهش	۳	-۳	-۹
	T ₈ حمایت ناکافی مالی و اداری وزارت متبوع از امر پژوهش (پژوهش مدار نبودن بودجه بندی و تصمیم گیری ها)	۳	-۳	-۹
	T ₉ کمبود و تبعیض در تخصیص منابع و اعتبارات	۳	-۳	-۹
	T ₁₀ تخصیص دیر هنگام اعتبارات پژوهشی و وجود بروکراسی اداری طولانی در این زمینه	۳	-۳	-۹
	T ₁₁ ضعف زیرساخت های مناسب جهت بهره گیری از فناوری ارتباطات	۳	-۲	-۶

				T ₁₂	دسترسی دشوار به ابزار، مواد و تجهیزات پژوهشی بعثت تحریم‌های بین‌المللی
-۶	-۲	۳			
				T ₁₃	اُفت شدید ارزش پول ملی و تخصیص تنها ۰/۴ درصد از درآمد ناخالص ملی برای حمایت از پژوهش و فناوری
-۴	-۲	۲			
				T ₁₄	سیاست زدگی در تصمیم‌گیری‌ها
-۲	-۱	۲			
				مجموع	
-۱۳۴					
				O ₁	تصویب قانون جهش تولید دانش بنیان
۲۴	۴	۶			
				O ₂	حمایت سند جامع علمی کشور از پژوهش و تکمیل زنجیره علم تا ثروت
۳	۱	۳			
				O ₃	وجود مراکز تحقیقاتی فعال، پارک علم و فناوری و دانشگاه شهید باهنر و تحصیلات تکمیلی هایتک در کرمان
۴	۲	۲			
				O ₄	منابع و بودجه‌های دولتی بواسطه محرومیت جنوب استان
۶	۲	۳			
				O ₅	توجه ویژه به مراکز تحقیقاتی دانشگاهی در برنامه ششم توسعه کشور، چشم‌انداز بیست ساله و نقشه جامع علمی کشور
۶	۲	۳			
				O ₆	اهمیت روزافزون تحقیقات و فناوری در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاهها
۹	۳	۳			
				O ₇	افزایش درک و آگاهی اعضای هیئت علمی دانشگاه به جایگاه و نقش پژوهش در فعالیتهای علمی
۶	۲	۳			

۲	۱	۲	نگاه مثبت مسئولین به افزایش تعداد و توسعه مراکز پژوهشی	O ₈
۱	۱	۱	افزایش نیاز نظام ارائه خدمات سلامت و مردم استان به اطلاعات به دست آمده از پژوهش های منطقه ای	O ₉
۴	۲	۲	وجود صنایع بزرگ فعال در استان و امکان استفاده از امکانات آنها در پژوهش	O ₁₀
۱۲	۳	۴	وجود پتانسیل تحقیقاتی مشترک با دانشگاهها و مراکز تحقیقات دیگر مستقر در کرمان، استان های مجاور و در سطح کشور	O ₁₁
۶	۲	۳	وجود بنیادهای خیریه علاقه مند به حمایت از پژوهش در کرمان	O ₁₂
۱	۱	۱	بالا بودن فرهنگ عمومی منطقه (دینی و مذهبی، علم و دانش)	O ₁₃
۴	۲	۲	وجود قانون حمایت از شرکت های دانش بنیان	O ₁₄
۲	۱	۲	بر طبق سند جامع علمی کشور در نظر گرفتن سهم ۵۰ درصدی برای بخش غیردولتی در تامین هزینه های تحقیقات	O ₁₅
۲۴	۴	۶	تصویب راه اندازی پارک علم و فناوری سلامت در سطح کشور و دانشگاه	O ₁₆
۱۵	۳	۵	امکان استفاده از منابع و اعتبارات بین المللی بخصوص در پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، مرکز تحقیقات کیست هیداتید، لیشمانیوز و علوم اعصاب شناختی	O ₁₇

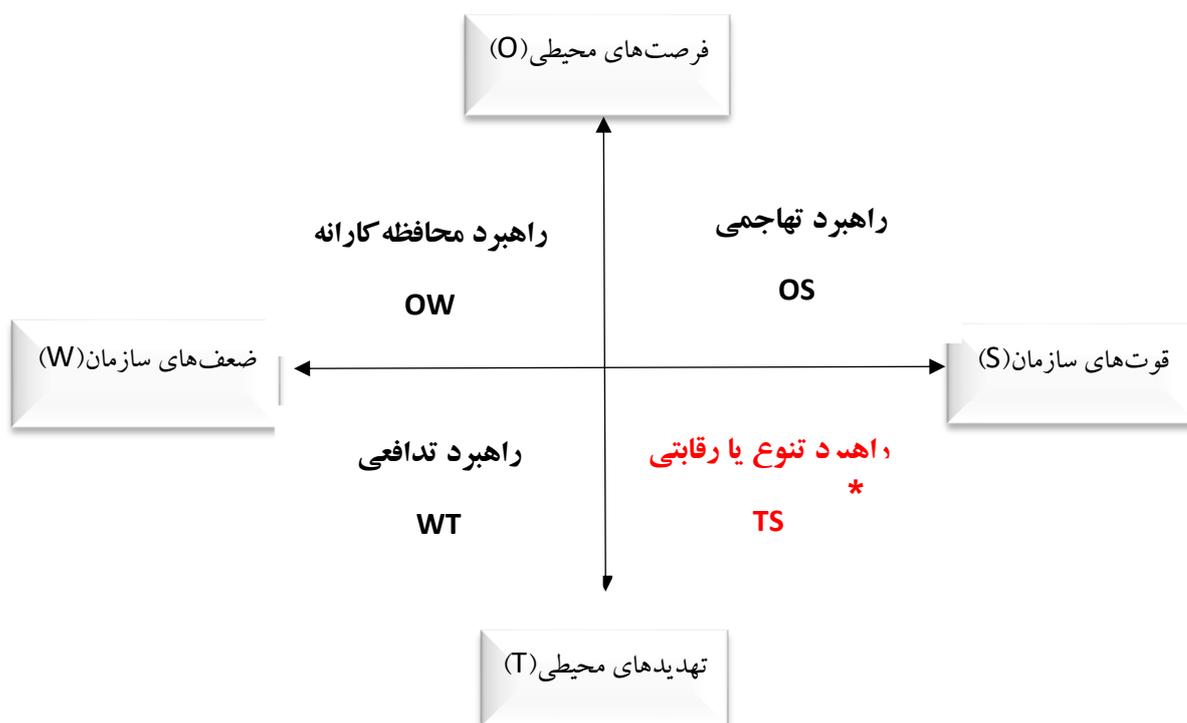

۱۰	۲	۵	اعتماد، احساس نیاز و علاقمندی سازمانها و صنایع فعال در استان به همکاری پژوهشی در دانشگاه بخصوص در پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت، مرکز تحقیقات کیست هیداتید، لیشمانیوز و علوم اعصاب شناختی	O18	
۱۲۷					مجموع
		۱۰۰			جمع کل وزن های فرصت ها و تهدیدها
-۵					جمع کل امتیازات وزن دار فرصت ها و تهدیدها
-۰/۵					میانگین امتیازات وزن دار فرصت ها و تهدیدها

تجزیه و تحلیل موقعیت

مرحله سوم به تجزیه و تحلیل موقعیت راهبردی سازمان و تدوین راهبردهای عمده یا کلان و پیشنهاد اقدامات راهبردی، اختصاص دارد. در این راستا، اطلاعات حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها در مرحله قبل، به عنوان داده‌های ورودی در این مرحله، مورد استفاده و تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند. تجزیه و تحلیل موقعیت و تعیین اقدامات راهبردی سازمان عبارت است از انجام موازنه راهبردی بین عوامل سوق‌دهنده سازمان به طرف هدف‌ها (شامل فرصتهای محیطی و نقاط قوت سازمانی) در مقابل عوامل بازدارنده سازمان در رسیدن به هدف‌ها (تهدیدهای محیطی و نقاط ضعف سازمانی) و تلاش در جهت رفع آن موانع.

▪ ماتریس تجزیه و تحلیل SWOT

شکل ۷ ماتریس تجزیه و تحلیل SWOT

همانگونه که ملاحظه می‌گردد ماتریس چهار خانه اصلی که معادل ترکیب‌های مختلف T، O، W، S است بررسی گردیده و وضعیت معاونت تحقیقات و فناوری با * و فونت قرمز در درون این ماتریس مشخص شده است.

با جمع‌بندی نتایج حاصل از ماتریس‌های ارزیابی عوامل راهبردی داخلی و خارجی در معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان، می‌توان گفت که سازمان با غلبه قوت‌ها بر ضعف‌ها و غلبه تهدیدات بر فرصت‌ها روبرو است و انتخاب راهبردی تنوع (رقابتی) منطقی به نظر می‌رسد.

عمده‌ترین ویژگی‌های رویکرد راهبردی عبارتند از:

- نگرش سیستماتیک: بدون نگرش سیستماتیک، بهینه‌سازی امکان پذیر نیست.
- تمرکز بر هدف: رویکرد راهبردی، جهت‌گیری کلی سازمان را مشخص می‌سازد.
- فرصت‌جویی هوشمندانه: در رویکرد راهبردی، کشف فرصت‌ها و بهره‌گیری از آنها یک اصل مهم است.

- تفکر در زمان: رویکرد راهبردی، محصول تفکر در طول زمان است که گذشته، حال و آینده را به هم پیوند می‌دهد. راهبرد نیز موید رابطه بین حال (وضع موجود) و آینده (وضع مطلوب) است.

- فرضیه سازی: حلقه وصل کننده بین خصوصیات خالقانه و تحلیلی، رویکرد راهبردی است. این تلفیق از طریق فرضیه سازی (خالقیت) و آزمون فرضیه (تحلیل) صورت می‌گیرد.

با در نظر گرفتن این رهنمودها، بررسی وضع موجود، عوامل موفقیت و با توجه به اهداف، ماموریت و رسالت معاونت تحقیقات و فناوری و همچنین براساس الگوی شش وجهی تعالی سازمانها (۳) راهبردهای زیر استخراج شده است:

جدول ۱۳ راهبردهای کلان معاونت تحقیقات و فناوری

ضعف (W)	قوت (S)	
راهبردهای WO ۱. ماموریت گرایی ۲. افزایش همگرایی علوم	راهبردهای SO ۱. تحقق مرجعیت و سرآمدی علمی ۲. تلاش در جهت درخشش بین المللی	فرصت (O)
راهبردهای WT ۱. تقویت زیرساختهای موجود جهت تحقق شش راهبرد دیگر	راهبردهای ST ۱. پاسخگویی اجتماعی ۲. اعتلای خردورزی	تهدید (T)

فصل چهارم

سند راهبردی معاونت تحقیقات و

فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان

جدول ۱۴ مشخصات کلی معاونت تحقیقات و فناوری

عنوان کامل:	معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان
تاریخ راه اندازی:	۱۳۶۷
عنوان کامل معاون:	دکتر رضا ملک پور افشار
آدرس موقعیت مکانی:	کرمان؛ ابتدای بلوار جهاد؛ خیابان ابن سینا
شماره تماس:	۰۳۴-۳۲۲۶۴۲۵۱-۳۲۲۶۴۲۲۵-۳۲۲۶۳۷۸۷-۳۴

جدول ۱۵ نیروی انسانی معاونت تحقیقات و فناوری

هیئت علمی	متعهد خدمت	قراردادی	رسمی و پیمانی	رسمی - آزمایشی	مشمولین ماده یک قانون	دکتری تخصصی	دکتری حرفه ای	کارشناسی ارشد	کارشناسی	کاردانی	دیپلم	زیر دیپلم	جمع
						۴	۶	۶۳	۲۹	۷	۲۲	۴	۱۸۹
						۱۳۵							۵۴

جدول ۱۶ نیروی انسانی غیر هیئت علمی براساس رابطه استخدامی

نخبگان وظیفه	مشمول قانون خدمت	مشاغل کارگری	قرارداد انجام کار معین	قرارداد ۸۹ روزه (پیمانی)	رسمی آزمایشی	رسمی	پیمانی	پیام آوران بهداشت	جمع
۷	۱۶	۱۲	۴۸	۱	۵	۳۶	۶	۴	۱۳۵

مجموعه SWOT	مطابقت با اسناد بالادستی	مضمون اسناد	راهبرد
O ₃ , O ₄ , O ₂ , O ₅ , O ₆ , O ₇ , O ₈ , T ₂ , T ₁ , T ₈ , T ₇ , T ₁₁	رسالت، هدف و ارزش محور تهدیدزدایی (با نگاه متوازن به نقاط قوت و فرصتها)	سند تحول راهبردی علم و فناوری کشور نقشه جامع علمی کشور سند توسعه علمی منطقه آمایشی هشت سند راهبردی گفتمان توسعه نظام آموزش، پژوهش و فناوری کشور سند چشم انداز ۲۰ ساله ایران	تحقق مرجعیت و سرآمدی علمی
	رسالت، هدف و ارزش محور	جهت دهی آموزش، پژوهش، فناوری و نوآوری به سمت حل مشکلات و رفع نیازهای واقعی و اقتضانات کشور با توجه به آمایش سرزمین و نوآوری در مرزهای دانش برای تحقق مرجعیت علمی ارتقا جایگاه جهانی کشور در علم و فناوری ارتقای سطح شاخصهای بهره‌وری در نظام علم و فناوری و نوآوری کشور؛ ساماندهی داوری علمی به منظور ارتقای کیفیت مجلات و انتشارات علمی؛ توسعه متوازن دروندادها و بروندادهای نظام علم، فناوری و نوآوری کشور متناسب با استانداردهای برتر جهانی توانا در تولید علم و فناوری ارتقای کیفی و کمی همایش های علمی و نشست ها و مجامع علمی معتبر داخلی با رویکرد دست یابی به تحقق مرجعیت علمی رصد و پایش و آینده نگاری علم و فناوری و نوآوری و نیازهای بازار.	
O ₁₇ , O ₂ , S ₂ , S ₁ , S ₇	رسالت، هدف و ارزش محور	جهت دهی آموزش، پژوهش، فناوری و نوآوری به سمت حل مشکلات و رفع نیازهای واقعی و اقتضانات کشور با توجه به آمایش سرزمین و نوآوری در مرزهای دانش برای تحقق مرجعیت علمی ارتقا جایگاه جهانی کشور در علم و فناوری اتخاذ تدابیر لازم برای ساماندهی و جهت دهی به فعالیت های پژوهشی کلیه دستگاه ها، نهادها و شرکت های دولتی و ترغیب دستگا ههای اجرایی به استفاده از نتایج تحقیقات توجه به علم و تبدیل آن به یکی از گفتمانهای اصلی جامعه و ایجاد فضای مساعد، برای شکوفایی و تولید علم و فناوری بر مبنای آموزه های اسلامی از طریق توسعه و تعمیق و به کارگیری مؤلفه های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی توانا در تولید علم و فناوری	تلاش در جهت درخشش بین المللی

<p>- دستیابی به توسعه علوم و فناوریهای نوین و نافع... - نقش آفرینی مؤثرتر چرخه علم، فناوری و نوآوری در حوزه علوم پزشکی و سلامت - بازتعریف نظام ارتقای اعضای هیأت علمی و پژوهشگران براساس ضوابط کیفی و اهداف و ارزشهای نقشه جامع علمی کشور - ایجاد و بهبود ساز و کارهای مناسب برای استفاده از فناوری های برتر و روشهای تشخیصی و درمانی نوین - توسعه صنایع و خدمات مبتنی فناوری های جدید و حمایت از صادرات محصولات دانش بنیان و متکی بر فناوریهای بومی بویژه در حوزه های مزیت و ظرفیت استان و کشور - نقش موثر علم و فناوری در اقتصاد - جامعه دانش بنیان و توانا در تولید علم و فناوری - ارتقا سطح اشتغال</p>	<p>سند جامع علمی کشور سند ملی توسعه بهداشت و درمان سند ملی آمایش سرزمین سند راهکارهای رسیدن به جایگاه اول علم و فناوری ایران</p>	<p>ضعف‌زدایی و تهدیدزدایی (با نگاه متوازن به نقاط قوت و فرصتها) T₆, T₄, T₉, T₈, T₁₀, T₁₁, T₁₂, W₉, W₈, W₆</p>	<p>O₉, S₄, S₅,</p>	<p>ماموریت‌گرایی</p>
<p>- اتخاذ تدابیر لازم به منظور افزایش ارتباط مابین فعالیت های پژوهشی، تحقیقاتی دانشگاه ها و صنعت - ایجاد هماهنگی و انسجام بین نهادهای ذیربط در علم و فناوری و تکمیل نهادهای مرتبط با چرخه علم و فناوری - حمایت از توسعه مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری با تأکید بر مشارکت بخش خصوصی - حمایت از تأسیس پژوهشکده‌های بین رشته ای ماموریت‌گرا در حوزه های دین و علم با حضور محققان حوزه و دانشگاه؛</p>	<p>سند جامع علمی کشور سند ملی آمایش سرزمین</p>	<p>قوت و فرصت محور</p>	<p>O₁₆, O₁₁, O₃, S₁₀, S₈, S₇, S₆</p>	<p>افزایش همگرایی علوم</p>
<p>- ترویج پژوهش محور کردن آموزش و مسئله محور کردن پژوهش؛ - جهتدهی آموزش، پژوهش، فناوری و نوآوری به سمت حل مشکلات و رفع نیازهای واقعی و اقتضائات کشور با توجه به آمایش سرزمین و نوآوری در مرزهای دانش برای تحقق مرجعیت علمی - تقدم مصالح عمومی بر منافع فردی و گروهی و تقویت روحیه تعاون و مشارکت - نقش موثر علم و فناوری در اقتصاد</p>	<p>سند تحول راهبردی علم و فناوری کشور سند جامع علمی کشور سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور</p>	<p>رسالت و هدف محور</p>	<p>O₇, O₉, O₁₈, S₁, S₂</p>	<p>پاسخگویی اجتماعی</p>
<p>- اخلاق محوری، مسئولیت پذیری آحاد جامعه علمی و نهادهای مرتبط با آن</p>	<p>سند تحول راهبردی علم و فناوری کشور</p>	<p>رسالت و ارزش محور</p>	<p>O₁₂, O₁₃</p>	<p>اعتلای خردورزی</p>

- نهادینه کردن مدیریت دانش و ابتنای مدیریت جامعه بر اخلاق و دانش بر اساس الگوهای ایرانی- اسلامی در نهادهای علمی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و دفاعی-امنیتی	سند جامع علمی کشور			
- متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی در تولید ملی - تغییر الگوها و اولویت های سرمایه گذاری در زمینه منابع فیزیکی، نیروی انسانی و فناوری - بهره‌مندی از فرصت پنجره جمعیتی و ایجاد شرایط فعالسازی سرمایه‌های انسانی و علمی کشور - ایجاد بانکهای تخصصی برای پشتیبانی مالی پروژه‌ها و صندوقهای سرمایه گذاری خطر پذیر	سند چشم‌انداز ۲۰ ساله ایران سند ملی توسعه بهداشت و درمان سند ملی آمایش سرزمین سند راهکارهای رسیدن به جایگاه اول علم و فناوری ایران	ضعف‌زدایی و تهدیدزدایی (با نگاه متوازن به نقاط قوت و فرصتها) T ₆ , T ₄ , T ₉ , T ₈ , T ₁₀ , T ₁₁ , T ₁₂ , W ₉ , W ₈ , W ₆	O ₁₅ , O ₁₂ , S ₄ , S ₅	تقویت زیرساختهای موجود جهت تحقق شش راهبرد دیگر

در فصول گذشته ضمن بررسی اسناد بالادستی و ملی و تحولات و روند توسعه علم و فناوری در عرصه جهانی به بررسی وضع موجود معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه، عوامل موفقیت، اهداف، مأموریت و رسالت این معاونت پرداختیم براساس یافته‌های فصول قبل و همچنین براساس الگوی شش وجهی تعالی سازمانها (۳) راهبردها و اهداف عینی زیر در نظر گرفته شد:

S1 راهبرد اول: تحقق مرجعیت و سرآمدی علمی

S1G1: ارتقاء استانداردهای پژوهشی

S1G2: حرکت به سمت پیاده‌سازی نقشه‌راه مرجعیت دانشگاه

S1G3: ایجاد و توسعه بسترهای جدید فناوری

S2: راهبرد دوم: تلاش در جهت درخشش بین‌المللی

S2G1: ارتقا توانمندی‌های اعضای هیئت علمی و مراکز تحقیقاتی برای ورود به فعالیت‌های بین‌المللی

S2G2: بسترسازی برای فعالیت‌های بین‌المللی

S3: راهبرد سوم: ماموریت گرایی

S3G1: ارتقا توانمندی‌های اعضای هیئت علمی و مراکز تحقیقاتی در راستای شناسایی و پاسخ به ماموریت‌های واگذاری شده

S3G2: تقویت ارتباط با صنعت، مدیریت و ارائه خدمات مرتبط به سلامت در سطح استان و کشور

S3G3: دستیابی و ایجاد زیرساخت‌های مطلوب فیزیکی پارک علم و فناوری سلامت

S3G4: توسعه و تقویت مرکز رشد فناوری

S3G5: شناسایی ظرفیت‌های صنعتی مرتبط با اهداف معاونت تحقیقات

S3G6: حمایت از مالکیت فکری و ثبت اختراع

S4: راهبرد چهارم: افزایش همگرایی علوم

S4G1: ارتقا توانمندی‌های اعضای هیئت علمی و مراکز تحقیقاتی در راستای افزایش همگرایی علوم

S4G2: اصلاح قوانین و مقررات و زیرساخت‌های لازم برای تهییج نیروها جهت فعالیت‌های بین‌بخشی و بین‌رشته‌ای

S5: راهبرد پنجم: پاسخگویی اجتماعی

S5G1: ارتقا توانمندی‌های اعضای هیئت علمی و مراکز تحقیقاتی در راستای پاسخگویی اجتماعی

S5G2: ایجاد تعاملات سازنده با دستگاه‌های دولتی و خصوصی

S5G3: گسترش مفاهیم ترجمان دانش در دانشگاه

S5G4: انعکاس فعالیت‌ها و دستاوردهای معاونت در جامعه

S6: راهبرد ششم: اعتلای خردورزی

S6G1: ارتقا توانمندی‌های اعضای هیئت علمی و مراکز تحقیقاتی در راستای فرهنگ‌سازی و توانمندسازی حوزه مدیریت توسعه

S6G2: اعتلا بخشیدن به جایگاه تفکر عمیق و ژرف و توسعه مفاهیم پایه و علم نافع و مصادیق آن در سلامت

S7: راهبرد هفتم: تقویت زیرساخت‌های موجود جهت تحقق شش راهبرد دیگر

S7G1: تقویت زیرساخت‌ها و سامانه‌های مدیریت، پایش و رصد علم و فناوری در دانشگاه

S7G2: اصلاح قوانین و مقررات مرتبط به حوزه علم و فناوری دانشگاه در جهت افزایش شفافیت و روان‌سازی امور

S7G3: افزایش سهم علم و فناوری از سبد منابع مالی و انسانی دانشگاه

S7G4: اصلاح و تقویت فضاها و فیزیکی، امکانات و تجهیزات لازم برای انجام پژوهش‌های عمیق و توسعه فناوری اثرگذار

برنامه عملیاتی حوزه مدیریت توسعه فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان

برنامه عملیاتی حوزه مدیریت توسعه فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان		
راهبرد ۱: تحقق مرجعیت و سرآمدی علمی		
هدف کمی	برنامه عملیاتی	واحد متولی
G1 ارتقاء استانداردهای پژوهشی	افزایش نسبت مقاله به تعداد اعضای هیئت علمی به عدد ۳ تا پایان سال ۱۴۰۳	پژوهش‌کننده‌ها، مراکز تحقیقاتی و دانشکده‌ها
	ارتقا رتبه برنامه ملی ثبت بیماری‌ها به عدد ۱۰ تا پایان سال ۱۴۰۵	مرکز ثبت بیماری‌ها
	افزایش تعداد نمونه‌های نگهداری شده در بیوبانک‌ها به ۱۰ درصد میزان موجود تا پایان سال ۱۴۰۳	مرکز ثبت بیماری‌ها و بیوبانک
	ایجاد مراکز جدید ثبت بیماری‌ها	مرکز ثبت بیماری‌ها و بیوبانک
	افزایش سالانه ده درصد در میزان ثبت بیماران در مراکز ثبت بیماری	مرکز ثبت بیماری‌ها و بیوبانک
	ایجاد شبکه ملی بیوبانک تا پایان سال ۱۴۰۳ و بین‌المللی تا پایان سال ۱۴۰۵	مرکز ثبت بیماری‌ها و بیوبانک
	اخذ ایزو ۱۷۰۲۵ برای آزمایشگاه جامع تحقیقات تا پایان سال ۱۴۰۲	سرپرست آزمایشگاه جامع تحقیقات
	افزایش کمی هیئت علمی پژوهشی به ۱۰ درصد میزان کل اعضا هیئت علمی تا پایان سال ۱۴۰۳	معاونت تحقیقات و فناوری با همکاری معاونت آموزشی
	رصد کنفرانس‌ها و کنگره‌های بین‌المللی و افزایش ۲۰ درصدی در ارائه سالانه مقاله در این کنفرانس‌ها	معاونت تحقیقات و فناوری
	افزایش تعداد مقالات ایندکس شده نوع ISI ۱ به میزان ده درصد سالانه	پژوهش‌کننده‌ها، مراکز تحقیقاتی و دانشکده‌ها
	افزایش تعداد مقالات ایندکس شده نوع ۲ (Pubmed) سالانه به میزان ۲۰ درصد سال قبل	پژوهش‌کننده‌ها، مراکز تحقیقاتی و دانشکده‌ها
	افزایش شاخص H-index مراکز تحقیقاتی	مراکز تحقیقاتی
	افزایش سالانه چاپ کتب در راستای اولویت‌های هر مرکز به میزان ۵ درصد سال قبل	مراکز تحقیقاتی با همکاری مدیریت انتشارات دانشگاه
	معرفی و تقدیر از مراکز تحقیقاتی ممتاز به صورت سالانه	معاونت تحقیقات و فناوری
تدوین الگوهای پیشرفت علم و فناوری ویژه هر مرکز تحقیقاتی تا پایان سال ۱۴۰۳	مراکز تحقیقاتی با همکاری معاونت تحقیقات و فناوری	

سرپرست آزمایشگاه جامع تحقیقات	معرفی خدمات آزمایشگاه جامع تحقیقات به سایر دانشگاههای کلان منطقه ۸ به صورت سالانه	G2 حرکت به سمت پیاده سازی نقشه راه مرجعیت دانشگاه
مراکز تحقیقاتی، کمیته تحقیقات دانشجویی با همکاری معاونت تحقیقات و فناوری	آموزش شیوه های داوری علمی به صورت کارگاههای ادواری سالانه	
معاونت تحقیقات و فناوری با همکاری مراکز	تعیین یک ماموریت ویژه ۵ ساله برای هر مرکز تحقیقاتی و پایش فعالیتهای مرتبط با آن به صورت سه ماهه	
تمامی زیر مجموعه های معاونت تحقیقات و فناوری	تدوین برنامه جهت رسیدن به سرآمدی در یک یا دو حوزه بالینی در کشور با توجه به امکانات و نیروی انسانی موجود	
معاونت تحقیقات و فناوری	تهیه لیستی از مراکز تحقیقاتی معاونت که منحصربفرد بوده و یا عملکرد ویژه در سطح کشور دارد	
مرکز رشد و فناوری و مراکز شتابدهی	ایجاد دفتر خلاقیت و نوآوری و مرکز رشد دانش آموزی با همکاری آموزش و پرورش تا پایان سال ۱۴۰۴	G3 ایجاد و توسعه بسترهای جدید فناوری
مرکز رشد و فناوری	برگزاری دوره های آموزشی عمومی از طریق پارک علم و فناوری سلامت به صورت سالانه	
روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری	استفاده از توان رسانه ها در جهت معرفی توانمندی مراکز تحقیقاتی و فناوری های نوین پارک علم و فناوری سلامت (عقد قرارداد با رسانه های عمومی و استفاده از ظرفیت رسانه های اجتماعی) به صورت ادواری	
مرکز رشد و فناوری و پارک علم و فناوری سلامت	آینده نگری و رصد فرصت های بین المللی با هدف شناسایی و بررسی وضعیت تقاضای بازار محصولات دانش بنیان به صورت مستمر	
مراکز تحقیقاتی و مرکز رشد و فناوری سلامت و معاونت تحقیقات و فناوری	تاسیس ۵ شرکت دانش بنیان مرتبط با فعالیت ها و ماموریت های مراکز تا پایان سال ۱۴۰۳	

برنامه عملیاتی حوزه مدیریت توسعه فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان

راهبرد ۲: تلاش در جهت درخشش بین المللی

واحد متولی	برنامه عملیاتی	هدف اصلی
مراکز تحقیقاتی، کمیته تحقیقات دانشجویی با همکاری معاونت تحقیقات و فناوری	برگزاری کارگاه های توانمندسازی مدون اعضا هیئت علمی در زمینه برقراری ارتباطات بین المللی	G1 ارتقاء توانمندی های اعضای هیئت علمی و مراکز

مراکز تحقیقاتی، کمیته تحقیقات دانشجویی با همکاری معاونت تحقیقات و فناوری	افزایش تعداد دوره های آموزشی مشترک برگزار شده با دانشگاه ها و مراکز تخصصی خارجی	تحقیقاتی برای ورود به فعالیتهای بین المللی
مراکز تحقیقاتی، کمیته تحقیقات دانشجویی با همکاری معاونت تحقیقات و فناوری	راه اندازی و توسعه کرسی های یونسکو با همکاری کمیسیون ملی یونسکو	
مراکز تحقیقاتی با همکاری معاونت تحقیقات و فناوری	حضور پررنگ مراکز تحقیقاتی در اتحادیه ها و سازمان های علمی، تخصصی منطقه ای و بین المللی	
مراکز تحقیقاتی، واحد بین الملل دانشگاه با همکاری معاونت تحقیقات و فناوری	معرفی دوره ها و بورس های خارجی نظیر یونسکو، آیسک، DAAD و سایر موسسات فعال در ایران به استادان و دانشجویان به منظور گسترش فرصت های مطالعاتی و مأموریت های پژوهشی	
معاونت آموزشی دانشگاه	برگزاری مدون کلاسهای زبان آکادمیک	
مراکز تحقیقاتی	تهیه لیستی اولویت بندی شده از مراکز تحقیقاتی مشابه در سراسر دنیا	G2 بسترسازی برای فعالیتهای بین المللی
مراکز تحقیقاتی، واحد بین الملل دانشگاه با همکاری معاونت تحقیقات و فناوری	افزایش سالانه قراردادها و تفاهم نامه های همکاری در عرصه بین المللی به میزان ۵ درصد سال قبل	
معاونت تحقیقات و فناوری با همکاری معاونت آموزشی	فراهم نمودن شرایط جهت شرکت پژوهشگران و دانشجویان در همایش های بین المللی	
معاونت تحقیقات و فناوری، واحد بین الملل دانشگاه	تسهیل امور جهت اخذ فرصت های مطالعاتی در خارج از کشور	
معاونت تحقیقات و فناوری، همکاری معاونت آموزشی، واحد بین الملل دانشگاه	افزایش پذیرش دانشجویان خارجی به ویژه از کشورهای همسایه	
واحد بین الملل دانشگاه	تاسیس دبیرخانه ارتباط با ایرانیان خارج از کشور	
مراکز تحقیقاتی و معاونت تحقیقات و فناوری	افزایش نسبت تعداد مقالات مشترک اعضای هیأت علمی مراکز تحقیقاتی با اعضای هیأت علمی دانشگاه های خارجی به تعداد اعضای هیأت علمی	
مراکز تحقیقاتی، واحد بین الملل دانشگاه و همکاری معاونت تحقیقات و فناوری	اطلاع رسانی برون سازمانی به منظور معرفی توانمندی های آموزشی و پژوهشی دانشگاه برای جذب دانشجویان خارجی از طریق شرکت در نمایشگاه های بین المللی، به روز رسانی سایت بین الملل، چاپ بورشور، کاتالوگ و فیلم های تبلیغاتی	
مراکز تحقیقاتی	ایجاد واحد تحقیق و توسعه بین المللی در هر مرکز	

برنامه عملیاتی حوزه مدیریت توسعه فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان		
راهبرد ۳: ماموریت گرایی		
واحد متولی	برنامه عملیاتی	هدف اصلی
مراکز تحقیقاتی و معاونت تحقیقات و فناوری	تعیین یک ماموریت کلی برای هر مرکز تحقیقاتی با مشورت با مراکز و در نظر گرفتن توانمندی‌ها و ظرفیت‌های هر مرکز به جز مراکزی که ماموریت آنها به صورت ملی ابلاغ شده است	G1 ارتقاء توانمندی‌های اعضای هیئت علمی و مراکز تحقیقاتی در راستای شناسایی و پاسخ به ماموریت‌های واگذاری شده
معاونت تحقیقات و فناوری و مراکز تحقیقاتی	برگزاری جلسات توجهی برای اعضای هیئت علمی در زمینه ماموریت‌های ابلاغ شده	تدوین برنامه عملیاتی و نقشه راه ویژه ماموریت‌های واگذار شده
مراکز تحقیقاتی با نظارت معاونت تحقیقات و فناوری		
دفتر ارتباط با صنعت دانشگاه	برنامه ریزی و بازدید از صنایع با هدف آشنایی با صنایع فعال و رفع نیازهای صنعت به صورت ۷ بازدید در سال	G2 تقویت ارتباط با صنعت، مدیریت و ارائه خدمات مرتبط به سلامت در سطح استان و کشور
مرکز رشد و فناوری سلامت، دفتر ارتباط با صنعت، پارک علم و فناوری سلامت	باتوجه به اینکه موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی طبق قانون جهش تولید دانش بنیان در اختیار شرکتهای دانش بنیان بگذارند، عقد سالانه ۴ قرارداد با شرکتهای و موسسات استان از طریق پارک علم و فناوری سلامت	
دفتر ارتباط با صنعت دانشگاه و سرپرست آزمایشگاه جامع تحقیقات	معرفی توانمندی‌ها و تجهیزات آزمایشگاه جامع تحقیقات دانشگاه به صنایع و دستگاههای اجرایی جنوب شرق کشور طی یک خبرنامه به صورت فصلی	
دفتر ارتباط با صنعت دانشگاه	بروزرسانی آیین‌نامه ارتباط با صنعت دانشگاه تا پایان سال ۱۴۰۱	
معاونت تحقیقات و فناوری	تدوین دستورالعملهایی برای تشویق به جذب گرنت پژوهشی تا پایان سال ۱۴۰۱	
دفتر ارتباط با صنعت دانشگاه	برنامه‌های توانمندسازی مدون اعضا هیئت علمی در زمینه ارتباط با صنعت به صورت فصلی	
دفتر ارتباط با صنعت دانشگاه و پارک علم و فناوری سلامت	برگزاری جلسه با سازمان برنامه و بودجه استان جهت برنامه‌ریزی در نشست‌های مشترک با مدیران عامل صنایع در سه ماه اول سال ۱۴۰۲	
پارک علم و فناوری سلامت	مشخص نمودن اراضی پارک و عقد تفاهم‌نامه با دانشگاه جهت واگذاری اراضی تا پایان سال ۱۴۰۱	G3 دستیابی و ایجاد زیرساخت‌های مطلوب فیزیکی پارک علم و فناوری سلامت
پارک علم و فناوری سلامت	طراحی و اجرای طرح سایت اصلی پارک تا پایان سال ۱۴۰۱	
پارک علم و فناوری سلامت	اخذ مجوزهای زیرساختی (آب، برق، تلفن، سیستم فاضلاب، اینترنت، و.....) تا پایان سال ۱۴۰۱	

پارک علم و فناوری سلامت	تامین زیر ساخت (آب، برق، تلفن، سیستم فاضلاب، اینترنت، و.....) تا پایان سال ۱۴۰۱	
پارک علم و فناوری سلامت	طراحی و ایجاد آزمایشگاه، کارگاه، سوله و ... در سایت اصلی پارک (با اولویت محورهای اصلی) تا پایان سال ۱۴۰۳	
پارک علم و فناوری سلامت	آماده سازی اراضی قابل واگذاری به شرکتهای دانش بنیان تا پایان سال ۱۴۰۳	
پارک علم و فناوری سلامت	طراحی و اجرای زیرساختهای رفاهی و فضای سبز تا پایان سال ۱۴۰۴	
مرکز رشد فناوری	شناسایی فعالیتهای فناورانه خارج از مرکز رشد (به صورت سالانه انجام گردیده و طی گزارشی به معاونت اعلام گردد)	G4 توسعه و تقویت مرکز رشد فناوری
مرکز رشد فناوری	ورود اطلاعات به سامانه مدیریت فعالیتهای فناورانه وزارت بهداشت به صورت مستمر	
مرکز رشد فناوری	تهیه دستورالعمل حمایت بدو ورود (Seed Money) از شرکت های مستقر تا پایان سال ۱۴۰۱	
مرکز رشد فناوری با همکاری معاونت تحقیقات و فناوری	تامین مالی و استقلال حساب مدیریت توسعه فناوری تا پایان سال ۱۴۰۲	
تمامی مراکز تحقیقاتی با همکاری دفتر ارتباط با صنعت	شناسایی صنایع و سازمان های مرتبط با فعالیت هر مرکز تحقیقاتی و اعلام آن به معاونت تا پایان سال ۱۴۰۱	G5 شناسایی ظرفیتهای صنعتی مرتبط با اهداف معاونت تحقیقات
تمامی مراکز تحقیقاتی با همکاری دفتر ارتباط با صنعت	برگزاری سالانه حداقل ۷ جلسه مشترک جهت معرفی توانمندی ها و بررسی نحوه همکاری مشترک با صنایع و سازمان های بند قبل	
تمامی مراکز تحقیقاتی با همکاری دفتر ارتباط با صنعت	عقد حداقل سالانه ۲ قرارداد با توجه به نیاز صنعت و سازمانها و توان مرکز	
مرکز رشد و فناوری	برگزاری کارگاه های آموزشی آشنایی با حقوق مالکیت فکری و ثبت اختراع و کارگاه های آموزش داوران به صورت سالانه یک کارگاه	G6 حمایت از مالکیت فکری و ثبت اختراع
مرکز رشد و فناوری با همکاری شورای فناوری دانشگاه	تدوین و تصویب آئین نامه حمایت مالی از ثبت اختراعات تا پایان سال ۱۴۰۲	
مرکز رشد و فناوری با همکاری شورای فناوری دانشگاه	تدوین و تصویب آیین نامه تعیین حق رویالیتی دانشگاه از ثبت اختراعات دانشجویان، اعضاء هیات علمی، کارکنان و شرکت های فناور تا پایان سال ۱۴۰۲	

برنامه عملیاتی حوزه مدیریت توسعه فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان		
راهبرد ۴: افزایش همگرایی علوم		
واحد متولی	برنامه عملیاتی	هدف اصلی
مراکز تحقیقاتی و معاونت تحقیقات و فناوری	برگزاری کارگاههای دانش سیستمی و دانش تیمی	G1 ارتقاء توانمندیهای اعضای هیئت علمی و مراکز تحقیقاتی در راستای افزایش همگرایی علوم
معاونت تحقیقات و فناوری و معاونت آموزشی	برگزاری دورههای آموزشی مدیریت جامع آموزش و آموزش درون فردی و بین فردی	
معاونت تحقیقات و فناوری و معاونت آموزشی	برگزاری کارگاههای حل مساله و تصمیم گیری	
آزمایشگاه جامع تحقیقات دانشگاه	معرفی توانمندیها و تجهیزات آزمایشگاه جامع تحقیقات دانشگاه به سایر دانشگاهها و مراکز علمی کلان منطقه ۸ جهت عقد قرارداد کار طی یک خبرنامه به صورت فصلی	G2 اصلاح قوانین و مقررات و زیرساختهای لازم برای تهییج نیروها جهت فعالیت های بین بخشی و بین رشته ای
کمیته تحقیقات دانشجویی	عقد تفاهم نامه همکاری پژوهشی کمیته تحقیقات دانشجویی با مراکز تحقیقاتی دانشگاه و سایر دانشگاه های علوم پزشکی کشور سالانه ۵ تفاهم نامه داخلی و یک تفاهم نامه خارجی	
معاونت تحقیقات و فناوری	شبکه سازی بین مراکز تحقیقاتی معاونت	
مراکز تحقیقاتی با نظارت معاونت تحقیقات و فناوری	برگزاری جلسات هدفمند و سیاستگزاری، هر مرکز بالینی با سایر مراکز بیومدیکال معاونت	
مراکز تحقیقاتی با نظارت معاونت تحقیقات و فناوری	تصویب سالانه حداقل یک پروپوزال مشترک بین هر مرکز بالینی با سایر مراکز بیومدیکال	

برنامه عملیاتی حوزه مدیریت توسعه فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان		
راهبرد ۵: پاسخگویی اجتماعی		
واحد متولی	برنامه عملیاتی	هدف اصلی
معاونت تحقیقات و فناوری و معاونت آموزشی	برگزاری کارگاههای تربیت نیروی انسانی پاسخگو ویژه اعضای هیئت علمی	G1 ارتقاء توانمندیهای اعضای هیئت علمی و مراکز تحقیقاتی در راستای پاسخگویی اجتماعی
معاونت تحقیقات و فناوری و معاونت آموزشی	برگزاری دورههای آموزشی تحت عنوان هیات علمی پاسخگو و درگیر در جامعه	
دفتر ارتباط با صنعت دانشگاه با همکاری واحدهای معاونت تحقیقات و فناوری	انجام سالانه یک پروژه تحقیقاتی در راستای رفع نیازهای دستگاههای دولتی و خصوصی از طریق عقد قرارداد پژوهشی	

معاونت تحقیقات و فناوری و دفتر ارتباط با صنعت	تشکیل شبکه جهت نیازسنجی از دستگاه‌های دولتی و خصوصی تا پایان سال ۱۴۰۱	G2 ایجاد تعاملات سازنده با دستگاه‌های دولتی و خصوصی
معاونت تحقیقات و فناوری با همکاری پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت	تدوین نقشه راه مدیریت و ترجمان دانش در دانشگاه تا پایان سال ۱۴۰۱	G3 گسترش مفاهیم ترجمان دانش در دانشگاه
معاونت تحقیقات و فناوری با همکاری پژوهشکده آینده پژوهی در سلامت	تدوین برنامه عملیاتی جهت تقویت پیش نیازهای لازم برای ترجمان دانش از جمله مدیریت بهینه مجلات دانشگاه، تولید فکت‌شیت‌ها و محصولات دانشی تا پایان سال ۱۴۰۲	
مراکز تحقیقاتی و معاونت تحقیقات و فناوری	تقویت ارتباط دانشگاه با بیرون برای دریافت سوالات و منابع مالی و انعکاس یافته‌های پژوهشها به زبان مخاطبین و تلاش برای اثرگذاری بهینه	
روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری	استفاده از ظرفیت فضای مجازی	G4 انعکاس فعالیت‌ها و دستاوردهای معاونت در جامعه
روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری	تهیه خبر کوتاه با لوگوی معاونت	
روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری	انجام مصاحبه‌هایی با مجریان طرح‌های شاخص هم در روند انجام طرح و هم در زمان اتمام طرح	
روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری	همانگی جهت برگزاری نشست خبری در معاونت	
روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری	همانگی با خبرگزاری‌های شاخص (جمهوری اسلامی، ایسنا و فارس) و دعوت از سردبیر خبرگزاری‌ها جهت بازدید از مراکز تحقیقاتی طی جلسات جداگانه	

برنامه عملیاتی حوزه مدیریت توسعه فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان

راهبرد 6: اعتلای خردورزی

واحد متولی	برنامه عملیاتی	هدف اصلی
معاونت تحقیقات و فناوری	برنامه ریزی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی مرتبط برای حوزه‌های مختلف دانشگاه به صورت سه ماهه	G1 ارتقاء توانمندی‌های اعضای هیئت علمی و مراکز تحقیقاتی در راستای فرهنگ‌سازی و توانمندسازی حوزه مدیریت توسعه
معاونت تحقیقات و فناوری	برگزاری جلسه مشترک به صورت جداگانه با روسای هر مرکز جهت گرفتن ایده‌های پژوهشی و اجرایی	
معاونت تحقیقات و فناوری	تعیین سیستم تشویق ویژه پرسنل و مراکز ممتاز در اجرای برنامه عملیاتی و کمک به رسیدن به اهداف تعیین شده در برنامه راهبردی	

معاونت تحقیقات و فناوری	استقرار نظام پایش مستمر عملکرد و نظارت بر اجرای برنامه عملیاتی تا پایان سال ۱۴۰۱	G2 اعتلا بخشیدن به جایگاه تفکر عمیق و ژرف و توسعه مفاهیم پایه و علم نافع و مصادیق آن در سلامت
معاونت تحقیقات و فناوری	استقرار و اجرای نظام پیشنهادات و سیستم تعالی سازمانی تا پایان سال ۱۴۰۱	
معاونت تحقیقات و فناوری	استقرار و اجرای نظام ثبت ایده‌ها تا پایان سال ۱۴۰۱	
معاونت تحقیقات و فناوری و مراکز تحقیقاتی	برگزاری سالانه دو کارگاه انگیزشی ویژه پرسنل	
معاونت تحقیقات و فناوری با همکاری زیرمجموعه‌ها	توزیع مجدد کارشناسان موجود بین مراکز، معاونت و آزمایشگاه جامع تحقیقات تا پایان سال ۱۴۰۱	
مراکز تحقیقاتی با همکاری معاونت تحقیقات و فناوری	جذب نیروهای متخصص آمار و اپیدمیولوژی به صورت طرح نیروی انسانی جهت فعالیت در مراکز تحقیقاتی بالینی تا پایان سال ۱۴۰۴	
مراکز تحقیقاتی با همکاری معاونت تحقیقات و فناوری	ابلاغ و آموزش شرح وظایف کارشناسان مختلف سه ماهه اول سال ۱۴۰۲	
تمامی مراکز تحقیقاتی با نظارت معاونت تحقیقات و فناوری	بروزرسانی هیئت موسسین مراکز و اعلام آن به معاونت تا پایان شش ماهه اول سال ۱۴۰۲	
تمامی مراکز تحقیقاتی با نظارت معاونت تحقیقات و فناوری	تدوین برنامه عملیاتی تمامی مراکز و اعلام آن به معاونت در ابتدای هر سال	
تمامی مراکز تحقیقاتی با همکاری معاونت تحقیقات و فناوری	بروزرسانی چارت سازمانی مراکز تحقیقاتی موجود تا پایان سال ۱۴۰۲	

برنامه عملیاتی حوزه مدیریت توسعه فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان		
راهبرد ۷: تقویت زیرساختهای موجود جهت تحقق نش راهبرد دیگر		
واحد متولی	برنامه عملیاتی	هدف اصلی
معاونت تحقیقات و فناوری	تعیین اولویت‌های پژوهشی با توجه به اسناد بالادستی به صورت سالانه	G1 تقویت زیرساخت‌ها و سامانه‌های مدیریت، پایش و رصد علم و فناوری در دانشگاه
مراکز تحقیقاتی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده‌ها و معاونت تحقیقات و فناوری	ارتقا توانمندی اعضای هیئت علمی از طریق برگزاری کارگاههای فصلی	
مراکز تحقیقاتی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده‌ها و معاونت تحقیقات و فناوری	ارتقا توانمندی دانشجویان از طریق برگزاری کارگاههای فصلی	

مراکز تحقیقاتی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده‌ها و معاونت تحقیقات و فناوری	ارتقا توانمندی کارشناسان از طریق برگزاری کارگاه‌های فصلی	
کمیته تحقیقات دانشجویی	افزایش سالانه ۱۰ درصد در جذب همکاری اعضای هیأت علمی و دانشجویان به عنوان اعضای کمیته تحقیقات دانشجویی	
مراکز تحقیقاتی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده‌ها و معاونت تحقیقات و فناوری	برنامه ریزی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی مرتبط برای حوزه‌های مختلف دانشگاه به صورت سه ماهه	
مراکز تحقیقاتی با همکاری معاونت تحقیقات و فناوری	برگزاری جلسه مشترک به صورت جداگانه با روسای هر مرکز جهت گرفتن ایده‌های پژوهشی و اجرایی	
معاونت تحقیقات و فناوری بر اساس سیاست‌های بالادستی و وزارت بهداشت	کسب موافقت‌های اصولی برای تاسیس مرکز با هدف تشویق و ترغیب به فرزندآوری تا پایان سال ۱۴۰۱	
مراکز تحقیقاتی و معاونت تحقیقات و فناوری	ارائه خدمات آموزشی متناسب با نیاز واحدها و مراکز با هدف ارتقا دانش و تقویت مهارت‌های تخصصی آنها به صورت ماهانه	
معاونت تحقیقات و فناوری	اصلاح آیین‌نامه‌ها و مقررات برای بسیج منابع به سمت اولویت‌های دانشگاه تا پایان سال ۱۴۰۱	G2 اصلاح قوانین و مقررات مرتبط به حوزه علم و فناوری دانشگاه در جهت افزایش شفافیت و روان‌سازی امور
معاونت تحقیقات و فناوری	بروزرسانی فرم پروپوزال پژوهشی تا پایان سال ۱۴۰۱	
معاونت تحقیقات و فناوری	بروزرسانی آیین‌نامه داخلی مراکز تحقیقاتی تا پایان سال ۱۴۰۱	
مراکز با همکاری معاونت تحقیقات و فناوری	بروزرسانی و توسعه وب‌سایت انگلیسی تمامی مراکز تحقیقاتی تا پایان سال ۱۴۰۱	
معاونت تحقیقات و فناوری	تعیین سیستم تشویق ویژه پرسنل و مراکز ممتاز در اجرای برنامه عملیاتی و کمک به رسیدن به اهداف تعیین شده در برنامه راهبردی	
معاونت تحقیقات و فناوری	تشکیل تیم مالی برای برنامه‌ریزی جهت اخذ بودجه ۱ درصد درآمد به صورت اقساط تا پایان هر سال	G3 افزایش سهم علم و فناوری از سبد منابع مالی و انسانی دانشگاه
کمیته تخصیص اعتبارات مالی معاونت تحقیقات و فناوری	برنامه‌ریزی و پیگیری اخذ بودجه از جاری دانشگاه توسط تیم مالی	
معاونت تحقیقات و فناوری	برگزاری جلسات به صورت سه ماهه با خیرین سلامت	
کمیته تخصیص اعتبارات مالی معاونت تحقیقات و فناوری	تسویه بدهی‌های معاونت تا پایان سال ۱۴۰۲	
پارک علم و فناوری سلامت	پیگیری و استفاده از اعتبارات دولتی بلاعوض برای راه‌اندازی پارک طبق آیین‌نامه تاسیس پارک‌های علم و فناوری تا پایان سال ۱۴۰۲	
پارک علم و فناوری سلامت	اخذ تسهیلات بانکی مختص پارک‌ها طبق آیین‌نامه تاسیس پارک‌های علم و فناوری تا پایان سال ۱۴۰۲	

پارک علم و فناوری سلامت	اجاره اراضی به واحدهای فناوری حداقل ۲ واحد در هر سال	
مرکز رشد فناوری و پارک علم و فناوری سلامت	عقد تفاهم نامه توانمندسازی با صندوق نوآوری و شکوفایی تا پایان سال ۱۴۰۳	
معاونت تحقیقات و فناوری با همکاری معاونتهای آموزشی و توسعه	جذب سالانه نخبگان دانشگاهی بر اساس اولویتهای دانشگاه به صورت نخبگان وظیفه (مشمول خدمت سربازی)	
معاونت تحقیقات و فناوری با همکاری معاونتهای آموزشی و توسعه	شناسایی و جذب سالانه رتبه‌های برتر المپیادهای دانشجویی به صورت مشمول قانون خدمت (طرح نیروی انسانی)	
معاونت تحقیقات و فناوری با همکاری معاونت آموزشی	جذب هیئت علمی پژوهشی در فراخوان های متعدد تا رسیدن به میزان ذکر شده در اسناد بالادستی	
معاونت تحقیقات و فناوری با همکاری دانشگاه	تنظیم نقشه راه توسعه فضاهای فیزیکی و تجهیزات و سامانه‌های مرتبط به پژوهش/فناوری تا پایان سال ۱۴۰۱	G4 اصلاح و تقویت فضاهای فیزیکی، امکانات و تجهیزات لازم برای انجام پژوهش‌های عمیق و توسعه فناوری اثرگذار
معاونت تحقیقات و فناوری با همکاری دانشگاه	توسعه فضای فیزیکی و تجهیزات منطبق بر نقشه راه تا پایان سال ۱۴۰۳	
معاونت تحقیقات و فناوری	ارتقا مدیریت در استفاده بهینه فضاها و تجهیزات و سامانه‌های مرتبط به پژوهش تا پایان سال ۱۴۰۱	
معاونت تحقیقات و فناوری با همکاری دانشگاه	طراحی و اجرای ساختمان جدید معاونت در پردیزه دانشگاه تا پایان سال ۱۴۰۵	
معاونت تحقیقات با همکاری معاونت توسعه و دانشگاه	بهره‌برداری از کلین روم دانشگاه تا پایان سال ۱۴۰۲	
معاونت تحقیقات و فناوری با همکاری معاونت توسعه و دانشگاه	توسعه فضای فیزیکی آزمایشگاه جامع تحقیقات تا پایان سال ۱۴۰۳	

فصل پنجم

ارزشیابی

در ارزشیابی سال ۱۴۰۰، دو محور حاکمیت و رهبری و اثرگذاری پژوهش علاوه بر محورهای تولید و انتقال دانش و فناوری مورد ارزیابی قرار خواهند گرفت. در محور حاکمیت و رهبری، شاخص‌های برنامه راهبردی و تعیین اولویتهای تحقیقات و فناوری فاقد امتیاز بوده اما وجود و تایید آن لازمه شرکت دانشگاه در فرآیند ارزشیابی میباشد. در محور تولید دانش، بخش ترجمان دانش نیز برای اولین بار مورد ارزیابی قرار میگیرد. ارزشیابی محور اثرگذاری که در ارزشیابی سال ۱۳۹۹ جهت ۱۸ دانشگاه علوم پزشکی به صورت پایلوت اجرا شده بود با انجام اصلاحات لازم، جهت کلیه دانشگاه‌های علوم پزشکی اجرا می‌گردد.

بر این اساس محورهای ارزشیابی به قرار زیر می‌باشند

۱-۲-۲-۲ محوره‌های اصلی ارزشیابی

۱- حاکمیت و رهبری

- برنامه‌ریزی
- ساختار تحقیقات و فناوری

۲- تولید و ترجمان دانش (output)

- برونداد تحقیقاتی
- مقالات باکیفیت منتشر شده
- رهبری در انتشار
- همکاری‌های بین‌المللی

- مقاله به ازای عضو هیئت علمی
- تعداد کل استنادات
- شاخص H پنج ساله

۳- تولید و ساختار فناوری (outcome)

- زیرساخت تحقیقات
- مطالعات اپیدمیولوژیک آینده‌نگر در ایران؛ کوهورت و بیوبانک
- آزمایشگاه‌های جامع تحقیقات دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور
- برنامه ملی ثبت بیماری‌ها و پیامدهای سلامت
- زیرساخت فناوری
- اطلاعات و انتشارات علمی، مجلات و ترجمان دانش
- کمیته‌های تحقیقات دانشجویی
- کارگروه/کمیته‌های اخلاق در پژوهش‌های زیستی پزشکی
- توسعه ظرفیت نیروی انسانی

۴- اثرگذاری (Impact)

- سنجش اثرگذاری پژوهش

جدول ۱۷ امتیازات محور حاکمیت و رهبری

حد اکثر امتیاز	شاخص‌ها	زیر مجموعه‌ها	محور حاکمیت و رهبری ساختار تحقیقات و فناوری
پیش نیاز	برنامه راهبردی	برنامه‌ریزی	
پیش نیاز	وجود لیست اولویت های تحقیقاتی دانشگاه		
۱۰۰	اطلاعات و انتشارات علمی، کتابخانه‌ها و مجلات		
۱۰۰	کمیته‌های تحقیقات دانشجویی	زیرساخت	
۵۰	آزمایشگاه‌های جامع تحقیقات	تحقیقات	
۵۰	برنامه ثبت بیماریها و پیامدهای سلامت		
۵۰	بیوبانک		
۱۵۰		زیرساخت فناوری	
۱۰۰	اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی		
۶۰۰		جمع کل	

جدول ۱۸ امتیازات محور تولید و ترجمان دانش (out put)

حد اکثر امتیاز	شاخص‌ها	زیر مجموعه‌ها	تولید و ترجمان دانش (output)
۲۵۰	برونداد پژوهشی	تولید و انتشار مقالات	
۲۵۰	مقالات با کیفیت منتشر شده بر اساس شاخص cite score		
۱۵۰	رهبری در انتشار		
۱۵۰	همکاریهای بین المللی		
۲۰۰	مقاله به تعداد عضو هیات علمی		
۱۰۰	نسبت مقالات منتشر شده و بروندادهای فناورانه به تعداد پروپوزال های مصوب در سه سال گذشته		
۲۰۰	تعداد کل استنادات پنج ساله	ارجاعات	
۲۰۰	تعداد استنادات به مقالات منتشر شده در سال ۲۰۲۱		
۱۰۰	شاخص H پنج ساله		
۲۰۰	نسبت استنادهای دریافتی در مقایسه با نرخ استناد جهانی در همان رشته		
۱۰۰		انتقال و ترجمان دانش	
۱۹۰۰		سقف امتیازات	

جدول ۱۹ امتیازات محور تولید فناوری

زیر مجموعه‌ها	حداکثر امتیاز
واحد فناور	۴۲۰
پروژه فناوری	۲۰۰
محصول	۴۵۰
فروش	کل امتیاز این محور با نظر شورای ارزشیابی وزارت بهداشت حاوی سقف و یا پلکانی خواهد بود
ثبت اختراع	-
ارائه خدمات	-
جذب اعتبارات	-
جشنواره / غرفه	-
آموزش و فرهنگ سازی	۱۶۰
سقف امتیازات	۱۰۰۰

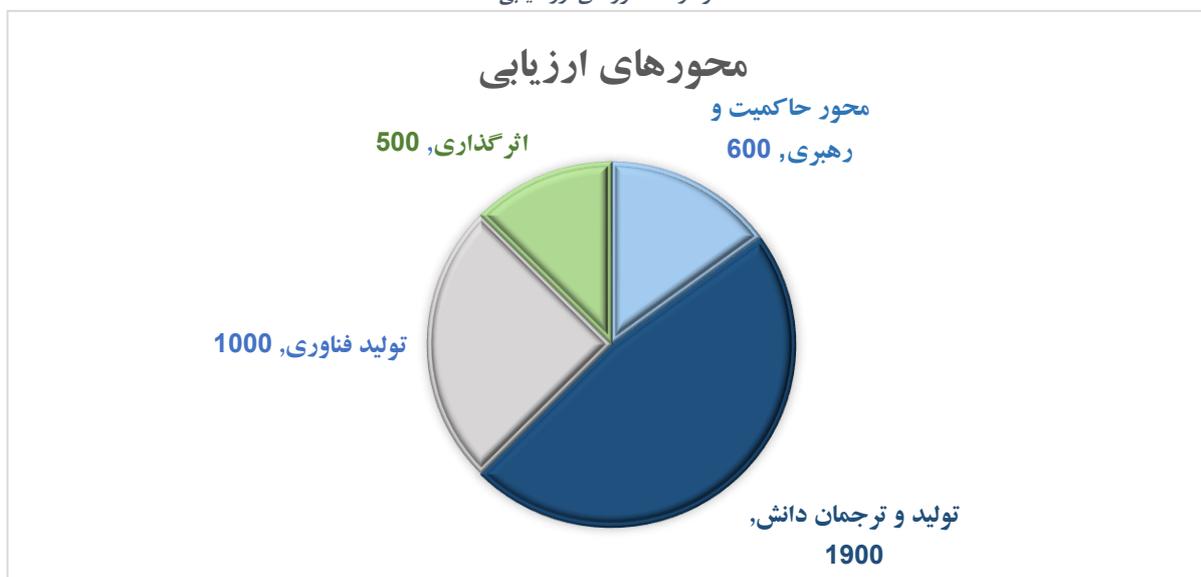
محور تولید فناوری

جدول ۲۰ امتیازات محور اثرگذاری

زیر مجموعه‌ها	حداکثر امتیاز
طرح‌های تحقیقاتی اثرگذار بر تصمیم‌گیری	به تغییر ایجاد شده در سطح دانشگاهی تا ۵ امتیاز تعلق می‌گیرد. به تغییر ایجاد شده در سطح استان تا ۲۰ امتیاز تعلق می‌گیرد. به تغییر ایجاد شده در سطح ملی تا ۱۰۰ امتیاز تعلق می‌گیرد.
طرح‌های تحقیقاتی اثرگذار بر وضعیت سلامت	
طرح‌های تحقیقاتی اثرگذار مولفه‌های موثر بر سلامت	
طرح‌های تحقیقاتی اثرگذار بر ارائه خدمات	
سقف امتیازات	۵۰۰

محور اثرگذاری

نمودار ۸ محورهای ارزشیابی

پیوست‌ها

پیوست ۱

مبانی روش برنامه ریزی

۱- اهمیت و ضرورت برنامه‌ریزی راهبردی در سازمان

راهبرد (استراتژی)، تعریف محدوده‌ای است که یک سازمان می‌خواهد در آن، منحصر به فرد باشد (۴)

مایکل پورتر

دنایای پر مخاطره امروز و تغییرات محیط کسب و کار (داخلی و خارجی) نیاز توجه به برنامه‌ریزی را انکارناپذیر ساخته است. یکی از این برنامه‌ریزی‌ها، برنامه‌ریزی راهبردی می‌باشد.

اخذ تصمیمات با اندیشیدن به مخاطرات و فرصت‌ها باعث می‌شود یک گام از رقبا جلوتر باشید و کنترل سرنوشت سازمان خود را به دست گیرید. البته مدیریت راهبردی مزایای دیگری هم دارد که در زیر به آنها اشاره شده است:

- افزایش مشارکت کارکنان و ایجاد انگیزه در آنها
- افزایش حمایت مدیران ارشد
- افزایش تعهد کارکنان و مدیران
- کاهش ریسک‌های تصمیم‌گیری
- افزایش اختیارات به کارکنان
- شفاف‌سازی مسیر فعالیت‌های سازمان در بلند مدت
- هم‌سوسازی اقدامات عملیاتی در راستای اهداف مشخص (۵)

۲- تعریف برنامه‌ریزی راهبردی و خصوصیات آن

برنامه‌ریزی عبارت است از تهیه، توزیع و تخصیص امکانات محدود برای رسیدن به هدفهای مطلوب سازمانی در حداقل زمان و با حداقل هزینه ممکن، به عبارتی دیگر برنامه‌ریزی، فرآیند دستیابی به اهداف سازمان است (۶). برنامه‌ریزی را می‌توان به دو دسته برنامه‌ریزی راهبردی که خطوط راهنمای کلی و جهت‌گیری‌های کلی سازمان را مشخص می‌کند و برنامه‌ریزی عملیاتی که از قوه به فعل درآوردن تصمیمات و چارچوب‌های تعیین شده در برنامه‌ریزی راهبردی است، تقسیم کرد. از سوی دیگر هر برنامه راهبردی نیازمند تدوین برنامه‌های عملیاتی خاص است (۷).

بنابراین برنامه‌ریزی راهبردی فرایندی است سازمانی برای تعریف راهبرد سازمان و تصمیم‌گیری برای چگونگی یافتن منابع مورد نیاز برای رسیدن به مقصود راهبرد، صورت می‌گیرد. این فرایند افراد و منابع را نیز شامل می‌شود.

برای آنکه سازمان بداند به کجا خواهد رفت باید بداند اکنون دقیقاً کجا قرار گرفته است. پس از آن باید آنچه می‌خواهد باشد را به درستی تعریف کرده و چگونگی رسیدن به آن جایگاه را مشخص کند. مستندات حاصل از این فرایند را برنامه راهبردی سازمان می‌نامند.

برنامه‌ریزی راهبردی نگاه به آینده دارد و متمرکز بر آینده پیش بینی شده در سازمان می‌باشد به گونه‌ای که در سالهای آینده چه تفاوتی با اکنون خواهد داشت و غالباً در صدد خلق آینده سازمان بر مبنای احتمال ایجاد درخواست‌های سازمان می‌باشد. اصولاً برنامه‌ریزی راهبردی بر مبنای تجزیه و تحلیل اتفاقات پیش بینی شده برای گزینه‌های آینده استوار بوده و مبنای تجزیه و تحلیل داده‌های داخلی و خارجی می‌باشد (۸).

به طور کلی برنامه‌ریزی راهبردی دارای انعطاف بوده و متمایل به ایجاد تصویری بزرگ از آینده سازمان می‌باشد. برنامه‌ریزی راهبردی، سازمان را با محیطش تطبیق می‌دهد و زمینه‌ای برای دسترسی به اهداف ایجاد می‌نماید. محیط داخلی و خارجی و پتانسیل‌های سازمان در آن چارچوب می‌تواند به مزیت رقابتی دست یابد (۸).

برنامه‌ریزی راهبردی فرآیندی نظری و کیفی است و داده‌های نرم مانند تجربه‌ها، نیت‌ها و ایده‌های موجود روزانه سازمان را ترکیب می‌کند و در راستای ارائه یک بینش و هدف سازمانی روشن عمل می‌نماید. از طرفی به سازمان اجازه تمرکز می‌دهد و فرآیندی پویا و مستمر از فعالیت‌های خود تحلیلی به وجود می‌آورد (۹).

در یک جمع‌بندی ساده یک برنامه‌ریزی راهبردی می‌تواند عملکرد را بهبود بخشد، اعضای یک سازمان را که در کلیه کارهای وظیفه‌ای ثابت و چالش‌های روزانه، سردرگم هستند و ممکن است اهداف سازمان را گم نمایند، هماهنگ و هم‌سو نماید.

در نتیجه همکاری بین اعضای یک سازمان وقتی با مفروضات مشترکی نسبت به اهداف مشترک باشند، بسیار موثر و اثر بخش می‌شود (۱۰). درنهایت اینکه یک برنامه‌ریزی راهبردی موفقیت‌آمیز دارای عملکرد بوده و ضمن بینش مشترک بین ارزش‌ها، یک فرآیند همگانی و مشارکتی را به وجود می‌آورد که مدیران نسبت به آن احساس مالکیت دارند و به عنوان یک ابزار کلیدی از آن استفاده می‌نمایند.

برخی نظرات بر این باور بوده که برنامه‌ریزی راهبردی چهار ویژگی را دارا می‌باشد:

✓ برنامه‌ریزی از مواردی است که ما پیش از هر کاری آن را انجام می‌دهیم یعنی تصمیم‌گیری مبتنی بر پیش‌بینی می‌باشد.

- ✓ برنامه ریزی در ارتباط با موقعیتی صورت میگیرد که سازمان تمایل دارد در آینده به آن دست یابد و در حقیقت با مجموعه ای از تصمیم گیری ها مواجه می باشد.
- ✓ برنامه ریزی فرآیندی است که در جهت ایجاد یک و یا چند موقعیت جهت آینده سوق داده شده تا به طور دلخواه اتفاق بیافتد.
- ✓ برنامه ریزی منعکس کننده ارزش های حاکم بر جامعه، توجه به سوال و نیاز اصلی و اساسی سازمان، تعیین چارچوبی برای برنامه ریزی و تصمیم گیری مدیریت و دید بلندمدت و توجه به افق های دورتر سازمان، ایجاد پیوستگی و انسجام در عملیات و اقدامات سازمان در دوره های زمانی طولانی، فراگیری برنامه ریزی عملیاتی (شکل ۱) سازمان و آموزش های لازم و جهت بخشی به آنان می باشد (۹).

شکل ۸ برنامه ریزی عملیاتی

۳- فرایند برنامه ریزی راهبردی

قبل از شروع فرایند برنامه ریزی برای سازمان دو فعالیت کلیدی باید انجام پذیرد (برنامه ریزی برای برنامه ریزی):

- ✓ تهیه تمرکز و محورهای برنامه، که با مصاحبه و برگزاری جلسات با صاحب‌نظران و متخصصین و با تجربه داخلی این مهم امکانپذیر است.
- ✓ تدوین طرح پروژه برنامه‌ریزی راهبردی براساس رهنمودها و اطلاعات دریافت شده از متخصصین، ارزیابی عملکرد گذشته و ...

۳-۱- تعیین و تدوین اهداف آینده سازمان

مهمترین مرحله در فرایند برنامه‌ریزی راهبردی، تعیین و تدوین اهداف آینده سازمان است (۱۱). این وظیفه خطیر به عهده مقامات سطوح بالای سازمان است و آنان باید اهداف آینده سازمان را به درستی بشناسند و بیان کنند. تعیین هدف شامل درک و تشخیص صحیح ماموریتها و مقاصد سازمان و بیان آنهاست. باید مشخص شود از نظر جامعه و مردم، سازمان برای چه به وجود آمده و به قصد اجرای چه فعالیتهایی ادامه کار داده است. در تعیین اهداف سازمان، ارزشها و انتظارات جامعه نقش مهمی ایفا میکنند و امکانات و منابع سازمان نیز در تعیین اهداف نقش عمده دارند (۱۲). سه عنصر اصلی که در این مرحله بیان شده و بیانگر ماهیت و چگونگی و در راستای جهت‌گیری‌های سازمان است شامل:

- ✓ ماموریت سازمان: بیان رسمی هدف اساسی و فلسفه وجودی و مقصود نهایی سازمان، در بیان ماموریت به ۷ سوال (چرا؟ چه چیزی؟ برای چه کسی؟ کجا؟ چگونه؟ با چه منابع؟ مزیت سازمان؟) پاسخ داده میشود.
- ✓ چشم‌انداز (آرمان): تصویر زنده، آرمانی و واقعی سازمان در آینده
- ✓ ارزشها: منشور اخلاقی، اعتقادی و انسانی بر اساس باورها و اعتقادات حاکم بر جامعه

۳-۲- شناخت اهداف و راهبردهای موجود

زمانی که اهداف و ماموریت سازمان تدوین میشود باید اهداف و ماموریتهای فعلی نیز مورد بررسی قرار گیرد و اختلاف آنها با هدفهای تعیین شده مشخص شود. در برخی شرایط ممکن است اهداف موجود سازمان با اهداف پیش‌بینی شده یکسان باشند و تفاوتی بین آنها نباشد، اما در اغلب موارد به خصوص اگر سازمان هدفهای توسعه و اصلاح را دنبال کند، هدفهای آتی با هدفهای موجود یکی نخواهند بود (۱۳).

۳-۳- تجزیه و تحلیل شرایط محیطی سازمان

تدوین اهداف آتی و شناخت اهداف موجود، مبنایی به دست میدهد که به وسیله آن میتوانیم کمبودها و عوامل لازم تحقق اهداف آینده را مشخص کنیم. در این میان تجزیه و تحلیل شرایط و موقعیتهای پیرامونی سازمان نیز راهگشاست. غرض از تجزیه و تحلیل محیطی، آگاه شدن از عوامل اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، فنی و اقلیمی موثر بر سازمان و اهداف آن است. البته در این مرحله باید به جست‌وجوی عواملی پردازیم که اثری قابل ملاحظه بر سازمان دارند و جزء عوامل حساس و مهم در تحقق اهداف سازمان بشمار می‌آیند.

تحلیل محیطی را میتوان در دو بخش عمده بررسی کرد:

- محیط عمومی (عوامل سیاسی / قانونی، اقتصادی / مالی، فناوری و دانش روز، اجتماعی / فرهنگی)
- محیط اختصاصی (ذینفعان: مشتریان، تامین کنندگان، رقبا)

بررسی ذینفعان:

- تعیین ذینفعان اصلی (بر اساس ماموریت، چشمانداز، اهداف سازمان تحلیل محیط عمومی و داخلی)

- جمع آوری اطلاعات درباره ذینفعان و کانالهای ارتباطی

- بررسی و نیازها و انتظارات ذینفعان

- بررسی خدمات سازمان در مقابل انتظارات ذینفعان

- اولویت بندی ذینفعان

۳-۴- تجزیه و تحلیل منابع و امکانات سازمان

در این مرحله ضمن ارزیابی برنامه راهبردی گذشته و مشخص شدن کارآیی سازمان، امکانات سازمان از جهت منابع کلیدی و راهبردی (نیروی انسانی، مالی، تجهیزات، توانمندیها و ...) مورد بررسی و ارزیابی قرار میگیرند. همچنین ضعفها و نارساییهای داخلی سازمان شناسایی و مشخص میشوند.

۳-۵- شناخت وضع موجود سازمان

این مرحله حاصل اطلاعات جمع آوری شده در سه مرحله پیشین است. در این مرحله باید تصویری کامل از اهداف، امکانات و منابع موجود، شرایط محیطی سازمان و آثار آنها بر یکدیگر به دست داده شود (بررسی و تحلیل اهداف در مقابل شرایط محیطی و درونی سازمان).

۳-۶- تعیین تغییرات مورد لزوم در راهبردها

با مشخص شدن فاصله بین اهداف و راهبردهای آینده، ضرورت تغییرات و اقدامات پیش بینی میشود. این تغییرات ممکن است در هدفها یا نحوه تحقق آنها باشد زیرا در برخی حالات علت قصور راهبردها هدف نیست، بلکه نحوه اجرای هدف است. همچنین ممکن است اهداف فعلی به نتایجی خوب رسیده باشند اما بعلت پویایی و وجود هدفهای والاتر و کاملتر انجام تغییراتی ضروری بنظر برسد.

۳-۷- تصمیم‌گیری در مورد راهبرد مطلوب

این مرحله شامل تعیین راهبردهای ممکن، ارزیابی هر یک از آنها و نهایتاً انتخاب اصلح از میان آنهاست. برای رسیدن به هدفهای جدید، راهبردهای مختلفی وجود دارد که هر یک از آنها نقاط ضعف و قوت متفاوتی دارند. برنامه‌ریز باید راهبردهای جدید ممکن را بشناسد و به ارزیابی آنها پردازد.

عوامل تاثیرگذار در انتخاب راهبرد مطلوب:

- بررسی و تحلیل * 4 SWOT سازمانی
- شناسایی و تحلیل موضوعات حیاتی و تاثیرگذار بر موفقیت و پیشبرد اهداف سازمان
- بررسی و تحلیل ارتباطی راهبرد با سازمان (ارتباط و تناسب راهبرد با رسالت و مأموریت، ارزشها، چشم انداز عوامل درونی و داخلی سازمان)
- بررسی و تحلیل میزان و نوع اثر راهبرد انتخابی بر حوزه مورد نظر (کل سازمان/بخش و یا غیره)
- بررسی و تحلیل نتایج اقدام/ اجرا نکردن راهبرد انتخابی (۱۴)

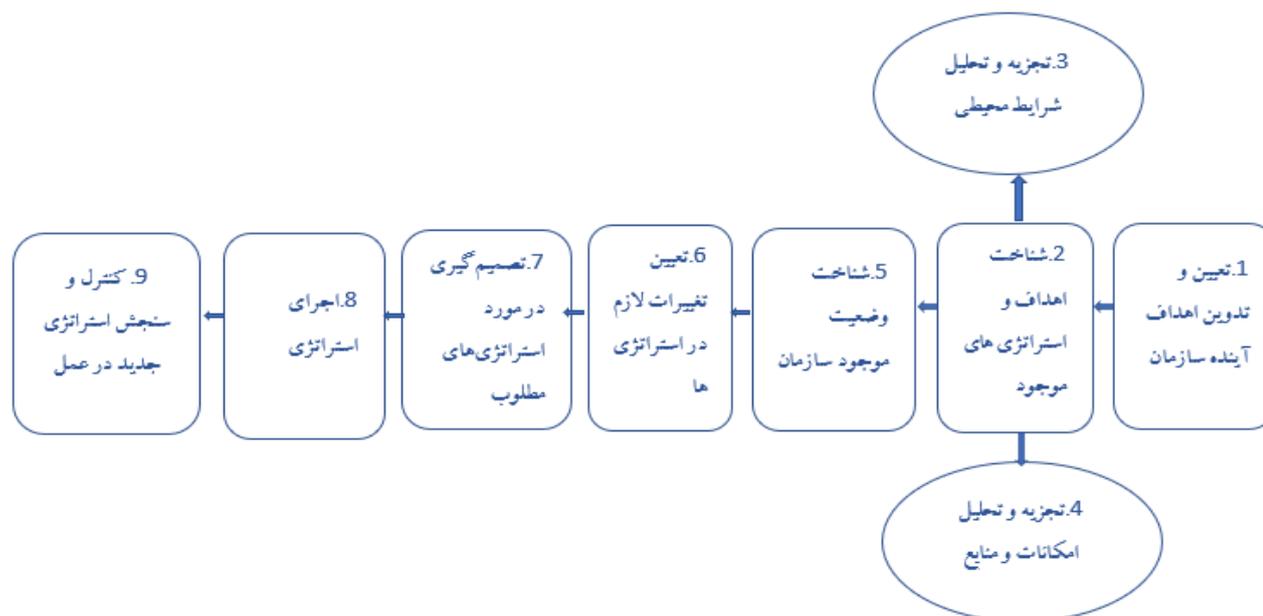
۳-۸- اجرای راهبرد جدید

با انتخاب راهبرد جدید کار برنامه‌ریزی راهبردی به پایان نمی‌رسد، بلکه راهبرد مذکور باید اجرا و عملاً به محک آزمون گذاشته شود. اجرای آزمایشی و کوتاه مدت در این مرحله بسیار کارساز است.

۳-۹- کنترل و سنجش راهبرد جدید در عمل

زمانی که راهبرد در بخشهای مختلف سازمان پیاده شد، هر بخش باید کنترل‌های لازم در مورد اجرای درست راهبرد و تحقق اهدافی را که راهبرد برای نیل به آنها طراحی شده است، بعمل آورد و اطلاعات لازم در اینباره را به برنامه‌ریزان ارائه کنند.

⁴ Strengths, Weaknesses, Opportunities, and Threats

شکل ۹ مراحل برنامه ریزی راهبردی (رابینز و سنزو، ۲۰۰۰) (۱۵)

* روش SWOT در برنامه ریزی

در این مدل دو نوع بررسی صورت می گیرد:

بررسی درونی که در برگیرنده قوتها و ضعفهای داخلی سازمان است و امکان ارزیابی دقیق از منابع و محدودیتهای سازمان را برای مدیریت فراهم میکند.

بررسی بیرونی که دربرگیرنده فرصتها و تهدیدات محیط بیرون (شرایط اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، فناوری و غیره) سازمان است.

هنر مدیریت راهبردی در آن است که بتواند بهترین ترکیب را، که حاصل این بررسیها و با توجه به جهت گیریهای اساسی سازمان است انجام دهد.

چهار حالت در برنامه ریزی راهبردی وجود دارد که مشخص شدن راهبردهای مطلوب درحالات چهارگانه صرفا با اظهار نظر مسئولان و مدیران سطوح بالا صورت نمی گیرد. بلکه با کسب اطلاعات و آمار دقیق و مستند کارشناسانه و بدون جهت گیری خاص و پیش داوری تعریف میشود (۱۴).

	ضعف‌ها	قوت‌ها
فرصت‌ها	$\overset{-}{\text{II}}$ +	$\overset{+}{\text{I}}$ +
تهدیدها	$\overset{-}{\text{IV}}$ -	$\overset{+}{\text{III}}$ -

شکل ۱۰ چهار حالت برنامه‌ریزی راهبردی

پیوست ۲ کلان منطقه هشت

سند آمایش سرزمینی آموزش عالی سلامت

این سند در تاریخ هشتم اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۴ در شورای عالی انقلاب فرهنگی بنا به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس مصوبه مورخ ۱۳۹۴/۲/۱ ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور به شرح ذیل تصویب گردید.

ماده ۱- در اجرای بندهای ۱۱ و ۱۳ سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه کشور، بند ۱۳ سیاست‌های کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری و راهبردهای کلان ۷ و ۱۱ و بندهای ۱ و ۲ اقدام ملی ۱۴ از راهبرد کلان ۶ نقشه جامع علمی کشور و به منظور توزیع عادلانه منابع، ایجاد فرصت‌های برابر توزیع ماموریت آموزشی نیروی انسانی متخصص مورد نیاز، جلوگیری از فعالیت‌های تکراری، استفاده از مزیت‌های منطقه‌ای، تمرکززدایی و جلوگیری از تجمع امکانات، انتقال قدرت تصمیم‌گیری، مشارکت دانشگاه‌ها در موضوعات ملی و فرااستانی، نظام آموزش عالی سلامت کشور از نظر آمایش سرزمینی به ۱۰ کلان منطقه به شرح زیر تقسیم می‌شود:

۱. منطقه یک: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی گیلان، مازندران، بابل، گلستان، سمنان و شاهرود.
۲. منطقه دو: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی تبریز، ارومیه، اردبیل و دانشکده‌های علوم پزشکی مستقر در منطقه.
۳. منطقه سه: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی کرمانشاه، همدان، کردستان و ایلام
۴. منطقه چهار: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی اهواز، لرستان، دزفول و دانشکده‌های علوم پزشکی مستقر در منطقه.

۵. منطقه پنج: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی شیراز، جهرم، فسا، بندرعباس، بوشهر، یاسوج و دانشکده‌های علوم پزشکی مستقر در منطقه

۶. منطقه شش: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی زنجان، اراک، قزوین، قم، البرز و دانشکده‌های علوم پزشکی مستقر در منطقه

۷. منطقه هفت: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی اصفهان، یزد، کاشان و شهرکرد

۸. منطقه هشت: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی کرمان، زاهدان، رفسنجان، جیرفت، زابل، بم و دانشکده‌های علوم پزشکی مستقر در منطقه.

۹. منطقه نه: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی مشهد، بیرجند، بجنورد، سبزوار، گناباد، تربت حیدریه و دانشکده‌های علوم پزشکی مستقر در منطقه

۱۰. منطقه ده: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی، ایران، بقیه الله (عج)، شاهد، ارتش و بهزیستی و توانبخشی

تبصره ۱: تغییر در قلمرو مناطق و تعیین مناطق جدید با پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تصویب شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی

تبصره ۲: در هر استان یک دانشگاه علوم پزشکی با مأموریت ملی با ضوابط اشاره شده تعیین و معرفی می‌گردد.
تبصره ۳: دانشگاه‌های با مأموریت ملی موظف می‌شوند در دوره‌های برنامه توسعه کشور با همکاری دانشگاه‌های منطقه مربوطه، میزان جذب دانشجو در هر رشته و مقطع تحصیلی را با توجه به نیازهای ناحیه آمایشی مربوطه و بر حسب سیاست‌های اجرایی اقدام ملی (۱۴) از راهبرد کلان (۶) نقشه جامع علمی کشور مربوط به تنظیم ظرفیت موسسات آموزش عالی (با رعایت ملاحظات آمایش سرزمین) تعیین نمایند.

تبصره ۴: نوع تعامل و همکاری دانشگاه‌های غیردولتی با دانشگاه علوم پزشکی مرکز استان در قالب موافقت‌نامه‌ای که میان رئیس دانشگاه و معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با رعایت مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و ضوابط موضوع تبصره ۳ ماده ۲، تنظیم و مبادله می‌گردد؛ خواهد بود.
ماده ۲- سطوح عملکردی و خدمات آموزشی موسسات آموزش عالی سلامت کشور به صورت زیر توسط شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی، تعیین می‌شوند.

۱- دانشگاه علوم پزشکی با مأموریت بین‌المللی: دانشگاهی است که به واسطه سرآمدی در حوزه‌های آموزش و پژوهش، جذب و به کارگیری نخبگان کشور و تعامل بین‌المللی موثر به‌ویژه با دانشگاه‌های جهان اسلام، امکان رقابت در بازار بین‌المللی آموزش عالی را دارا می‌باشند. شناسایی دانشگاه علوم پزشکی با مأموریت بین‌المللی براساس رتبه‌بندی کشوری دانشگاه‌های علوم پزشکی در حوزه‌های آموزش و پژوهش، برخورداری از برنامه‌های آموزشی با استاندارد جهانی، تبادل استاد و دانشجو و

- اجرای برنامه‌های آموزشی و پژوهشی مشترک با دانشگاه‌های معتبر جهانی و رتبه دانشگاه در رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌ها صورت می‌گیرد.
- ۲- دانشگاه علوم پزشکی با ماموریت ملی: دانشگاهی است که مسئول تامین و تربیت نیروهای انسانی در سطح تحصیلات تکمیلی (فوق تخصص بالینی، فلوشیپ، دکترای تخصصی و فوق دکترا)، پژوهش در سطح توسعه مرزهای دانش علوم پزشکی، مدیریت و بومی‌سازی دانش، ارائه خدمات فوق تخصص تشخیصی و درمانی و مشارکت فعال در سیاستگذاری‌های حوزه سلامت می‌باشد.
- ۳- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استانی: دانشگاهی است که در مراکز استان‌ها، به تربیت نیروهای انسانی در سطوح کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری حرفه‌ای و تخصص‌های بالینی، انجام پژوهش‌های پایه و بالینی و اپیدمیولوژیک، با اولویت رفع نیازهای دانشی استان و ارائه خدمات سطح اول، دوم و سوم سلامت، در سطح استان می‌پردازند. دانشگاه‌های علوم پزشکی فعال در غیر مراکز استان‌ها کماکان با رعایت مفاد این مصوبه به فعالیت خود ادامه می‌دهند.
- ۴- روسای دانشگاه‌های علوم پزشکی با ماموریت بین‌المللی و ملی (مراکز استان‌ها) با پیشنهاد و حکم وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بعد از تایید شورای عالی انقلاب فرهنگی منصوب می‌گردند.
- ۵- روسای دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مستقر در غیر مراکز استانی، دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی و مجتمع‌های آموزش عالی سلامت مستقر در هر استان، با حکم رئیس دانشگاه علوم پزشکی مرکز استان و پس از تایید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی منصوب می‌گردند. اختیارات مالی و اداری با رعایت کلیه مقررات مربوطه و چارچوب فوق، تفویض می‌گردد.
- ۶- دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مستقل: در شرایط ویژه برای شهرستان‌ها با بیش از ۵۰۰۰۰۰ نفر جمعیت که تقاضای بالایی برای آموزش دانشگاهی دارند، با توجه به توسعه آموزش پزشکی استان و زیرساخت مناسب سلامت شهرستان، به پیشنهاد دانشگاه علوم پزشکی مرکز استان و پس از تصویب در شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی امکان تاسیس دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی مستقل در آن شهرستان وجود دارد. این دانشکده‌ها می‌توانند به تربیت نیروی انسانی در سطح کاردانی، کارشناسی و بعضی از رشته‌های کارشناسی ارشد بپردازند. این دانشکده‌ها در زمینه‌های اجرایی، اداری و مالی مستقل بوده و از نظر آموزشی زیر نظر دانشگاه علوم پزشکی استان فعالیت می‌کنند.
- ۷- مجتمع آموزش عالی سلامت: با ارتقا کاربری آموزشی و پژوهشی شبکه‌های بهداشتی و درمانی شهرستان و با توجه به جمعیت شهرستان و میزان برخورداری از زیرساخت‌های مناسب بهداشتی و درمانی و فضای آموزشی مناسب، به عنوان زیر مجموعه‌ای از دانشگاه علوم پزشکی استان یا منطقه، با

تصویب شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت رفع نیاز نیروی انسانی شهرستان یا مناطق همجوار و در قالب بومی‌گزینی تشکیل می‌شود. دانشگاه علوم پزشکی کرمان در سال ۱۳۵۶ تاسیس گردید و در کلان منطقه هشت قرار دارد و دبیرخانه این کلان منطقه می‌باشد. براساس سطوح عملکردی و خدمات آموزشی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان با ماموریت بین‌المللی تعریف شده است و ماموریت‌های زیر به دانشگاه محول شده است:

- ۱- توسعه دانش آینده‌پژوهی
- ۲- توسعه دانش اعتیاد شناسی
- ۳- سلامت در حوادث و بلایا
- ۴- علوم اعصاب و مطالعات حیوانی
- ۵- سلول‌های بنیادی
- ۶- اندومتریکس
- ۷- مدل سازی در سلامت
- ۸- انفورماتیک بالینی
- ۹- تله‌مدیسن

پیوست ۳ اسناد ملی و بالادستی

Future state 2030

سند چشم انداز ۲۰ ساله ایران

از سال ۱۳۷۸ در دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام برای هم‌جهت‌سازی سیاست‌های کلی ضرورت ترسیم و تبیین یک افق روشن در آینده ایران مشخص شد. لذا برای مدتی مطالعات و مباحث مختلف انجام و در سال ۱۳۸۰ نتایج مطالعات با مقام معظم رهبری مطرح گردید. ایشان ضرورت این مساله را بسیار مهم تشخیص دادند و به مجمع تشخیص مصلحت نظام ابلاغ کردند که سند ملی چشم انداز ایران را تهیه نمایند. مجمع تشخیص مصلحت نظام کمیسیون خاصی را تحت همین عنوان تصویب کردند. نتایج کمیسیون چشم انداز در سال ۱۳۸۱ در مجمع تشخیص مصلحت نظام به بحث گذاشته شد و در سال ۱۳۸۲ پس از اصلاحاتی که مقام معظم رهبری در آن مصوبات انجام دادند به تصویب نهایی رسید و در تاریخ ۸۲/۸/۲۳ به قوای سه‌گانه ابلاغ شد. (مجمع تشخیص مصلحت نظام).

در این سند تصویری شفاف، امید بخش و روشن از آنچه که می‌خواهیم به آن برسیم و تبیین روشنی از نیات راهبردی، ارزشها و اهداف عالی جامعه مشخص شده است که با استفاده از آن میتوان اولویتها، اهداف، جهت‌ها، ابزار و فرایندهای اجرایی را در بین تمامی سازمانها، نهادها تعیین کرد.

در چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در " افق ۱۴۰۴ " ایران کشوری توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه، با هویت اسلامی و انقلابی، الهام بخش در جهان اسلام، دارای تعامل سازنده و موثر در روابط بین الملل بوده و جامعه ایرانی دارای ویژگی های زیر است:

- توسعه یافته، متناسب با مقتضیات فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی خود
- برخوردار از دانش پیشرفته
- توانا در تولید علم و فناوری
- متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی در تولید ملی
- امن، مستقل و مقتدر با سامانه دفاعی
- برخوردار از سلامت، رفاه، امنیت غذایی
- به دور از فقر، فساد، تبعیض
- بهره مند از محیط زیست مطلوب.
- برخوردار از وجدان کاری، انضباط، روحیه تعاون
- دست یافته به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه آسیای جنوب غربی
- دارای تعامل سازنده و موثر با جهان بر اساس اصول عزت، حکمت و مصلحت (۱۶)

سند نقشه جامع علمی کشور

این سند که مجموعه ای است جامع، شفاف، هماهنگ، پویا و آینده نگر، شامل مبانی، اهداف، سیاستها و راهبردها، ساختارها و الزامات تحول راهبردی علم و فناوری که برای دستیابی به اهداف چشم انداز بیست ساله کشور در جلسات متعدد شورای عالی انقلاب فرهنگی مورد بحث و تصویب قرار گرفته و در تاریخ ۲۴ / ۲ / ۱۳۹۰ جهت اجرا ابلاغ گردید.

بخشی از اهداف کلان نظام علم و فناوری کشور (بر اساس بخش ۲ - ۲ این نقشه) به شرح زیر است:

- دستیابی به جایگاه اول علم و فناوری در جهان اسلام...
- استقرار جامعه دانش بنیان...
- دستیابی به توسعه علوم و فناوریهای نوین و نافع...
- افزایش سهم تولید محصولات و خدمات مبتنی بر دانش و فناوری داخلی به بیش از ۵۰ درصد تولید ناخالص داخلی کشور...

فصل چهارم نقشه جامع علمی کشور به تبیین راهبردها اختصاص یافته است. در این قسمت به تعدادی از راهبردها که مرتبط با ماموریت معاونت بوده و در تنظیم برنامه مورد توجه بیشتر قرار گرفته اند، اشاره می شود.

راهبرد کلان ۲: توجه به علم و تبدیل آن به یکی از گفتمانهای اصلی جامعه و ایجاد فضای مساعد، برای شکوفایی و تولید علم و فناوری بر مبنای آموزه‌های اسلامی از طریق توسعه و تعمیق و به کارگیری مؤلفه‌های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی

راهبرد کلان ۳: ایفای نقش مؤثرتر چرخه علم، فناوری و نوآوری در اقتصاد

راهبرد کلان ۴: نهادینه کردن مدیریت دانش

راهبرد کلان ۷: جهت‌دهی آموزش، پژوهش، فناوری و نوآوری به سمت حل مشکلات و رفع نیازهای واقعی و اقتضانات کشور با توجه به آمایش سرزمین و نوآوری در مرزهای دانش برای تحقق مرجعیت علمی

راهبرد کلان ۹: تعامل فعال و اثرگذار علمی و فناوری با کشورهای دیگر به ویژه کشورهای منطقه و جهان اسلام

راهبرد کلان ۱۱: نقش آفرینی مؤثرتر چرخه علم، فناوری و نوآوری در حوزه علوم پزشکی و سلامت

در جدول زیر برخی از شاخص‌های کلان علم و فناوری به ترتیب در حوزه‌های سرمایه انسانی، انتشارات علمی، فناوری و نوآوری، کارگروهی، سرمایه‌گذاری و تامین مالی و مشارکت بین‌المللی آورده شده است (۱۷):

جدول ۲۱ شاخص‌های کلان علم و فناوری در سند نقشه جامع علمی کشور

مطلوب در سال ۱۴۰۴	شاخص	
	تعداد پژوهشگر تمام وقت	
۱۰ درصد	دولت	درصد پژوهشگران تمام وقت
۵۰ درصد	موسسات آموزش عالی و پژوهشی و حوزه‌های علمیه	
۴۰ درصد	بنگاه‌های اقتصادی-تجاری-صنعتی و نهادهای عمومی غیرانتفاعی	
۲۰۰۰ نفر	تعداد اعضا هیئت علمی تمام وقت در یک میلیون نفر جمعیت	
—	نسبت متخصصان ایرانی مقیم خارج به کل متخصصان کشور	
۸۰۰	تعداد مقالات در هر میلیون نفر از جمعیت (PPP)	
۱۵	میزان استنادات در واحد انتشارات (CPP)	
۱۰	نسبت فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و حوزوی به مقالات نمایه‌سازی شده در نمایه‌های بین‌المللی	
۰/۴۰	نسبت مقالات نمایه‌سازی شده در سطح بین‌المللی به تعداد اعضای هیئت علمی	
—	تعداد مقالات منتشر شده در مجموعه مقالات کامل همایش‌های معتبر داخلی و خارجی به تفکیک	
—	تعداد مقالات منتشر شده به زبان فارسی در مجلات نمایه شده در پایگاه‌های بین‌المللی معتبر	
	سرمایه انسانی	۱
	انتشارات علمی	۲

		تعداد کتب علمی تخصصی تالیف شده و انتشار یافته توسط دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و ناشران معتبر علمی	
		شماره نشریات با نمایه بین‌المللی معتبر	
	۱۶۰ نشریه با فاکتور تاثیر بالاتر از ۳		
	۵۰.۰۰۰	تعداد اختراعات و اکتشافات به ثبت رسیده به تفکیک ملی و بین‌المللی	فناوری و نوآوری
	۱۰.۰۰۰	معتبر بین‌المللی	
	۱۵۰۰	نسبت فارغ‌التحصیلان دانشگاهی به اختراعات ثبت شده در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی	
	۰/۱۵	نسبت اختراعات ثبت شده در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی به تعداد اعضای هیئت علمی	
	-	شاخص نوآوری	
	-	شاخص دستیابی فناوری	
	-	تعداد فناوری‌های پیشرفته کشور با رتبه جهانی بالا (۲۰ و بالاتر)	
	-	تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان	
	-	تعداد مقالات علمی معتبر با بیش از یک نویسنده	کارگروهی
	-	تعداد ثبت اختراعات با بیش از یک نام	
	-	تعداد طرح‌های تحقیقاتی با بیش از یک مجری	
	۷ درصد	سهم هزینه‌های آموزش و تحقیقات از تولید ناخالص داخلی	آموزش
	۴ درصد	تحقیقات	
	۵۰ درصد	سهم بخش غیردولتی در تامین هزینه‌های تحقیقات	
	-	نسبت هزینه کرد اعتبارات تحقیقاتی در اولویت‌های علم و فناوری به کل اعتبارات تحقیقاتی کشور	
	-	حجم قراردادهای مشاوره و پژوهشی صنعت با مراکز تحقیقاتی و دانشگاهی	
	-	سهم هزینه کرد تحقیق و توسعه از کل هزینه‌های بخش صنعت	
	-	سهم هزینه کرد تحقیق و توسعه صنعت در موسسات آموزش عالی و پژوهشی از کل هزینه‌های بخش صنعت	
	-	تعداد مقالات مشترک با کشورهای دیگر به ویژه کشورهای اسلامی	مشاور
	۷		ک

-	تعداد پژوهش‌های بین‌المللی مشارکتی		
-	تعداد حوزه‌های علمی جدیدالتاسیس کشور برای نخستین بار در دنیا		
-	تعداد دانشمندان برجسته و موثر در مدیریت مجامع بین‌المللی		
-	تعداد سخنرانان مدعو و اعضای کمیته‌های علمی و راهبری همایش‌های معتبر بین‌المللی		
۲۲۵۰	تعداد مقالات بسیار پر استناد		
حداقل ۵ دانشگاه	تعداد دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی که در رتبه‌بندی جهانی جز ۱۰ درصد بهترین مراکز هستند		
-	میزان جذب دانشجو از سایر کشورها		

سند ملی توسعه بهداشت و درمان

- تامین، حفظ و ارتقای سلامت افراد و جامعه
- تقویت هماهنگی بین بخشی به خصوص برای گسترش کمی و کیفی نظارت بر بهداشت و امنیت مواد غذایی، دارویی، بهداشتی و آرایشی و ارتقای شاخص‌ها و عوامل موثر در بهداشت و ایمنی محیط‌های خصوصی و عمومی با تاکید بر دسترسی آب آشامیدنی سالم و کنترل آلودگی‌های صوتی، شیمیایی و ...
- تغییر الگوها و اولویت‌های سرمایه‌گذاری در زمینه منابع فیزیکی، نیروی انسانی و فناوری
- بازسازی و توسعه صنایع دارویی کشور و بهبود کمی و کیفی تولید دارو و مواد بیولوژیک و توجه به مزیت‌های نسبی کشور در زمینه‌های تولید داروهای گیاهی و طبیعی
- طراحی و عملیاتی کردن نظام جامع اطلاعات در بخش سلامت
- ایجاد و بهبود ساز و کارهای مناسب برای استفاده از فناوری‌های برتر و روشهای تشخیصی و درمانی نوین (۱۸)

سند ملی آمایش سرزمین

به استناد جزء یک بند الف ماده ۲۶ قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران و ماده ۳۲ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور؛ شورای عالی آمایش سرزمین در جلسه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۱، سند ملی آمایش سرزمین در افق ۱۴۲۴ تصویب نمود. که در زیر شاخص‌های کلان مرتبط با حوزه تحقیقات و فناوری آورده شده است:

راهبرد ۴ بند ۵۷: بهبود و توسعه خدمات پشتیبان تولید و ارزش آفرین از جمله در حوزه‌های واسطه‌گری مالی، بیمه‌ای، مشاوره، طراحی‌های ساخت، فناوری اطلاعات و ارتباطات و تحقیق و توسعه علمی

- راهبرد ۴ بند ۶۰: توسعه محصولات دانش بنیان بر پایه مزیت‌های رقابتی و قابلیت‌های دانش و فناوری مناطق با استفاده از ظرفیت شبکه شهرهای همکار
- راهبرد ۴ بند ۶۱: توسعه مراکز رشد فن آوری اطلاعات و ارتباطات و مناطق دیجیتالی و شهرها و روستاهای سبز و هوشمند
- راهبرد ۴ بند ۶۲: ایجاد و رشد زیست‌بوم‌های کارآفرینی نوآورانه با تمرکز بر رفع موانع و چالش‌های ارتباط مطلوب دانشگاه و صنعت
- راهبرد ۶ بند ۹۰: حمایت از تحقیقات کاربردی و تاسیس و تقویت شرکت‌های دانش بنیان در زمینه کسب فناوری‌های مرتبط با بهینه‌سازی مصرف انرژی و کاهش شدت انرژی
- راهبرد ۷ بند ۹۴: ارتقاء سطح آموزش، پژوهش و بهره‌وری نیروی کار در جهت افزایش سهم منابع انسانی در ترکیب عوامل مؤثر در تولید ثروت ملی متناسب با تخصصها، ظرفیتها و مزیت‌های منطقه‌ای
- راهبرد ۷ بند ۹۵: بهره‌مندی از فرصت پنجره جمعیتی و ایجاد شرایط فعالسازی سرمایه‌های انسانی و علمی کشور
- راهبرد ۷ بند ۹۶: اطمینان بخشی و تشویق ایرانیان خارج از کشور برای حضور و سرمایه‌گذاری و بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی، تحقیقاتی و مالی آنان در توسعه همه جانبه کشور
- راهبرد ۸ بند ۱۰۴: تدوین و اجرای برنامه سازگاری با تغییر اقلیم در حوزه‌های مختلف از جمله آب، کشاورزی و امنیت غذایی، بهداشت و درمان، گردشگری، سواحل، اکوسیستم‌های طبیعی و ...
- راهبرد ۸ بند ۱۱۵: استقرار سیستم مدیریت ریسک بلایا و مخاطرات طبیعی
- راهبرد ۱۸ بند ۱۹۱: تقویت اتصال شبکه ارتباطی کشور به کشورهای همجوار به منظور تبادل و انتقال اطلاعات و برقراری ارتباطات بین‌الملل
- راهبرد ۱۸ بند ۱۹۵: توسعه کاربرد هوش مصنوعی، اینترنت اشیا، محاسبات کوانتومی و شبکه ابری برای ارتباطات داده‌ای پرسرعت و کاربردهای آن در پهنه کشور
- راهبرد ۲۱ بند ۲۲۶: کاهش آسیب‌های اجتماعی با تاکید بر نقش آفرینی نهادهای غیردولتی و مردم‌محور
- راهبرد ۲۱ بند ۲۳۱: ارتقاء امید به زندگی، تامین سلامت، تغذیه سالم جمعیت و دسترسی به مسکن مناسب برای ساکنان همه مناطق کشور
- راهبرد ۲۲ بند ۲۳۷: تبیین، ترویج و نهادینه‌سازی سبک زندگی سالم اسلامی ایرانی و خانواده‌محور
- راهبرد ۲۴ بند ۲۵۲: تقویت و توسعه سامانه‌ها و زیرساخت‌های رصد، پایش و تشخیص تهدیدات زیستی در سطوح کلان ملی به‌ویژه در مناطق مرزی
- راهبرد ۲۴ بند ۲۵۳: ایجاد ساز و کارهای فرماندهی و مدیریت یکپارچه بحران در سطوح محلی، منطقه‌ای و ملی (۱۹)

سند توسعه علمی منطقه آمایشی هشت آموزش عالی سلامت

تدوین سند توسعه علمی در منطقه آمایشی هشت کشور به منظور پیش بینی نیازهای آموزشی-پژوهشی منطقه در یک بازه زمانی ده ساله و با در نظر گرفتن وجوه مشترک دانشگاه های علوم پزشکی منطقه و همچنین اولویت ها و ماموریت های ویژه هر دانشگاه، در دستور کار قرار گرفت. منطقه آمایشی هشت مساحتی برابر با ۲۲٪ مساحت کل کشور و جمعیتی حدود شش میلیون نفر داشته و شامل هشت دانشگاه و دانشکده علوم پزشکی می باشد.

در گام چهارم این سند جهت برآورد تعداد اعضا هیئت علمی پیش فرض های زیر در نظر گرفته شده است: پیش فرض ها:

- تعداد اعضای هیات علمی به میزان ۸ تا ۱۰ استاد به ازای هر صد نفر دانشجوی گروه پزشکی در نظر گرفته شد (بسته به وضعیت فعلی این شاخص در دانشگاه های منطقه)
 - ۸۰٪ از تعداد کل برآورد شده، اعضای هیات علمی آموزشی باشند. (۲۰٪ اعضای هیات علمی پژوهشی)
 - ۶۰٪ از تعداد برآورد شده، استخدام رسمی و باقیمانده بصورت اشکال مختلف تعهد خدمتی بکار گرفته خواهند شد
 - هر دو هیات علمی پاره وقت معادل یک هیات علمی تمام وقت در نظر گرفته شود.
- همچنین در این سند ذکر گردید که بر حسب برآورد انجام شده برای تعداد دانشجویان در هر دانشگاه، تعداد اعضای هیئت علمی برآورد گردید. با این روش، تعداد ۲۴۸۶ هیات علمی برای پایان سال ۱۴۰۴، برآورد گردید که از این تعداد ۸۰٪ هیئت علمی آموزشی و ۲۰٪ باقیمانده هیات علمی پژوهشی در نظر گرفته شدند. این نسبت برای تک تک دانشگاه های منطقه به همین صورت رعایت شد. از تعداد هیات علمی برآورد شده، ۶۰٪ بصورت رسمی، و باقیمانده بصورت اشکال مختلف قراردادی و تعهد خدمتی به خدمت گرفته خواهند شد.
- در گام پنجم این سند جهت برآورد مراکز تحقیقاتی پیش فرض های زیر در نظر گرفته شد. پیش فرض ها:

- به ازای هر ۳۵ هیات علمی برآورد شده، یک مرکز تحقیقاتی در نظر گرفته شد
 - در محاسبه تعداد اعضای هیات علمی (صورت کسر) در این قسمت، به تعداد اعضای هیات علمی پژوهشی وزن ۲ تعلق گرفت.
 - ارتقای کیفیت مراکز موجود اولویت اول در این گام بود.
- در این سند ذکر گردیده است که جهت برآورد مراکز تحقیقاتی اولویت اول منطقه در طی سالهای آینده، ارتقای کیفیت مراکز موجود بوده و در مرحله بعدی رویکرد افزایش مراکز مورد توجه بوده است. در نهایت برای کل منطقه تعداد ۸۵ مرکز تحقیقاتی برآورد گردیده است (۲۰).

نقشه راه درمان ایران ۱۴۰۴

در نقشه راه درمان ایران ۱۴۰۴ برای اولین بار در بخش درمان کشور سند جامعی طراحی شد که در آن منابع و ابعاد ارائه خدمات درمانی شامل نیروی انسانی بالینی تخت های بستری و اورژانس در تخصص های مختلف تجهیزات تشخیصی درمانی سرمایه ای، تسهیلات اورژانس پیش بیمارستانی، بیمارستانی و مدیریت خطر در حوادث و بلایا در کنار مدل ارائه خدمت برآورد شده اند. (۲۱)

قانون حمایت از شرکتهای دانش بنیان

- ۱- معافیت شرکت های موضوع قانون از پرداخت مالیات، عوارض، حقوق گمرکی، سود بازرگانی و عوارض صادراتی به مدت پانزده سال
- ۲- تأمین تمام یا بخشی از هزینه ی تولید، عرضه یا به کارگیری نوآوری و فناوری با اعطاء تسهیلات کم بهره یا بدون بهره بلندمدت یا کوتاه مدت بر طبق عقود شرعی
- ۳- به منظور کمک به تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات و شکوفاسازی و کاربردی نمودن دانش فنی از طریق ارائه کمک و تسهیلات قرض الحسنه و تسهیلات بدون اخذ هرگونه تضمین و مشارکت با اختیار بخشش تمام یا بخشی از سهم مشارکت به شرکتهای و مؤسسات دانش بنیان، صندوقی تحت عنوان صندوق نوآوری و شکوفایی وابسته به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و زیر نظر رئیس شورا تأسیس میشود
- ۴- کلیه دستگاه ها و شرکتهای دولتی مجازند بخشی از مبلغ قراردادهای خرید کالا یا خدمات با مبدأ خارجی را جهت نیل به خودکفایی در همان زمینه از طریق انجام فعالیتهای تحقیق و توسعه ی فناوری ضمن عقد قرارداد با شرکتهای و مؤسسات دانش بنیان به انجام رسانند
- ۵- به منظور ایجاد و توسعه شرکتهای و مؤسسات دانش بنیان و تقویت همکاریهای بین المللی اجازه داده میشود واحدهای پژوهشی و فناوری و مهندسی مستقر در پارکهای علم و فناوری در جهت انجام مأموریت های محوله از مزایای قانونی مناطق آزاد در خصوص روابط کار، معافیتهای مالیاتی و عوارض سرمایه گذاری خارجی و مبادلات مالی بین المللی برخوردار گردند.
- ۶- اولویت واگذاری تمام یا بخشی از سهام مراکز و مؤسسات پژوهشی دولتی قابل واگذاری براساس ضوابط قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به شرکتهای و مؤسسات دانش بنیان موضوع این قانون.
- ۷- اختصاص حداقل پنج درصد (۵٪) از سرمایه این صندوق جهت اعطاء تسهیلات به صندوقهای غیردولتی پژوهشی و فناوری

۸- شرکتها و مؤسسات دانش بنیان مجازند مرکز فعالیت خود را در محدوده شهر تهران و دیگر شهرها با رعایت مقررات زیست محیطی مستقر نمایند (۲۲).

سند راهکارهای رسیدن به جایگاه اول علم و فناوری ایران

- ایجاد مراکز فن بازار برای تکمیل حلقه دانشگاه، صنعت و بخش خدمات و استفاده از محصولات مراکز رشد فناوری
- تخصیص بودجه لازم برای تکمیل پایلوت پتنتها و تکمیل اسناد پتنت برای ثبت اختراع در ایران و خارج از کشور
- ایجاد شرکتهای مادر تخصصی برای تکمیل حلقه فعالیت های تحقیقاتی، صنعتی و کسب و کارهای مرتبط با آن
- ایجاد بانکهای تخصصی برای پشتیبانی مالی این پروژهها و صندوقهای سرمایه گذاری خطر پذیر
- استفاده از کارآفرینان برای مدیریت و توسعه بنگاههای نوین، کوچک، متوسط و بزرگ فعالیت
- ایجاد پروژههای مشارکتی با لیسانس دهندگان در جهان
- ایجاد شبکه کسب و کار نظیر دانشگاه MIT آمریکا
- ایجاد زنجیره های SCM^۵ برای تکمیل و تبدیل مواد اولیه به نسل چهارم و پنجم محصولات فناوری برتر
- تغییر در فرآیند تحقیقات و ساخت و بهره برداری با استفاده از روش های نوین مهندسی و فناوری
- مشارکت صنایع دفاع با صنایع و معادن کشور در ارتقاء صنعتی و فناوری کشور (۲۳)

سند راهبردی گفتمان توسعه نظام آموزش، پژوهش و فناوری کشور

- شناخت جهت گیری های اصلی و موضوعات محوری در توسعه و اولویت های علمی و فنی کشور
- ارتقاء سطح کیفی نیروی انسانی متناسب با نیازمندی های فرآیند توسعه
- بازنگری در سیاست ها و راهبردهای پژوهشی، فناوری و آموزشی و تدوین برنامه های جامع در این زمینه برای ارتقاء علمی کشور
- اتخاذ تدابیر لازم برای ساماندهی و جهت دهی به فعالیت های پژوهشی کلیه دستگاه ها، نهادها و شرکت های دولتی و ترغیب دستگاه های اجرایی به استفاده از نتایج تحقیقات
- افزایش و تقویت همکاری های بین المللی در عرصه های پژوهش و فناوری و گسترش تسهیلات لازم برای تبادل اطلاعات و نیروی انسانی با سایر کشورها
- اتخاذ تدابیر لازم به منظور افزایش ارتباط مابین فعالیت های پژوهشی، تحقیقاتی دانشگاه ها و صنعت (۲۴)

⁵ Supply Chain Management

سند توسعه فناوری های نوین

زیست فناوری

- تخصیص بودجه و ارائه تسهیلات در راستای اولویت های تدوین شده
- اعمال اصلاحات ساختاری در موسسات پژوهشی زیست فناوری
- تعیین و تقویت مراکز فعال مرجع و مراکز برگزیده زیست فناوری
- تعیین قطب های تحقیقات تخصصی با اولویت اختصاص امکانات
- حمایت از پارک ها و مراکز رشد زیست فناوری
- حمایت از ایجاد شرکت های خدمات مهندسی و مشاوره زیست فناوری بخش خصوصی
- ایجاد مناطق آزاد توسعه زیست فناوری
- جذب سرمایه گذاری های خارجی
- ایجاد شبکه ملی زیست فناوری
- تدوین استانداردهای ملی برای محصولات زیست فناوری
- حمایت از ایجاد بنگاه های بازاریابی خصوصی
- حمایت از ایجاد نظام سرمایه گذاری ریسک پذیر
- تشکیل صندوق حمایت از توسعه زیست فناوری
- شبکه سازی آزمایشگاه های توسعه زیست فناوری
- تعیین و تقویت مراکز فعال مرجع و مراکز برگزیده زیست فناوری
- تعیین قطب های تحقیقات تخصصی با اولویت اختصاص امکانات

قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه

اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰ — ۱۳۹۶) مصوب جلسه علنی روز شنبه مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ مجلس که با عنوان «لایحه احکام مورد نیاز اجرای برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۹ — ۱۳۹۵)» به مجلس شورای اسلامی تقدیم و مطابق اصل یکصد و دوازدهم (۱۱۲) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران از سوی مجمع محترم تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

- افزایش مهارت و تخصص نیروی کار به ویژه فارغ التحصیلان دبیرستانها، هنرستانها تا مقطع کارشناسی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی با ارائه آموزشهای مهارتی، تخصصی و فنی و حرفهای با استفاده از ظرفیتهای خدمت زیرپرچم و کارورزی دانشجویان
- حمایت حقوقی، مالی و نهادی لازم برای توسعه دانش و پیشرفت فناورانه و نوآورانه در جهت تجاری سازی ایده و دانش در تولید محصول و خدمات با ارزش افزوده مثبت

- به دولت اجازه داده میشود به منظور ارتقای علمی و رقابت بین دانشگاههای کشور و تعاملات بین المللی در طی اجرای قانون برنامه نسبت به ایجاد واحدها و شعب آموزش عالی با مشارکت دانشگاههای معتبر بین المللی و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فنی و حرفهای و دانشگاه جامع علمی- کاربردی در داخل کشور در چهارچوب سیاستهای شورای عالی انقلاب فرهنگی اقدام نماید. نحوه سرمایه گذاری مشترک، تسهیل تعاملات ارزی و تردد اعضای هیأت علمی و دانشجویان در آیین نامه اجرائی که با پیشنهاد سازمان، سازمان اداری و استخدامی کشور و دستگاههای اجرائی ذیربط به تصویب هیأت وزیران میرسد، مشخص میشود.
- کلیه شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکتهای وابسته و تابعه به استثنای صندوقهای بیمه و بازنشستگی موظفند به منظور حمایت از پژوهشهای مسأله محور و تجاری سازی پژوهش و نوآوری، در اجرای سیاستهای کلی برنامه ششم معادل حداقل سهدرصد (۳٪) از سود قابل تقسیم سال قبل خود را برای مصرف در امور تحقیقاتی و توسعه فناوری در بودجه سالانه، زیر نظر شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری منظور نمایند.
- دولت مجاز است به منظور پیشتازی در اقتصاد دانش بنیان و افزایش تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی، برای توسعه و انتشار فناوری و حمایت از شرکتهای دانش بنیان مطابق قانون بودجه سنواتی نسبت به حمایت مالی از پژوهشهای تقاضامحور مشترک با دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری و حوزه های علمی در موارد ناظر به حل مشکلات کشور، مشروط به اینکه حداقل پنجاه و یک درصد (۵۱٪) از هزینه های آنرا کارفرما و یا بهره بردار تأمین و تعهد کرده باشد، اقدام نماید.
- دستگاههای اجرائی مجازند در راستای توسعه، انتشار و کاربست فناوری، مالکیت فکری، دانش فنی و تجهیزاتی را که در چهارچوب قرارداد با دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی و فناوری دولتی ایجاد و حاصل شده است، به دانشگاهها و مؤسسات یادشده واگذار نمایند.
- شرکتهایی که تحت عنوان انتقال فناوری با طرف ایرانی قرارداد منعقد مینمایند باید شرکتهای دانش بنیان با حداقل پنجاه و یک (۵۱٪) سهم متخصصان و سرمایه گذاران ایرانی در داخل کشور برای این منظور به ثبت برسانند تا از طریق رشد فناوری در گذر تغییرات زمان، بومی گردد.
- دولت موظف است با تشویق خیرین و واقفین و رفع موانع موجود، به گونه ای برنامه ریزی نماید تا سهم وقف و خیریه از تأمین مالی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فناوری افزایش یابد. خیرینی که طرحهایی را برای حمایت و توسعه آموزش، پژوهش، فناوری و نوآوریهای فناورانه به انجام برسانند، مشمول مزایا و حمایتهای مربوط به خیرین مدرسه ساز خواهند شد.

- دولت موظف است به منظور حضور موثر نظام آموزش عالی کشور در تولید، توسعه و نشر علم و فناوری و تربیت دانشجو در سطح بین‌المللی و برقراری توازن و ارتقای کیفیت آموزش عالی و پژوهش و فناوری، در طول برنامه جداول زیر را اجرائی نمایند.

عنوان	واحد	۱۴۰۰
سهم دانشجویان خارجی	درصد	۱/۸
سهم دانشجویان غیردولتی	درصد	۴۵
نسبت دانشجو به هیئت علمی تمام وقت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دستگاههای اجرایی (حضور)	نفر	۲۰
نسبت دانشجو به هیئت علمی تمام وقت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (حضور)	نفر	۱۰
نسبت دانشجو به هیئت علمی تمام وقت دانشگاه‌های غیردولتی	نفر	۴۳
نسبت هیئت علمی تمام وقت استادیار به بالا به کل هیئت علمی تمام وقت در دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (حضور)	نفر	۹۲
نسبت هیئت علمی تمام وقت استادیار به بالا به کل هیئت علمی تمام وقت در دانشگاه‌های وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (حضور)	نفر	۹۳

عنوان	واحد	۱۴۰۰	
تعداد دانشجو	نفر	۴۳۰۰۰۰۰	
نرخ ناخالص ثبت نام (۱۸-۲۴ سال)	درصد	۵۴	
تعداد دانشجویان داخلی	نفر	۴۲۲۳۰۰۰	
سهم دانشجویان کاردانی به کل دانشجویان	درصد	۲۳	
سهم دانشجویان تحصیلات تکمیلی به کل دانشجویان	درصد	۳۰	
سهم آموزش‌های مهارتی تا پایان برنامه در نظام آموزش‌های رسمی آموزش متوسطه و آموزش عالی	آموزش و پرورش	درصد	۵۰
	آموزش عالی	درصد	۳۰
تعداد دانشجویان گروه علوم پایه به کل دانشجویان	نفر	۳۸۷۰۰۰	
تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی گروه علوم پایه	نفر	۱۴۳۰۰۰	
تعداد دانشگاه‌ها در زمره صد دانشگاه برتر آسیا	عدد	۱۰	
تعداد شعب خارجی دانشگاه‌های کشور	عدد	۱۶	

عنوان	واحد	۱۴۰۰
رتبه کمی تولید مقالات در دنیا	رتبه	۱۲
شاخص هرش در جهان	رتبه	۴۰
سهم اعتبارات پژوهش و فناوری بخش دولتی از تولید ناخالص	درصد	۱/۵

۵۰	تعداد	تعداد اختراعات و ابداعات ثبت شده در سال در مراجع بین‌المللی
۵۰	درصد	درصد محصولات با فناوری متوسط به بالا از کل محصولات صنعتی
۵	درصد	سهم محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی
۳	رتبه	رتبه صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات در منطقه
۰/۹۵	نفر/مقاله	سرانه سالانه مقالات Scopus به تعداد اعضای هیئت علمی تمام وقت
۳۵	درصد	درصد تعداد مقالات مشترک با محققین خارجی از کل
۲۶۰۰	نفر	تعداد پژوهشگران به یک میلیون نفر جمعیت
به میزان ۲ برابر وضع فعلی		تعداد مقالات نمایه شده در پایگاه استنادی جهان اسلام (۲۵)
۷۰		تعداد نشریات ایرانی نمایه شده در پایگاه بین‌المللی علم و دارای ضریب تاثیر

قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت

قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت که در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۴ کمیسیون مشترک طرح جوانی جمعیت و حمایت از خانواده مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید طی نامه شماره ۹۳۹۸۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۴ توسط رئیس جمهور ابلاغ شد. این قانون ۷۴ ماده دارد که موارد مرتبط با دانشگاه به قرار زیر می‌باشد:

ماده ۷- در اجرای بند «پ» ماده (۱۰۳) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران کلیه دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی دولتی مکلفند متناسب با برآورد نیاز دانشجویان متأهل اعم از بومی و غیربومی، زن و مرد، نسبت به هزینه کرد حداقل ده درصد (۱۰٪) از درآمد اختصاصی و ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای سالانه مقرر در بودجه سنواتی خود به استثنای مواردی که از لحاظ شرعی مصارف مشخصی دارند جهت احداث، تکمیل، تأمین و تجهیز خوابگاه‌های متأهلین اقدام کنند.

تبصره ۱- در اجرای بند «پ» ماده (۱۰۳) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به دولت اجازه داده می‌شود سالانه مطابق قوانین بودجه سنواتی تا پنجسال مبلغ بیست هزار میلیارد (۲۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی منتشر کند تا به منظور احداث، تکمیل، تجهیز و تأمین خوابگاه‌های دانشجویی متأهل به مصرف برسد.

تبصره ۲- کلیه دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی مکلفند، اراضی و ساختمان‌های مازاد خود را با مشارکت خیرین و سایر دستگاه‌ها به تأمین خوابگاه‌ها و یا منازل مسکونی مورد نیاز دانشجویان متأهل اختصاص دهند. اراضی و ساختمان‌هایی که از لحاظ شرعی شرایط و مصارف خاصی دارند از شمول این حکم مستثنی هستند.

تبصره ۳- وزارت راه و شهرسازی مکلف است اراضی مازاد با کاربری آموزشی، تحقیقات و فناوری در اختیار خود را مطابق با ضوابط شهرسازی و به میزان سرانه‌های مصوب، برای جبران کسری احداث خوابگاه‌های دانشجویی و طلاب متأهل به دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و حوزه‌های علمیه با حفظ مالکیت دولت به صورت اجاره ۹۹ ساله و غیر قابل تغییر کاربری واگذار نماید.

تبصره ۴- کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری مکلفند متناسب با تعداد دانشجویان متأهل، خوابگاه‌های موجود را جهت اختصاص به خوابگاه‌های متأهلین بهسازی و تجهیز نمایند و در احداث خوابگاه‌های جدید، خوابگاه‌های متأهلین را در اولویت قرار دهند.

تبصره ۵- وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلفند ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون پیوست‌های فرهنگی احداث خوابگاه‌های متأهلین را مبنی بر نظامنامه پیوست فرهنگی طرح‌های مهم و کلان کشور مصوب ۱۳۹۲/۱/۲۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی تهیه و با تصویب وزیر مربوط به دانشگاه‌های مرتبط ابلاغ نمایند.

تبصره ۷- سازمان اوقاف و امور خیریه و تولیت آستان‌های مقدسه با رعایت نوع وقف و ترویج «فرهنگ وقف و تعالی خانواده» مکلفند با همکاری وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و راه و شهرسازی و همچنین مراکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ضمن استفاده از ظرفیت‌های مردمی، به احداث «خوابگاه متأهلین ویژه دانشجویان و طلاب» اقدام نمایند.

ماده ۸- صندوق‌های رفاه دانشجویی و مراکز مدیریت حوزه‌های علمیه مکلفند پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، برای دانشجویان و طلاب متأهل فاقد مسکن نسبت به پرداخت ودیعه مسکن (قرض الحسنه ضمن اجاره)، مشروط به ارایه اجاره‌نامه دارای شناسنامه رهگیری از مشاوران املاک به نحوی اقدام نماید که هر ساله حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) متوسط قیمت ودیعه اجاره مسکن (۷۰) متری در شهرهای بیش از پانصد هزار نفر جمعیت و مسکن (۱۰۰) متری در سایر شهرهای محل تحصیل پوشش داده شود.

ماده ۱۵- کلیه دستگاه‌های مذکور در ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مکلفند:

الف- در به کارگیری، جذب و استخدام نیروی جدید به ازای تأهل و نیز داشتن هر فرزند یک سال تا حداکثر پنج سال به سقف محدوده سنی اضافه کنند.

ب- در به کارگیری، جذب و استخدام به ازای تأهل و نیز هر فرزند دو درصد (۲٪) مجموعاً حداکثر تا ده درصد (۱۰٪) به امتیاز هر فرد اضافه می‌شود.

شمول این بند در مورد دستگاه‌هایی که قواعد استخدامی خاص خود را دارند منوط به عدم تعارض با ضوابط آن دستگاه‌ها است.

پ- برای کلیه مستخدمین در دستگاه‌های مذکور در صدر ماده که صاحب فرزند سوم تا پنجم می‌شوند، معادل یک سال به افزایش سنواری مستخدم به ازای هر فرزند، اعمال نمایند.

ماده ۱۶- دولت مکلف است برای کلیه گروه‌های مختلف حقوق‌بگیر در دستگاه‌های مذکور در ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و همچنین نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات، سازمان انرژی اتمی (به‌استثنای مشمولین قانون کار) از قبیل کارکنان کشوری و لشکری، اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و قضات، از ابتدای سال ۱۴۰۱، به مدت پنج سال، افزایش حقوق سالانه را در سقف ردیف حقوق و جبران خدمت به گونه‌ای اعمال نماید که هر ساله، کمک هزینه اولاد و حق عائله‌مندی مشمولین این ماده در چارچوب افزایش سنواری حقوق و دستمزد به ترتیب به میزان صد درصد (۱۰۰٪) و پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش یابد.

ماده ۱۷- احکام ذیل نسبت به همه مستخدمین و کارکنان در کلیه بخش‌های دولتی و غیردولتی لازم‌الاجرا می‌باشد.

الف- مدت مرخصی زایمان با پرداخت تمام حقوق و فوق‌العاده‌های مرتبط به نُه ماه تمام افزایش یابد. در صورت درخواست مادر تا دو ماه از این مرخصی در ماه‌های پایانی بارداری قابل استفاده است. مرخصی مزبور برای تولد دوقلو و بیشتر، دوازده ماه می‌باشد. در مواردی که مرخصی زایمان موجب اختلال در کار بخش خصوصی گردد، پس از تأیید وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی هزینه تحمیل شده توسط دولت جبران خواهد شد.

ب- نوبت کاری شب برای مادران شاغل باردار و همچنین مادران دارای فرزند شیرخوار تا دو سال و پدران تا یک ماهگی نوزاد، در مشاغل و فعالیت‌هایی که نیازمند نوبت کاری شب می‌باشند، اختیاری است. شمول این بند شامل بخش خصوصی مشمول قانون کار نمی‌شود.

پ- اعطای دورکاری به درخواست مادران باردار، حداقل به مدت چهار ماه در دوران بارداری در مشاغلی که امکان دورکاری در آن‌ها فراهم است، الزامی است.

ت- مادران شاغلی که از زمان لازم‌الاجرا شدن این قانون فرزند یا فرزندی به دنیا خواهند آورد به ازای هر فرزند، می‌توانند از یک سال کاهش در سن بازنشستگی برخوردار شوند و برای فرزند سوم و بیشتر میزان کاهش یک و نیم‌سال به ازای هر فرزند خواهد بود. حداقل سن بازنشستگی مشمولین این بند، برای مادران دارای یک

فرزند چهل و دو سال، دارای دو فرزند چهل و یک سال و برای سه فرزند و بیشتر چهل سال و حداقل با بیست سال سابقه بیمه است.

ماده ۱۹- ستاد ملی جمعیت مکلف است با همکاری ستاد اجرایی فرمان امام خمینی (۱۷) به منظور اهدای سالانه «جایزه ملی جوانی جمعیت» نسبت به تدوین شاخص‌های ارزیابی و سنجش به تفکیک بخش‌های خانواده، رسانه، سازمان‌های مردم‌نهاد، دستگاه‌های اجرایی، شرکت‌ها و مؤسسات خصوصی، مدیران، نخبگان اقدام نموده و بر اساس گزارش ارایه شده از نهادهای ذی‌ربط مبنی بر اثربخشی بر رشد ازدواج و فرزندآوری در جامعه مخاطب نسبت به اعطای جایزه ملی جوانی جمعیت اقدام نماید.

ماده ۲۰- کلیه دستگاه‌های مذکور در ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مکلفند در روز ملی جمعیت، کارکنانی که در یک سال گذشته، ازدواج کرده و یا دارای فرزند شده‌اند را مورد تشویق قرار دهند.

ماده ۲۲- کلیه دستگاه‌های مذکور در ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران از جمله سازمان‌ها و شرکت‌هایی که شمول قانون بر آن‌ها مستلزم ذکر نام است و کلیه شرکت‌ها و مؤسسات وابسته به آن‌ها موظفند ظرف شش ماه پس از ابلاغ این قانون به منظور تکریم و حفظ حقوق مادر و کودک، با طراحی، احداث و تجهیز تمامی ساختمان‌ها و اماکن عمومی، خدماتی و آموزشی و رفاهی تحت اختیار یا نظارت خود، اقدام به تأمین فضای مناسب جهت رفع نیازهای نوزادان، کودکان مادران باردار جهت استراحت، شیردهی و نگهداری کودکان نمایند.

ماده ۲۴- به منظور تحقق بند «ث» ماده (۱۰۲) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است با معرفی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و همکاری کمیته امداد امام خمینی (۱۷)، ستاد اجرایی فرمان حضرت امام خمینی (۱۷) و بنیاد مستضعفان، مادران باردار، شیرده و دارای کودک زیر پنج سال را که بر اساس آزمون وسیع، نیازمند حمایت می‌باشند، شناسایی کرده و خدمات سبد تغذیه رایگان و بسته بهداشتی رایگان را به آن‌ها به صورت ماهانه اختصاص دهد.

تبصره ۱- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است محتوای سبد تغذیه‌ای و بسته بهداشتی را برای ماه‌های مختلف و گروه‌های یاد شده در این ماده، حداکثر تا سه ماه پس از ابلاغ این قانون تعیین کند.

ماده ۲۶- کلیه مؤسسات آموزش عالی موضوع ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور و مراکز حوزوی مکلفند:

الف- با تقاضای کتبی طلاب و دانشجویان مادر باردار جهت مرخصی یک نیمسال تحصیلی قبل از زایمان بدون احتساب در سنوات تحصیلی موافقت نمایند.

ب- با تقاضای مرخصی طلاب و دانشجویان مادر دارای فرزند زیر دو سال، حداکثر تا چهار نیمسال تحصیلی بدون احتساب در سنوات تحصیلی موافقت نمایند.

پ- با تقاضای طلاب و دانشجویان مادر باردار یا دارای فرزند زیر دو سال جهت میهمانی به میزان حداکثر چهار نیمسال تحصیلی به حوزه یا مؤسسه آموزش عالی هم سطح یا پایین تر مورد تقاضا موافقت نمایند.

ت- با تقاضای طلاب و دانشجویان مادر باردار یا دارای فرزند زیر سه سال جهت آموزش مجازی یا غیر حضوری برای گذراندن واحدهای دروس نظری دوره تحصیل موافقت نمایند.

ث- با تقاضای دانشجویان مادر باردار یا دارای فرزند زیر دو سال جهت کاهش نوبت کاری شب بر اساس آیین نامه ای که حداکثر ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون، از سوی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تصویب می گردد، موافقت نمایند.

ج- شرایطی را فراهم نمایند که برای اساتید راهنما به ازای داشتن هر دانشجوی مادر باردار یا دارای فرزند شیرخوار یک سهمیه به سقف استاد راهنمایی آنها اضافه شود.

ماده ۲۷- به ازای هر فرزند شش ماه از تعهدات موضوع «قانون مربوط به خدمت پزشکان و پیراپزشکان» از مادران مشمول این قانون کسر می گردد. بانوان متأهل دارای فرزند می توانند تعهدات خود را در محل سکونت خانواده بگذرانند. مادران باردار و مادران دارای فرزند زیر دو سال، می توانند طی دوره بارداری و تا دو سالگی فرزند، آغاز طرح خود را به تعویق بیندازند.

ماده ۳۵- وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کلیه مؤسسات آموزش عالی کشور، مکلفند در راستای سیاست های کلی جمعیت و خانواده حداکثر یک سال پس از ابلاغ این قانون، جهت ترویج و آگاهی بخشی نسبت به وجوه مثبت ازدواج به هنگام نیاز، آموزش مهارت های دوران ازدواج، فرزندآوری، آثار منفی کم فرزنددی در خانواده و کاهش رشد جمعیت در جامعه، حرمت سقط جنین، نهادینه کردن هنجارهای صیانت از تحکیم خانواده، ایفای نقش های خانوادگی و مقابله با محتوای مغایر سیاست های جمعیتی، ضمن حذف محتوای آموزشی مخالف فرزندآوری، اقدامات و فعالیت های آموزشی، پژوهشی و فرهنگی ویژه دانشجویان و نیروی انسانی آموزشی و اداری را مبتنی بر نقشه مهندسی فرهنگی کشور ذیل برنامه های سالانه خود انجام دهند.

ماده ۳۶- وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت درمان و آموزش پزشکی موظفند با هماهنگی نمایندگان ولی فقیه در دانشگاه‌ها نسبت به تأسیس مراکز مشاوره مبتنی بر سبک زندگی اسلامی-ایرانی در مراکز آموزش عالی اقدام نمایند.

ماده ۳۸- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است در چهارچوب مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی آموزش‌های حین ازدواج را به تمامی زوجین اعم از دانشجو و غیردانشجو ارایه دهد.

آموزش‌دهندگان موضوع این حکم با تأیید نهاد نمایندگی ولی فقی در دانشگاه‌ها علوم پزشکی مربوط انتخاب می‌شود.

تبصره- دفاتر ثبت ازدواج موظف به دریافت گواهی دوره‌های آموزشی حین ازدواج موضوع این ماده از زوجین، قبل از تحویل سند رسمی ازدواج هستند.

ماده ۳۹- وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت درمان و آموزش پزشکی و ورزش و جوانان و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و کلیه مراکز و مؤسسات آموزشی و پژوهشی مرتبط با موضوع این قانون که از بودجه عمومی کشور استفاده می‌کنند، مکلفند هر ساله حداقل پنج درصد (۵٪) از اعتبارات پژوهشی خود را به مطالعات و پژوهش‌های مرتبط با خانواده (فرزندآوری) و رشد جمعیت در راستای اولویت‌های پژوهشی که هر ساله از سوی ستاد ملی جمعیت تعیین می‌شود، اختصاص دهند و فهرست طرح‌های تحقیقاتی، مشخصات پژوهشگران و نتایج به دست آمده را به همراه گزارش شش ماهه به ستاد ملی جمعیت اعلام نمایند.

تبصره- وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت درمان و آموزش پزشکی، حوزه‌های علمیه و دانشگاه آزاد اسلامی موظفند از پایان‌نامه‌های مقاطع تحصیلات تکمیلی در راستای موضوعاتی که به عنوان اولویت‌های پژوهشی توسط ستاد ملی جمعیت تعیین می‌شود، حمایت ویژه کنند. شمول این حکم بر مراکز مدیریت حوزه‌های علمیه مشروط به عدم مغایرت با اساسنامه حوزه‌های علمیه و هماهنگی با مدیریت ذی‌ربط خواهد بود.

ماده ۴۰- معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و صندوق نوآوری و شکوفایی مکلفند از شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق در تولید اقلام و تجهیزات مورد نیاز برای فرزندآوری و درمان ناباروری از طریق ارایه تسهیلات، مشوق‌ها، فضا و تجهیزات حمایت کنند.

ماده ۴۱- در راستای بند «ح» ماده (۱۰۲) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است حداکثر ظرف دو سال پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، نسبت به تجهیز یا راه‌اندازی حداقل یک مرکز تخصصی درمان ناباروری سطح دو

در دانشگاه‌های علوم پزشکی و حداقل یک مرکز درمان ناباروری سطح سه به ازای هر استان اعم از دولتی و عمومی غیردولتی در قالب نظام سطح‌بندی خدمات متناسب با الگوی جمعیتی اقدام نماید.

تبصره ۱- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است اقدامات لازم را برای افزایش ظرفیت پذیرش دستیار در رشته تخصصی ناباروری (فلوشیپ) و سایر رشته‌های مرتبط به گونه‌ای به عمل آورد که کمبود نیروی متخصص در این زمینه حداکثر تا پنج سال پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون در تمام مراکز ناباروری سراسر کشور برطرف گردد.

تبصره ۲- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است در راستای افزایش همکاری بین متخصصین و مراکز درمان ناباروری و ارجاع بیمار به آن مرکز، ضمن برگزاری دوره‌های آموزشی برای متخصصین زنان و مامایی، دروس مرتبط با درمان ناباروری را در دوره تخصصی زنان و مامایی پیش‌بینی نماید.

تبصره ۳- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است جهت ارایه درمان‌های هم‌زمان طب سنتی ایران به زوجین نابارور زمینه استقرار این متخصصین را در مراکز ناباروری سطح دو فراهم سازد.

ماده ۴۲- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است دستورالعمل و راهنمای بالینی هماهنگ کشوری مربوط به پیشگیری، تشخیص به‌هنگام و درمان افراد نابارور و در معرض ناباروری را با رعایت شاخص‌ها و مفاد نقشه مهندسی فرهنگی کشور با بهره‌گیری از تخصص‌های مرتبط در قالب نظام سطح‌بندی خدمات ضمن ادغام در شبکه بهداشت با رویکرد بروزرسانی، حداکثر تا شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون تدوین و پس از تصویب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ابلاغ نماید.

ماده ۴۴- در اجرای ماده (۷۰) و بند «د» ماده (۱۰۲) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است کلیه مادران فاقد پوشش بیمه‌ای را طی دوران بارداری و شیردهی و همچنین کودکان را تا پایان پنج سالگی تحت پوشش خدمات درمان پایه بیمه‌ای بر اساس آزمون وسع قرار دهد.

ماده ۴۶- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است جهت آموزش دانشجویان علوم پزشکی و کارکنان نظام سلامت با رویکرد افزایش رشد جمعیت و تأکید بر اثرات مثبت بارداری و زایمان طبیعی، فواید فرزندآوری، کاهش فاصله ازدواج تا تولد فرزند اول و همچنین کاهش فاصله بین تولد فرزندان، حداکثر تا یک سال پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، نسبت به موارد زیر اقدام نماید:

الف- تغییر، اصلاح، تکمیل و بروزرسانی علمی متون و منابع آموزشی، در راستای تبیین مضرات مادی و معنوی سقط جنین، عوارض استفاده از داروهای ضدبارداری، منع زایمان غیرطبیعی غیرضروری

ب- بازآموزی و تربیت کارکنان و ارایه دهندگان آموزش‌های بند «الف» جهت آموزش مراجعین در تمامی بازه سنی باروری

پ- پرداخت فوق‌العاده کمک به فرزندآوری به صورت افزایش پلکانی به ازای تولد فرزند اول به بعد در جمعیت تحت پوشش به ارایه دهندگان خدمات

ماده ۴۷- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است با همکاری دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی حداکثر سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون راهنمای مکتوب حفظ، مراقبت و سلامت جنین را با رعایت شاخص‌ها و مفاد نقشه مهندسی فرهنگی کشور، با توزیع در کلیه مراکز تشخیصی، بهداشتی، درمانی اعم از دولتی و غیردولتی در اختیار مادران قرار دهد.

ماده ۴۸- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است با بازنگری دستورالعمل‌ها و متون آموزشی و ترویجی خود در جهت افزایش باروری و ثمرات بارداری و زایمان طبیعی در سلامت بانوان، هزینه‌های روحی، روانی و اقتصادی دوران بارداری را کاهش دهد و از القای هرگونه ترس و هراس نسبت به امر بارداری ذیل عباراتی از قبیل پرخطر و ناخواسته در شبکه بهداشت، ممانعت به عمل آورد و از عبارت مراقبت ویژه به جای آن‌ها استفاده کند.

ماده ۴۹- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است امکان زایمان طبیعی در بیمارستان‌ها و زایشگاه‌های دولتی را به گونه‌ای فراهم نماید که برای افراد تحت پوشش بیمه و مراجعین فاقد پوشش بیمه‌ای به صورت کاملاً رایگان انجام و متناسب با آزمایش سرزمینی، ظرف حداکثر دو سال پس از ابلاغ این قانون، با توجه به استانداردهای سطح‌بندی ارایه خدمات، ترتیبی اتخاذ نماید که کلیه زنان باردار حداکثر طی مدت یک ساعت با وسیله نقلیه معمول به خدمات زایشگاهی ایمن و استاندارد دسترسی داشته باشند.

تبصره- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به ارتقای مهارت مامایی کشور و افزایش تعداد ماماها فعال در بیمارستان‌ها و زایشگاه‌ها به طرق مختلف از جمله تعهد خدمت به گونه‌ای اقدام نماید که ظرف دو سال پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به ازای هر دو مادر در حال زایمان یک ماما در کل مدت فرایند زایمان طبیعی حاضر باشد.

ماده ۵۰- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است در راستای تأمین، حفظ، ارتقای سلامت مادر و نوزاد و کاهش سالانه پنج درصد (۵٪) از میزان زایمان غیرطبیعی نسبت به نرخ کل زایمان در کشور تا رسیدن به نرخ میانگین جهانی، اقدام به اجرای موارد ذیل نماید و گزارش اقدامات و نتایج حاصل را هر سه ماه یک بار به ستاد ملی جمعیت ارایه نماید:

- الف- یکپارچه سازی سیاست‌های ترویج زایمان طبیعی و کاهش زایمان غیرطبیعی در حوزه‌های بهداشت، درمان، آموزش، پژوهش، غذا، دارو، خدمات بیمه‌ای و برقراری ارتباط منطقی بین آن‌ها
- ب- آموزش و فرهنگ‌سازی برای زایمان طبیعی و آموزش‌های فردی به مادر باردار و خانواده
- پ- برقراری نظام تضمین کیفیت مهارت آموزی و آرایه خدمات مراقبت بارداری و زایمان در قالب کار گروهی توسط ماماها، پزشکان و متخصصان زنان و زایمان، اطفال، بیهوشی و بقیه کارکنان مرتبط
- ت- پذیرش دستیار زنان و زایمان متناسب با سهمیه مناطق با اولویت مناطق محروم و ممانعت از خروج متخصصان از محل تعیین شده در زمان پذیرش سهمیه مناطق
- ث- اصلاح تعرفه‌ها و کارانه در جهت افزایش زایمان طبیعی در چهارچوب قوانین و مقررات
- ج- ممنوعیت پرداخت بیمه در موارد زایمان به روش جراحی، خارج از دستورالعمل‌های ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مگر در مواردی که بیمه‌گر قبل از لازم‌الاجرا شدن این قانون متعهد به پرداخت بوده باشد.
- چ- توسعه منظم و منسجم زایمان‌های بدون درد با تجهیز بیمارستان‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی و تأمین متخصص و کاردان و کارشناس بیهوشی و مانند آن به عنوان جایگزین زایمان به روش جراحی به میزان سالانه پنج درصد (۵٪) افزایش، نسبت به سال پایه و تأثیرگذاری آن بر شاخص‌های اعتبارسنجی بیمارستان‌ها.
- ح- ارتقای کیفیت مراقبت‌های بارداری در راستای فرزندآوری و زایمان طبیعی، مبتنی بر پرونده الکترونیک یکپارچه و برخط سلامت با امکان دسترسی در کلیه بخش‌های بهداشت و درمان دولتی و غیردولتی، بر اساس استقرار راهنماهای بالینی سلامت مادر و جنین و با رعایت سطح‌بندی خدمات
- خ- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به ارزشیابی عملکرد کارکنان بهداشتی-درمانی بر حسب میزان رضایت مادران، در آرایه مراقبت باکیفیت بارداری و زایمان طبیعی و اعمال آن در کارانه آرایه‌دهندگان خدمات اقدام نماید.
- د- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است عملکرد بیمارستان‌ها را در زمینه کاهش سالانه پنج درصد (۵٪) از میزان زایمان به روش جراحی نسبت به نرخ کل زایمان با رعایت موازین علمی در جهت حفظ سلامت مادر و جنین به عنوان پی‌نیاز اعتباربخشی به بیمارستان‌ها قرار دهد.
- ذ- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است پنج درصد (۵٪) از بودجه‌های عمرانی خود را به بهبود کیفیت محیط‌های زایشگاهی از نظر فیزیکی و بهداشتی اختصاص دهد. از سال سوم اجرای این قانون پرداخت سهم هر زایشگاه منوط به افزایش میزان رضایت مادران باردار از محیط فیزیکی زایشگاه می‌باشد.

ماده ۵۳- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است حداکثر سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، کلیه دستورالعمل‌های صادره مرتبط با بارداری و سلامت مادر و جنین که پزشکان و کارکنان بهداشتی-درمانی یا مادران را به سقط جنین توصیه کرده یا سوق می‌دهد، حذف نموده مگر مواردی که جان مادر در خطر باشد و سایر مواردی را که ممکن است عوارضی برای مادر یا جنین ایجاد کند، با همکاری دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی بر اساس شاخص‌ها و مفاد نقشه مهندسی فرهنگی کشور، به نحو ذیل مورد بازنگری قرار داده، به اجرا درآورد و بر آن نظارت کند:

۱- استانداردسازی چگونگی تجویز و عملکرد پزشکان و سایر ارایه دهندگان خدمات، آموزش مؤثر و قانونمند آن‌ها، پایش و ارزشیابی عملکرد و صدور یا لغو مجوزهای خدمت مربوط در اجرای مفاد این ماده؛

۲- اصلاح روش‌های غربالگری و تشخیصی و عملکرد مورد استفاده برای مادر و جنین در جهت حفظ آن‌ها و منتفی کردن احتمال خطر برای آن‌ها و به استاندارد روز رساندن مقادیر مثبت و منفی کاذب نتایج و تفسیر آزمایش‌ها و تصویربرداری‌ها با رعایت شاخص‌های به‌روز و استانداردهای علمی و تعیین مسؤلیت تجویز کننده و انجام دهنده خدمات؛

۳- تعیین آیین‌نامه تصدیق آزمایشگاه‌ها و مراکز تصویربرداری عامل آزمایش‌ها و تصویربرداری‌های مجاز غربالگری ناهنجاری جنین با رعایت شاخص‌های بند (۱) و (۲) با تبیین نحوه ارزشیابی منظم از آن‌ها و چگونگی پاسخگویی آنان؛

تبصره ۱- عدم ارجاع مادر باردار به غربالگری ناهنجاری‌های جنین توسط پزشکان یا کارکنان بهداشتی و درمانی تخلف نیست و نباید منجر به محاکمه و یا پیگرد آن‌ها گردد، مگر آن که پزشک، علم یا ظن قوی به لزوم ارجاع برای درمان مادر و جنین یا حفظ جان مادر داشته باشد.

در صورت ارجاع مادر باردار به غربالگری‌هایی که منجر به حدوث سقط یا سایر عوارض برای جنین و مادر شود، صرفاً پزشک، تنها در صورتی که ارجاع را بر پایه ظن قوی علمی و مبتنی بر شواهد نسبت به ناهنجاری جنین، برای حفظ جان مادر و جنین یا درمان آن‌ها ضروری تشخیص داده باشد، مرتکب تخلفی نشده است.

تبصره ۲- از زمان لازم‌الاجرا شدن این قانون هرگونه توصیه به مادران باردار توسط کادر بهداشت و درمان یا تشویق یا ارجاع از سوی درمانگران به تشخیص ناهنجاری جنین مجاز نبوده و صرفاً در قالب تبصره (۳) این ماده مجاز است.

تبصره ۳- آزمایش غربالگری و تشخیص ناهنجاری جنین صرفاً به درخواست یکی از والدین و با تشخیص پزشک متخصص، مبنی بر احتمال قابل توجه نسبت به وجود عارضه جدی در جنین، یا خطر جانی برای مادر یا جنین و یا احتمال ضرر جدی برای سلامت مادر یا جنین در ادامه بارداری مبتنی بر منابع معتبر علمی تجویز می‌گردد، مشروط

به آن که احتمال ضرر آزمایش غربالگری و تشخیص ناهنجاری حسب مورد اقوی از احتمال یا محتمل ضرر نسبت به جنین و مادر نباشد و همچنین والدین یا پزشک احتمال عقلایی سقط در اثر آزمایش غربالگری و تشخیص ناهنجاری را ندهند.

جهت استانداردسازی، نظارت، پایش و ارزشیابی، رایبه دهنده خدمت موظف است با رعایت اصول محرمانگی، اطلاعات مادر، پزشک، سایر رایبه دهندگان خدمت، مستندات و دلایل تجوز یا اقدام را در طی کلیه مراحل در پرونده الکترونیک سلامت بیمار و یا سامانه ماده (۵۴) این قانون ثبت و بارگذاری نماید. همچنین مشخصات دقیق آزمایشگاهها و مراکز تصویربرداری، تاریخ و نتایج اقدامات باید در پرونده یا سامانه مذکور ثبت شود.

تبصره ۴- از زمان لازم الاجرا شدن این قانون، پوشش هزینه آزمایشها و تصویربرداریهای مربوط به مادر و جنین از سوی نظام بیمه‌ای اعم از پایه و تکمیلی (خصوصی و غیرخصوصی) صرفاً بر اساس این ماده و در صورت رعایت مفاد آن قابل انجام است.

ماده ۵۴- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است طی شش ماه از لازم الاجرا شدن این قانون، ضمن استقرار سامانه جامع نسبت به ثبت اطلاعات کلیه مراجعین باروری، بارداری، سقط و دلایل آن و زایمان و نحوه آن در کلیه مراکز بهداشتی، درمانی، آزمایشگاهها، مراکز درمان ناباروری و مراکز تصویربرداری پزشکی اعم از دولتی و غیردولتی با رعایت اصول محرمانگی اقدام کند.

تبصره ۱- هر یک از مراکز مذکور در ذیل این ماده که تا یک سال از لازم الاجرا شدن این قانون در این سامانه ثبت نشده باشد یا اطلاعات مراجعین خود را به‌روزرسانی نکرده باشد، در مرحله اول به اخطار کتبی پس از شش ماه و در صورت تکرار در مرحله دوم تعلیق سه ماهه و پس از شش ماه از حکم تعلیق در صورت تکرار، در مرحله سوم به سلب مجوز از وی مراجع انتظامی محکوم می‌شود.

تبصره ۲- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است دسترسی مستقیم به این سامانه را برای شورای عالی انقلاب فرهنگی و ستاد ملی جمعیت و سازمان پزشکی قانونی فراهم نموده و گزارش شش ماهه موارد فوق را به مجلس شورای اسلامی رایبه دهد.

ماده ۵۵- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است برنامه جامعی برای مهار، پایش، پیشگیری و کاهش سقط خودبه‌خودی جنین به صورت ادغام در شبکه بهداشت شامل آموزش عمومی اصلاح سبک زندگی و آسیب‌های وارده ناشی از تغذیه و داروها بر سلامت جنین را اجرا نماید.

قانون جهش تولید دانش بنیان

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران «قانون جهش تولید دانش بنیان» در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ یازدهم اردیبهشت ماه یکهزار و چهارصد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۲۱/۲/۱۴۰۱ به تأیید شورای نگهبان رسید، اهم مصوبات این قانون در زمینه تسهیل فرآیندهای علم و فناوری به شرح زیر می‌باشد:

ماده ۱- کلیه دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ موظند:

الف- سالانه فهرست اقلام راهبردی خود و نیز توانایی‌های فناورانه داخلی و خلاهای موجود کشور و برآورد ارزش و زنجیره‌های تامین هر کدام را با تعیین اولویت‌ها به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ با اصلاحات بعدی ارائه دهند.

ب- منابع و اختیارات خود را با اولویت استفاده از ظرفیت همه ذی‌نفعان، شرکتها و موسسات دانش بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری برای تکمیل و توسعه زنجیره‌های ارزش مذکور و تسهیل سرمایه‌گذاری و ارتقای توانمندی‌های فناورانه و تولیدی اقلام راهبردی در داخل کشور و توسعه صادرات آنها بر اساس آیین‌نامه‌ای که توسط صنعت، معدن و تجارت و با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد به کار گیرند.

تبصره ۵- موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی مجازند، سالانه بخشی از درآمد و یا امکانات خود را برای تکمیل زنجیره ارزش و تولید اقلام راهبردی اولویت‌دار، موضوع بند "الف" این ماده از طریق قرارداد مشارکت و همکاری با شرکتها و موسسات دانش بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری، سرمایه‌گذاری و هزینه نمایند.

ماده ۲- ستاد تسهیل و رفع موانع تولید موضوع ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور الحاقی مصوب ۳۰/۲/۱۳۹۷ با همکاری دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی و مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری موظف است نسبت به تشخیص نقاط آسیب پذیر اقتصادی و صنعتی ناشی از تحریم‌ها اقدام نموده و اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در حوزه‌های اقتصادی و صنعتی که در فهرست تحریم‌ها قرار گرفته‌اند را با ارائه مشاوره و رفع چالشهای آنها در حوزه‌های آسیب‌پذیر از جمله تعاملات بین‌المللی، مالیات، گمرک، تسهیلات بانکی و تبادلات ارزی مورد حمایت قرار دهد.

تبصره ۲ از ماده ۲- مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری به عنوان موسسه دولتی با استفاده از امکانات و نیروی انسانی موجود، ذیل نهاد ریاست جمهوری تشکیل می‌گردد. این مرکز با رعایت مصوبات

شورای راهبردی فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات فعالیت می‌کند.

ماده ۴- به منظور حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان و توسعه اقتصاد دانش‌بنیان:

ج - با هدف حمایت از اقتصاد دانش‌بنیان و با عنایت به جهش قابل توجه تعداد شرکتهای دانش‌بنیان کشور، مبلغ سی هزار میلیارد (۳۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال، به سرمایه‌کنونی صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات اضافه می‌شود.

چ - در راستای تسهیل سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای تقویت زیست بوم فناوری، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است برای ساختمان‌هایی که توسط بخش خصوصی و تعاونی در اراضی پارک علم و فناوری احداث می‌شود، سند مالکیت اعیانی صادر نماید. پارکهای علم و فناوری دارای مجوز از مراجع ذی ربط، مجاز هستند حق بهره‌برداری مالکانه و اذن در انتفاع از اراضی متعلق به خود یا اراضی که توسط وزارت جهاد کشاورزی (سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور) یا وزارت راه و شهرسازی یا سایر دستگاههای اجرائی یا مانند آنها، در اختیار پارک قرار داده شده است را در چهارچوب مصوبات هیأت امناء و طرح جامع مصوب خود، در قالب قراردادهای مشارکت با بخش خصوصی، اجاره بلندمدت یا واگذاری قطعی مشروط به «عدم تغییر کاربری» و «بهره‌برداری اختصاصی در چهارچوب مأموریت‌های پارک»، در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور و نوآور، اعضای پارک و سرمایه‌گذاران و کارگزاران ارائه خدمات تخصصی و عمومی قرار دهند.

تبصره - پارکهای علم و فناوری حق واگذاری اراضی متعلق به خود را دارند.

ماده ۵ - کلیه دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، دانشگاهها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مجازند تمام یا بخشی از دارایی‌های فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آنها را حسب مورد پس از اخذ رضایت کتبی مؤلف، پدیدآورنده، مخترع و دارنده حق جهت بهره‌برداری علمی و پژوهشی در اختیار شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری و یا افراد فعال در انجام طرح (پروژه) اعم از اعضای هیأت علمی، دانشجویان و پژوهشگران به صورت بلاعوض در جهت تجاری‌سازی آنها با رعایت موارد امنیتی و اصول محرمانه بودن واگذار و یا در جهت تجاری‌سازی یافته‌های علمی با کارآفرینان، قرارداد مشارکت منعقد نمایند. آیین‌نامه اجرائی این ماده حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

بند ت از ماده ۶ - وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان مراجع صدور مجوز ایجاد مراکز رشد، پردیس‌ها و پارکهای علم و فناوری، حسب وظایف قانونی آنها موظفند، برای دانشگاهها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی دولتی، غیردولتی و دانشگاه آزاد اسلامی و دستگاههای اجرایی که دارای ضوابط قانونی می‌باشند، مجوز تأسیس و راه‌اندازی پردیس‌های استانی پارک علم و فناوری را صادر کنند.

«ماده ۱۰- کارکنان شاغل در پارکهای علم و فناوری مشمول ماده (۹۱) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۳/۱۲/۱۳۶۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی می‌باشند. آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.»

ماده ۹- قوه قضائیه مکلف است به منظور رسیدگی به کلیه اختلافات در زمینه‌های علمی و فناوری مابین اشخاص، اعم از حقیقی و حقوقی، با اشخاص حقیقی و حقوقی دانش‌بنیان، فناور و نخبگان، شعبه یا شعب تخصصی در شوراهای حل اختلاف و دادگاهها، تشکیل دهد. شعب تخصصی موضوع این ماده می‌توانند بین طرفین سازش ایجاد نمایند و یا در صورت توافق طرفین، پرونده را جهت رسیدگی به داوری ارجاع دهند. دستورالعمل نحوه تشکیل شعب مذکور، حداکثر ظرف شش ماه پس از ابلاغ این قانون، توسط رئیس قوه قضائیه تصویب می‌گردد.

ماده ۱۱- با هدف جهت‌دهی حمایت‌های مالیاتی به سمت توسعه نوآوری و اقتصاد دانش‌بنیان:

الف - در ماده (۱۴۱) قانون مالیات‌های مستقیم عبارت «و کالاهای واسطه‌ای نیمه خام» بعد از عبارت‌های «بیست درصد (۲۰٪) درآمد حاصل از صادرات مواد خام» و «فهرست مواد خام و کالاهای نفتی» اضافه می‌شود.

ب - معادل هزینه انجام شده برای فعالیت‌های تحقیق و توسعه، به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکتها و مؤسسات متقاضی اعطاء می‌شود و معادل آن از مالیات قطعی شده سال انجام هزینه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شود. آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. مسئول نظارت بر اجرای این بند شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان می‌باشد.

پ - یک بند به شرح زیر به عنوان بند «د» به ماده (۱۲۷) قانون مالیات‌های مستقیم الحاق می‌شود:

«د - کمک‌های بلاعوض دولتی به شرکتهای دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری با هدف توسعه فناوری»

ت - با هدف حمایت از تعمیق فناوری و استفاده حداکثری از توان شرکتهای دانش بنیان، موارد زیر به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکتهای و مؤسسات متقاضی اعطاء شده و به همین میزان از مالیات قطعی شده سال تخصیص سرمایه مذکور یا سالهای بعد کسر می شود.

۱- حداکثر سی درصد (۳۰٪) سرمایه گذاری مستقیم شرکتهای پذیرفته شده در بورس تهران و یا بازار اول و یا دوم فرابورس ایران و یا شرکتهای دارای سرمایه ثبتي به میزان حداقل یک سی ام سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی، در شرکتهای و مؤسسات دانش بنیان و فناور

۲- سرمایه گذاری غیرمستقیم شرکتهای مذکور در جزء (۱) این بند در تأسیس یا افزایش سرمایه صندوق های پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و صندوق ها و نهادهای سرمایه گذاری موضوع بندهای (۲۰) و (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱/۹/۱۳۸۴ که فعالیت آنها در تأمین مالی فناوری و نوآوری و فعالیت های دانش بنیان به تأیید شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان رسیده باشد. آیین نامه اجرائی این بند حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور، وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری، صنعت، معدن و تجارت و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد. مسؤول نظارت بر اجرای این بند و تعیین مصادیق سرمایه گذاری و توسعه سازوکارهای متناسب با زیست بوم نوآوری، شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان می باشد.

ماده ۱۲- با هدف توسعه زیست بوم نوآوری و اقتصاد دانش بنیان در استانها:

الف - استانداران سراسر کشور موظفند با همکاری پارکهای علم و فناوری داخل استان، منابع استانی و اختیارات خود را با اولویت تقویت فعالیت های نوآورانه و شناسایی و حل مسائل بومی و با استفاده از شرکتهای و مؤسسات دانش بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری، مراکز نوآوری دانشگاهی، کسب و کارهای نوآورانه و خلاق در استان به کار گیرند.

«۱۰- حمایت از توسعه و تجاری سازی فناوری های راهبردی برای رفع چالش های استان، ایجاد، توانمندسازی و توسعه شرکتهای و مؤسسات دانش بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری و واحدهای خلاق، تقویت فعالیت های تحقیق و توسعه بنگاههای بزرگ اقتصادی استان و استفاده حداکثری از ظرفیت طرحهای توسعه ای استانی و خریدهای دولتی در ارتقای بازار شرکتهای و مؤسسات دانش بنیان و فناور استان»

ماده ۱۳- با هدف توسعه ارتباط دانشگاه با صنعت، صنایع و واحدهای تولیدی دارای واحد تحقیق و توسعه که با یکی از واحدهای دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی مرتبط، با اولویت استان محل استقرار آن صنعت یا واحد تولیدی، تفاهمنامه همکاری منعقد نمایند، قراردادهای تحقیق و توسعه مربوط با این تفاهمنامه ها، مشمول

مزایای طرح شده در بند «ب» ماده (۱۱) این قانون نیز می‌گردند. همچنین تمامی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی موظفند کارگروه ارتباط با صنعت و معدن را با حضور نمایندگان صنعت و یا واحدهای تولیدی، با اولویت استان محل استقرار آن دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی، تشکیل دهند.

ماده ۱۴- به هیأت امنای دانشگاهها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، جهاددانشگاهی و پارکهای علم و فناوری اجازه داده می‌شود تا در راستای تحقق و توسعه اهداف و مأموریت‌های علمی، آموزشی و پژوهشی از طریق توسعه منابع مالی و مدیریت متمرکز و یکپارچه سرمایه‌گذاری‌ها، دارایی‌ها، اموال و موقوفات (با رعایت موازین شرعی)، «سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری» وابسته به خود را در چهارچوب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و با رعایت قوانین و مقررات مربوط تأسیس نماید.

تبصره ۱- سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری با تصویب هیأت امناء و زیر نظر رؤسای دانشگاهها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارکهای علم و فناوری فعالیت می‌کند و صددرصد (۱۰۰٪) مالکیت آن متعلق به آن دانشگاه، مؤسسه پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارک علم و فناوری می‌باشد.

تبصره ۲- درآمد سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری با رعایت اصول پنجاه و دوم (۵۲) و پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی منحصرأ در راستای تحقق اهداف آن دانشگاه، مؤسسه آموزش عالی و پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارک علم و فناوری صرف خواهد شد.

تبصره ۳- اساسنامه این سازمان شامل ارکان، وظایف، اختیارات، نحوه فعالیت، مدیریت و نظارت در چهارچوب این قانون، حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۷- با هدف توسعه صادرات محصولات دانش بنیان و ایجاد شبکه‌های شرکتهای دانش بنیان در بخشهای مختلف اقتصاد با اولویت تولید اقلام راهبردی موضوع ماده (۱) این قانون:

الف - صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مجازند به عنوان رکن ضامن برای تأمین مالی در بازار سرمایه فعالیت نمایند. سازمان بورس و اوراق بهادار نیز مکلف است ضمن تسهیل انتشار انواع صکوک در طرحهای فناورانه، امکان تخصیص بخشی از منابع صندوق‌های سرمایه‌گذاری دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار را در صندوق‌ها و نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران که در حوزه تأمین مالی فناوری و نوآوری فعالیت می‌کنند، فراهم کند. آیین‌نامه اجرائی این بند توسط سازمان بورس و

اوراق بهادار با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور و صندوق نوآوری و شکوفایی ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ب - دستگاههای متولی ارائه کمک های فنی و اعتباری خارجی موظفند این کمکها را با هدف توسعه صادرات محصولات دانش بنیان اختصاص دهند. آیین نامه اجرائی این بند ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور با همکاری ستاد کل نیروهای مسلح و وزارت امور خارجه تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

پ - بانک مرکزی، سازمان امور مالیاتی و سازمان تأمین اجتماعی موظفند با رعایت محرمانگی امکان دریافت الکترونیکی و برخط داده های مرتبط با فعالیت شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و فناور را برای معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور و صندوق نوآوری و شکوفایی فراهم نمایند.

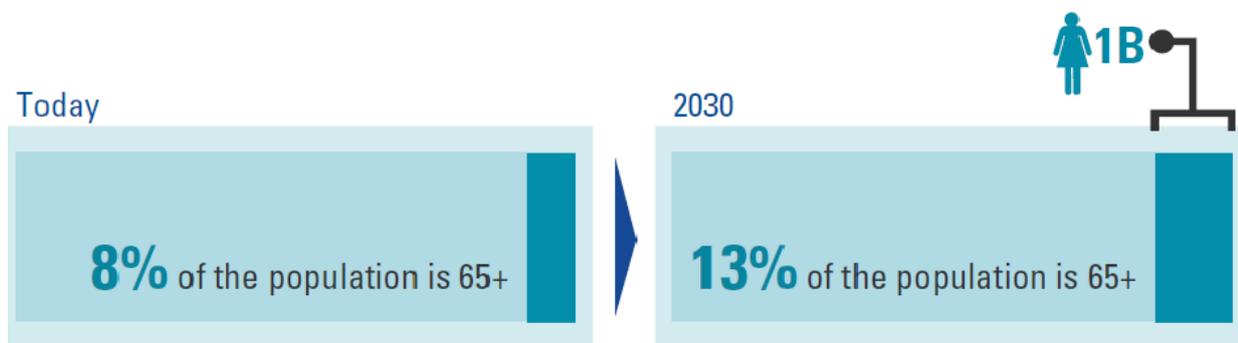
ت - سازمان های توسعه ای مجازند در طرحهای فناورانه مصوب شورای راهبردی فناوری ها و تولیدات دانش بنیان به صورت مستقیم یا از طریق بازار سرمایه و یا به صورت غیرمستقیم از طریق عاملیت صندوق نوآوری و شکوفایی و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه و در چهارچوب قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی سرمایه گذاری نمایند.

بررسی تحولات و روند توسعه علم و فناوری براساس Future State 2030

براساس سند future state 2030 ۹ عامل زیر بر روند تصمیمات آینده تاثیر می گذارند:

- جمعیت شناسی^۶:

امید به زندگی بالاتر و کاهش نرخ زاد و ولد نسبت افراد مسن را در سراسر جهان افزایش می دهد و توان پرداخت بدهی سیستم های رفاه اجتماعی از جمله حقوق بازنشستگی و مراقبت های بهداشتی را به چالش می کشد. برخی از مناطق نیز با چالش ادغام جمعیت بزرگ جوانان در بازارهای کار اشباع شده مواجه هستند.

شکل ۱۱ جمعیت شناسی

⁶ Demographics

• ظهور فردیت^۷:

پیشرفت‌ها در آموزش جهانی، بهداشت و فناوری به توانمندسازی افراد کمک کرده است، که منجر به افزایش تقاضا برای شفافیت و مشارکت در تصمیم‌گیری‌های دولتی و عمومی شده است. این تغییرات ادامه خواهند داشت و دوران جدیدی را در تاریخ بشر آغاز می‌کنند که در آن تا سال ۲۰۲۲، تعداد افراد طبقه متوسط بیشتر از پایین خواهد بود.

امروزه، نرخ باسوادی جهانی ۸۴ درصد است، ۲۳ وضعیت زنان در حال بهبود است، میلیون‌ها نفر از فقر خارج می‌شوند و اینترنت بستری را برای هر کسی که ارتباط دارد برای شنیدن و بسیج کردن فراهم می‌کند. با این حال، نگرانی‌ها در مورد اشتغال پایدار، کیفیت و هزینه آموزش و دسترسی به مراقبت‌های بهداشتی با کیفیت همچنان وجود دارد. نابرابری نیز موضوعی است که دولت‌ها باید به دقت آن را رصد کنند. به طور کلی، تمرکز بر سرمایه‌گذاری در آموزش دختران و زنان نیز برای از بین بردن فقر، کاهش نابرابری و توسعه اقتصادی و اجتماعی ضروری است.

به گفته صندوق بین‌المللی پول (IMF)، وجود زنان در نیروی کار به اندازه مردان می‌تواند باعث افزایش رشد اقتصادی

در حالی که نابرابری در آموزش و بهداشت رو به کاهش است، نابرابری درآمد رو به افزایش است

از جهان در کشورهایی زندگی می‌کنند که نابرابری درآمد در حال افزایش است

شکل ۱۲ شواهد تغییر

• فناوری فعال^۸:

فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) در ۳۰ سال گذشته جامعه را متحول کرده است. موج جدیدی از پیشرفت‌های فناوری اکنون فرصت‌های جدیدی را ایجاد می‌کند، در حالی که توانایی دولت‌ها را برای استفاده از مزایای آنها و نظارت محتاطانه آزمایش می‌کند.

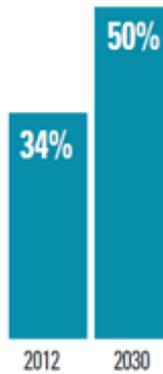
⁷ Rise of the individual

⁸ Enabling technology

75%

از جمعیت جهان به تلفن همراه دسترسی دارند. در برخی کشورها، افراد بیشتری به تلفن همراه دسترسی دارند تا حساب بانکی، برق یا آب

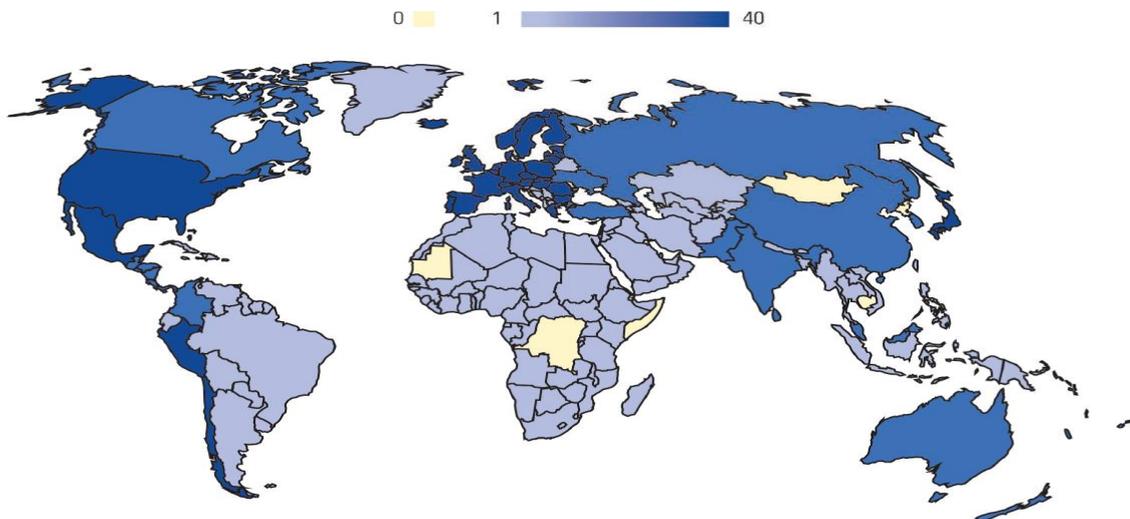

نصف جمعیت جهان تا سال 2030 به اینترنت دسترسی خواهند داشت

شکل ۱۳ نرخ پیشرفت فناوری اطلاعات و ارتباطات

• پیوستگی اقتصادی:

اقتصاد جهانی به هم پیوسته شاهد افزایش مستمر سطح تجارت بین‌المللی و جریان سرمایه خواهد بود، اما تا زمانی که کنوانسیون‌های بین‌المللی را نتوان تقویت کرد، ممکن است پیشرفت و منافع اقتصادی بهینه محقق نشود.

شکل ۱۴ سازمان تجارت جهانی (WTO) مشارکت در کالاها و خدمات

⁹ Economic interconnectness

- بدهی عمومی^{۱۰}:

انتظار می‌رود بدهی عمومی به‌عنوان یک محدودیت مهم در گزینه‌های مالی و سیاستی تا سال ۲۰۳۰ و پس از آن عمل کند. توانایی دولت‌ها برای تحت کنترل در آوردن بدهی‌ها و یافتن راه‌های جدید برای ارائه خدمات عمومی بر ظرفیت آنها برای پاسخگویی به چالش‌های اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی بزرگ تأثیر می‌گذارد.

- تغییر قدرت اقتصادی^{۱۱}:

اقتصادهای نوظهور میلیون‌ها نفر را از فقر خارج می‌کنند و در عین حال تأثیر بیشتری بر اقتصاد جهانی دارند. با ایجاد توازن مجدد قدرت، هر دو نهاد بین‌المللی، دولت‌های ملی تمرکز بیشتری بر حفظ شفافیت همه‌جانبه دارند.

اقتصادهای نوظهور (شامل چین، هند، برزیل، روسیه، آفریقای جنوبی، مکزیک، اندونزی و سایرین) به دلیل آزادسازی تجارت، اصلاحات اقتصادی و جابجایی آزادتر سرمایه و فناوری از کشورهای توسعه‌یافته به کشورهای در حال توسعه، در حال تبدیل شدن به بازیگران مهم هستند. در امور مالی بین‌المللی این تغییر قدرت اقتصادی بدون چالش نبوده است. همانطور که کشورهای ثروت بیشتری به دست آورده‌اند، بسیاری نیز نابرابری فزاینده‌ای را در داخل مرزهای خود تجربه کرده‌اند.

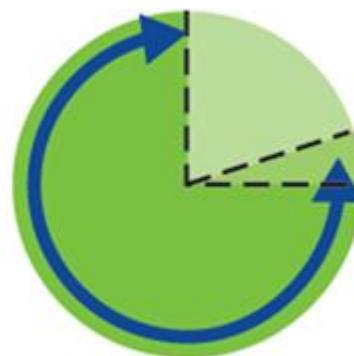
- تغییرات اقلیم^{۱۲}:

افزایش انتشار گازهای گلخانه‌ای باعث تغییرات آب و هوایی و ایجاد ترکیب پیچیده‌ای از تغییرات غیرقابل پیش‌بینی در محیط می‌شود و در عین حال بر انعطاف‌پذیری سیستم‌های ساخته شده طبیعی تأثیر می‌گذارد. دستیابی به سیاست‌های کاهش سازگاری ترکیبی مناسب برای اکثر دولت‌ها دشوار خواهد بود.

¹⁰ Public debt

¹¹ Economic power shift

¹² Climate change

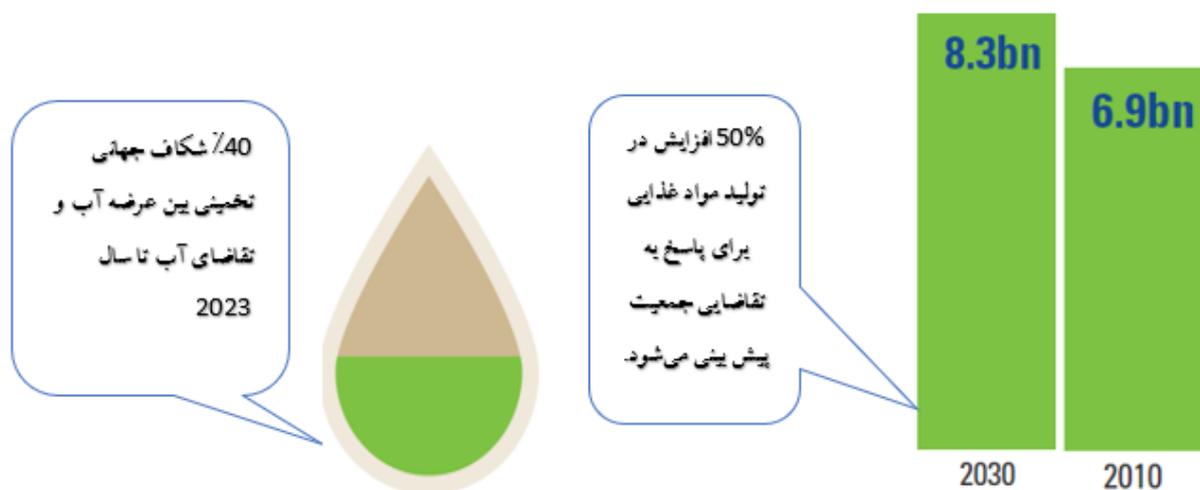

75 تا 80 درصد هزینه های سازگاری، با مناطق شرق آسیا و اقیانوسیه که بالاترین هزینه ها را به عهده دارند

شکل 15 هزینه های تغییرات اقلیم مربوط به کشورهای در حال توسعه

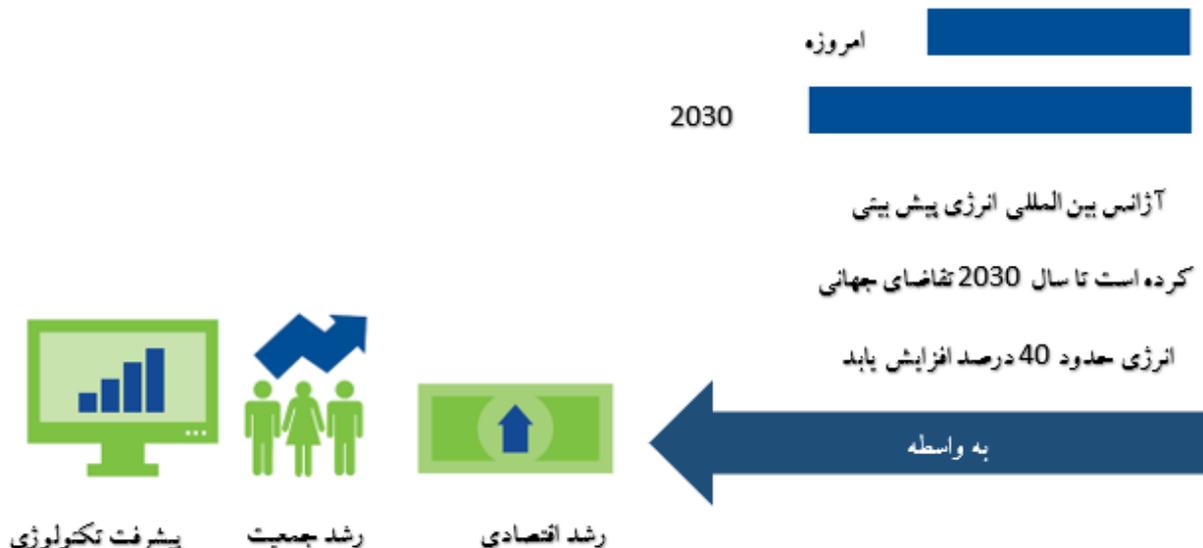
• استرس منابع¹³:

فشارهای ترکیبی رشد جمعیت، رشد اقتصادی و تغییرات اقلیمی باعث افزایش فشار بر منابع طبیعی ضروری از جمله آب، غذا، انرژی زمین های زراعی می شود. این موضوع مدیریت منابع پایدار را در دستور کار مرکز قرار می دهد.

شکل 16 تقاضا برای آب و غذا تا سال 2030

¹³ Resource stress

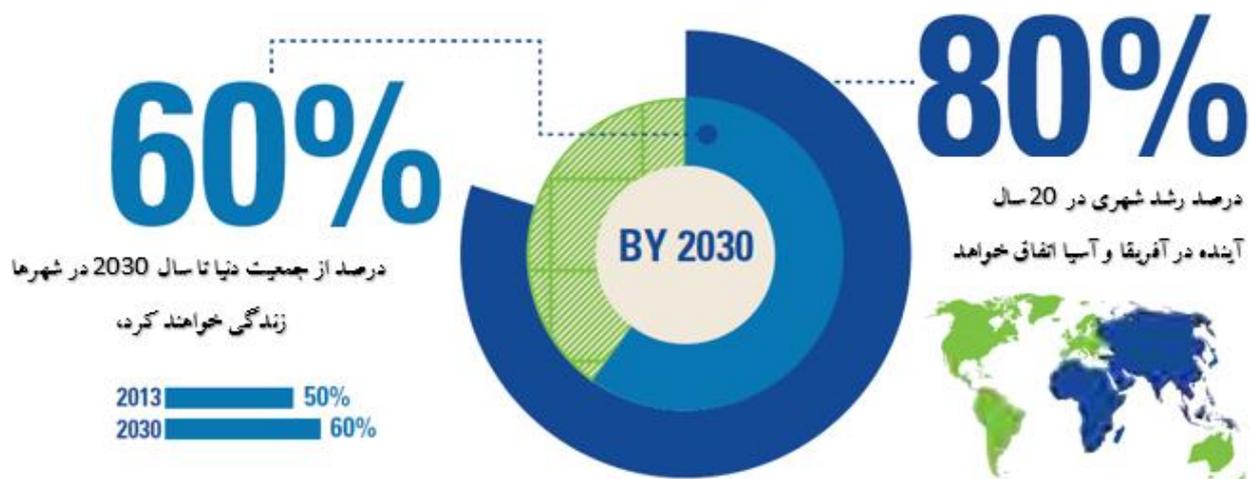
شکل ۱۷ تقاضای جهانی برای انرژی تا سال ۲۰۳۰

• شهرنشینی^{۱۴}:

تقریباً دو سوم جمعیت جهان تا سال ۲۰۳۰ در شهرها ساکن خواهند شد. شهرنشینی فرصت های قابل توجهی برای توسعه اجتماعی و اقتصادی زندگی پایدارتر ایجاد می کند، اما همچنین بر منابع زیرساختی، به ویژه انرژی، فشار وارد می کند.

بیشتر رشد شهری در کشورهای در حال توسعه رخ می دهد، یکی از بزرگ ترین چالش های سیاست گذاران مدیریت پایدار شهرنشینی در عین دسترسی کافی به مسکن، انرژی و آب برای همه شهروندان است، به همان اندازه آگاهی از تاثیرات شهرنشینی از قبیل از دست دادن انسجام خانواده، استرس های بی خانمانی، نیازهای سلامت روان و غیره مهم است.

¹⁴ Urbanization

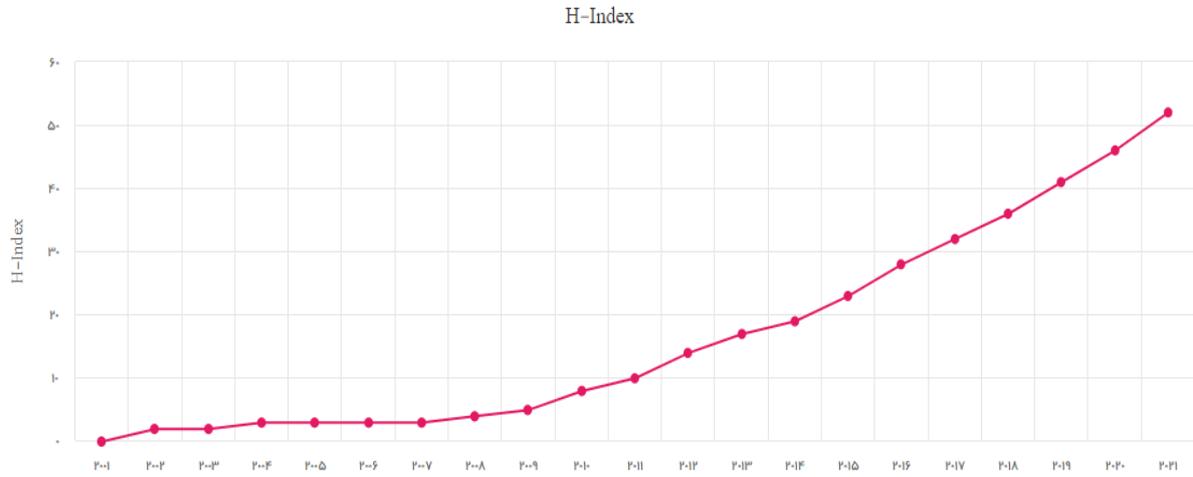

شکل ۱۸ شواهد تغییرات شهرنشینی

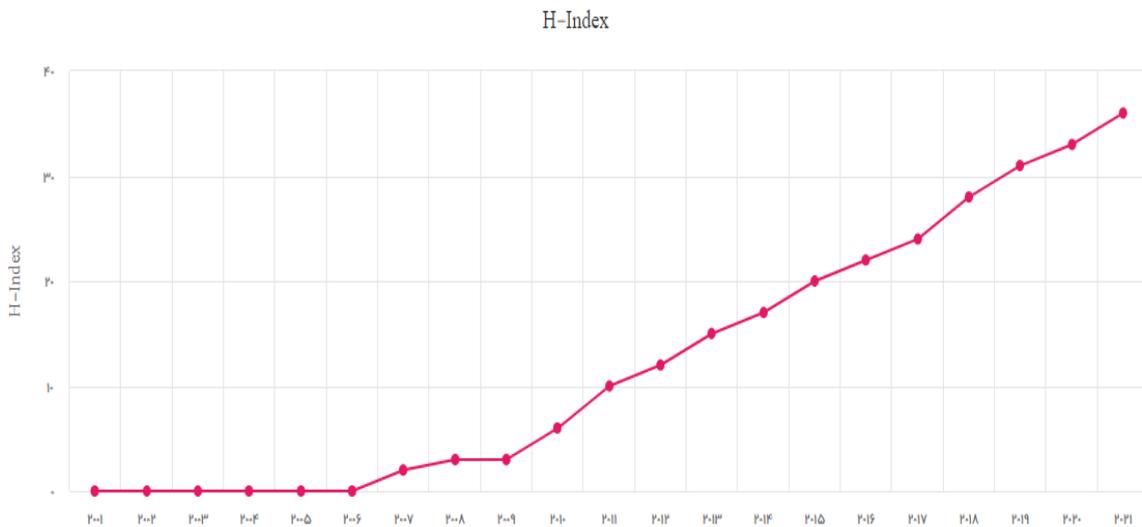

پیوست ۳

نمودارهای روند رشد مراکز تحقیقاتی

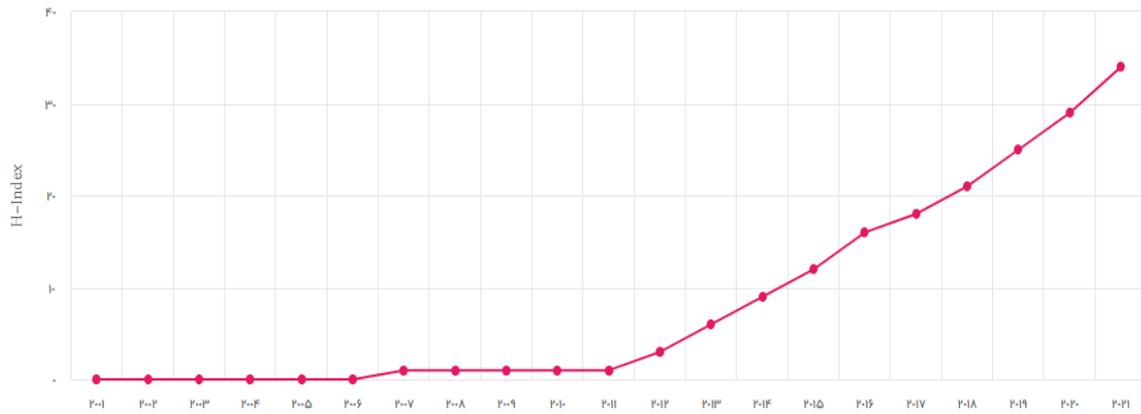
نمودار ۹ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات علوم اعصاب

نمودار ۱۰ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات فیزیولوژی

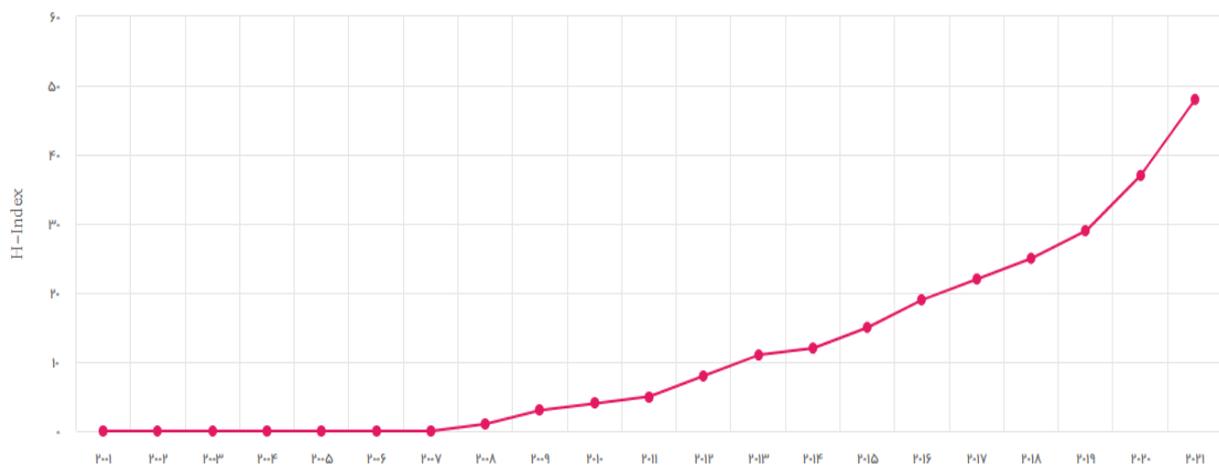

H-Index

نمودار 11 روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات مدل‌سازی در سلامت

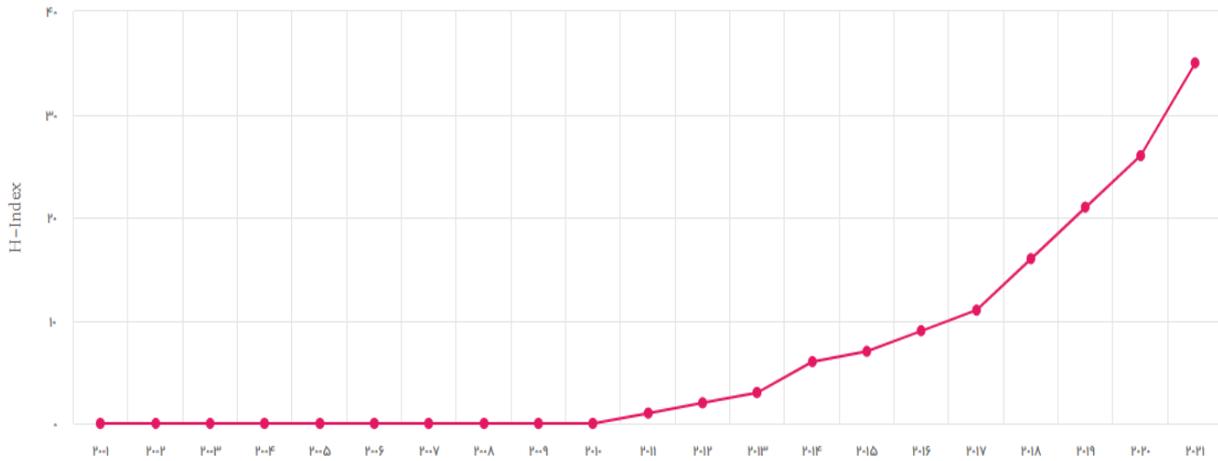
H-Index

نمودار 12 روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات فارماسیوتیکس

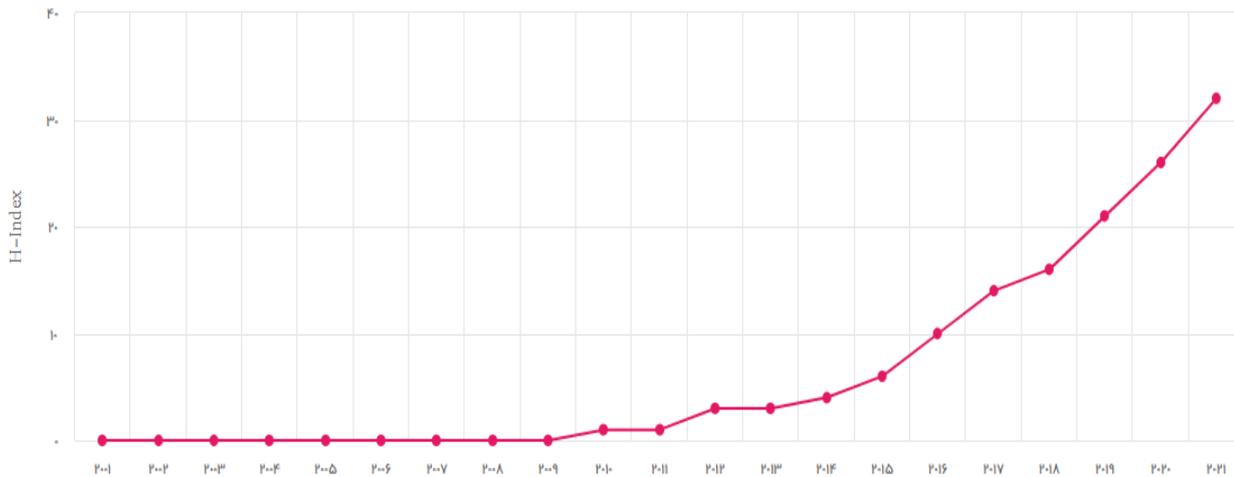

H-Index

نمودار ۱۳ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات مراقبت HIV و عفونت‌های آمیزشی

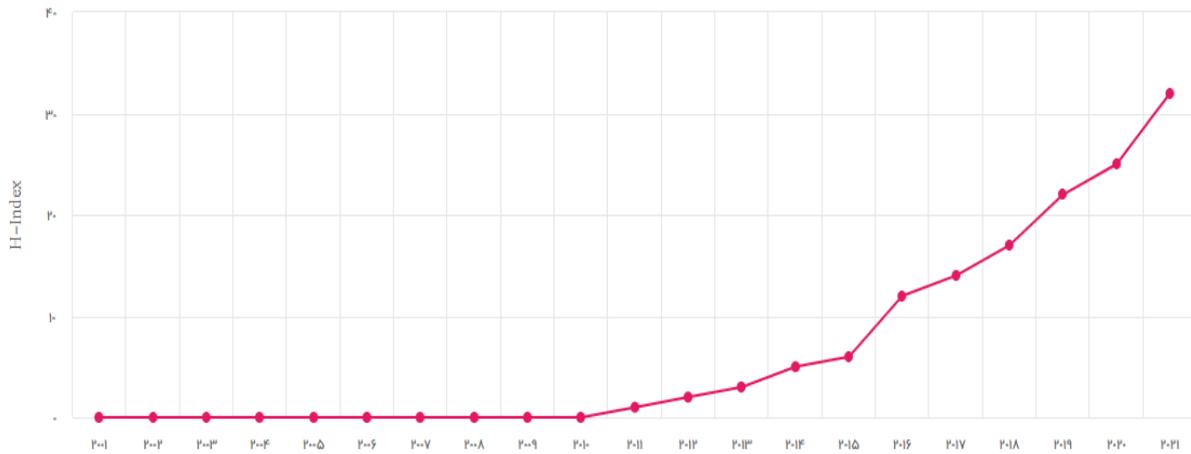
H-Index

نمودار ۱۴ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات مدیریت ارائه خدمات سلامت

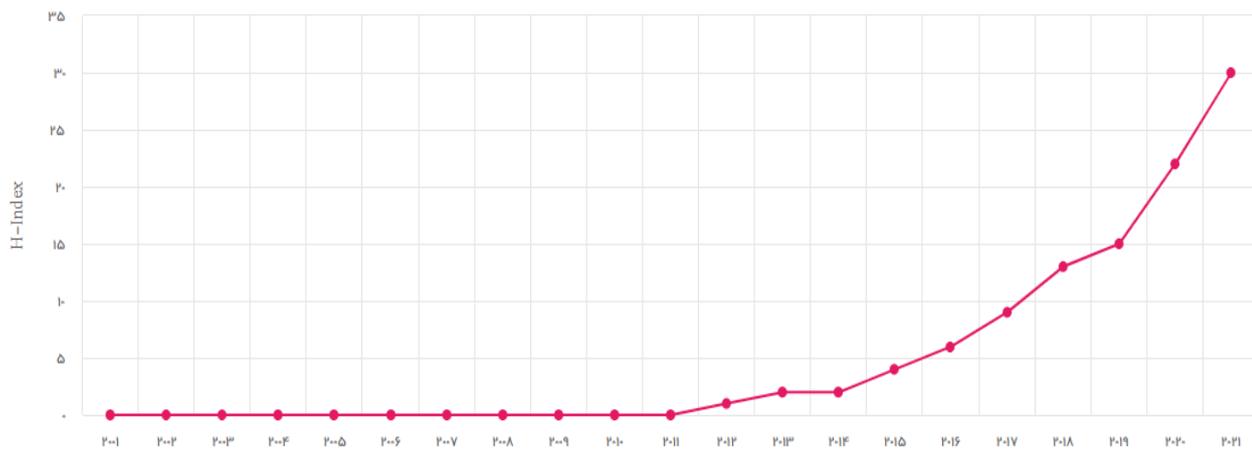

H-Index

نمودار ۱۵ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات عفونی و گرمسیری

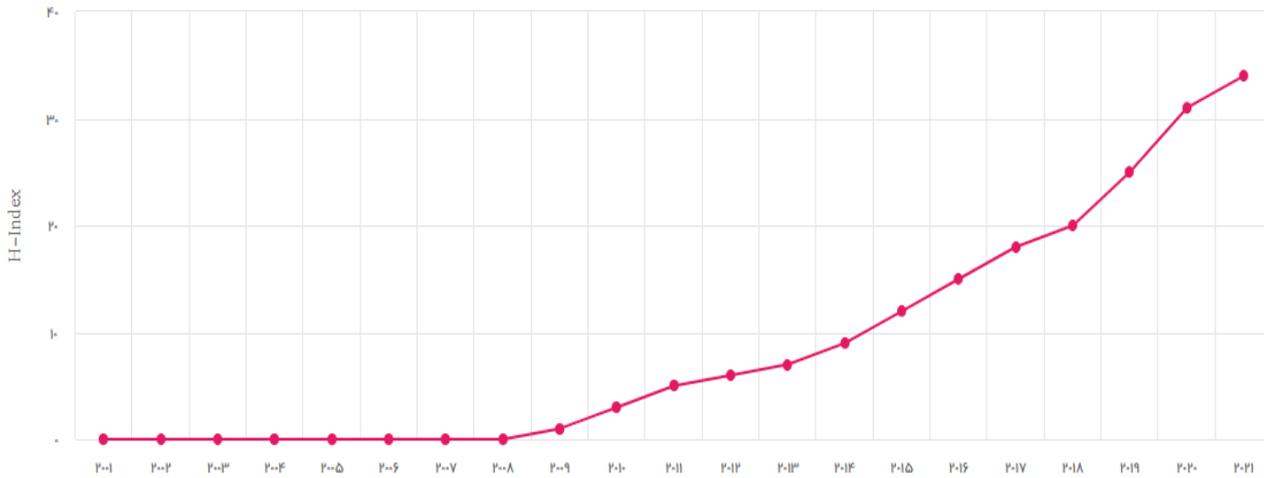
H-Index

نمودار ۱۶ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات مهندسی بهداشت محیط

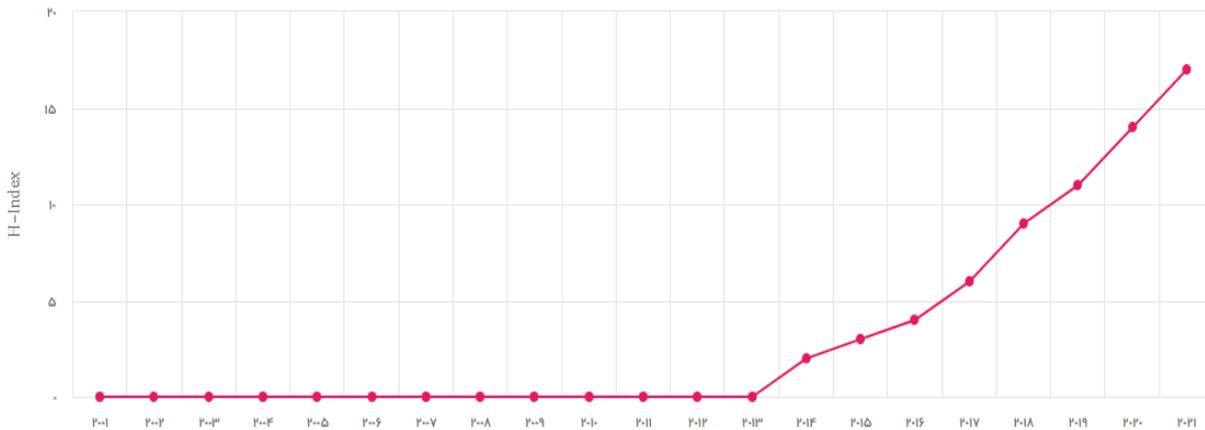

H-Index

نمودار 17 روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات بیماری‌های لیشرمانیوز

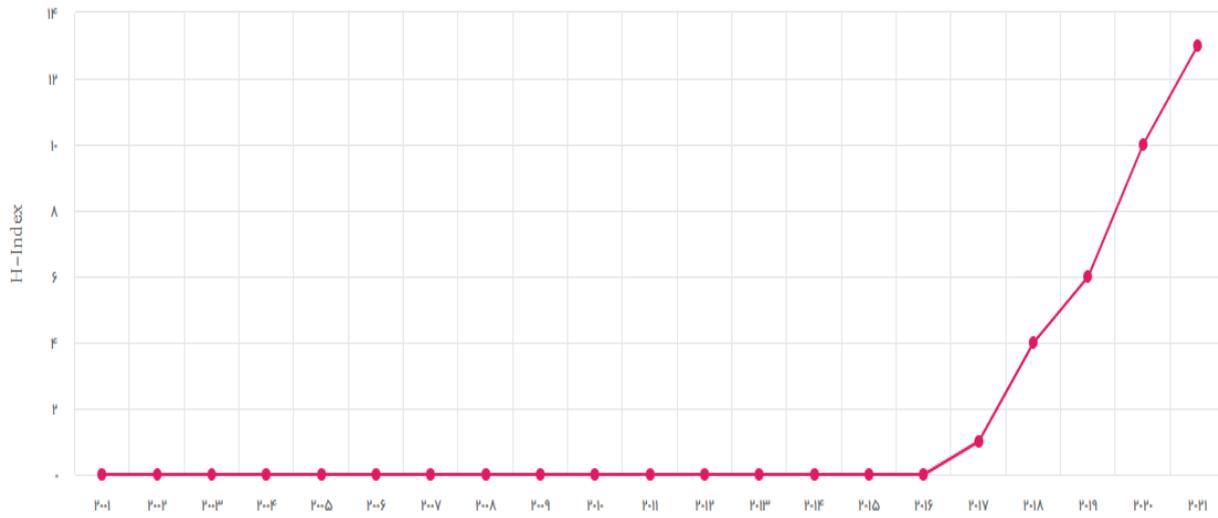
H-Index

نمودار 18 روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت

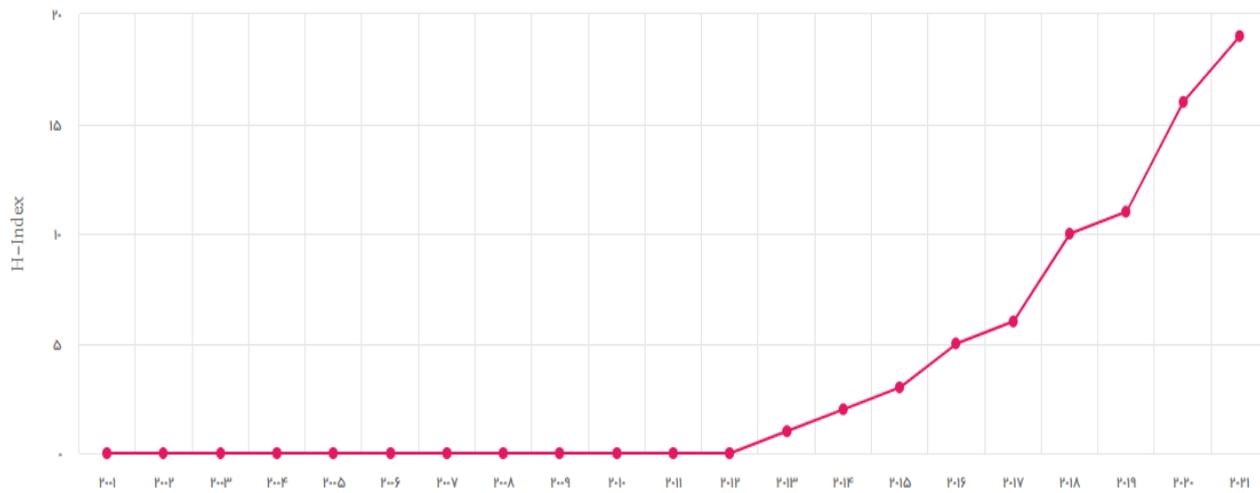

H-Index

نمودار ۱۹ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات پرستاری

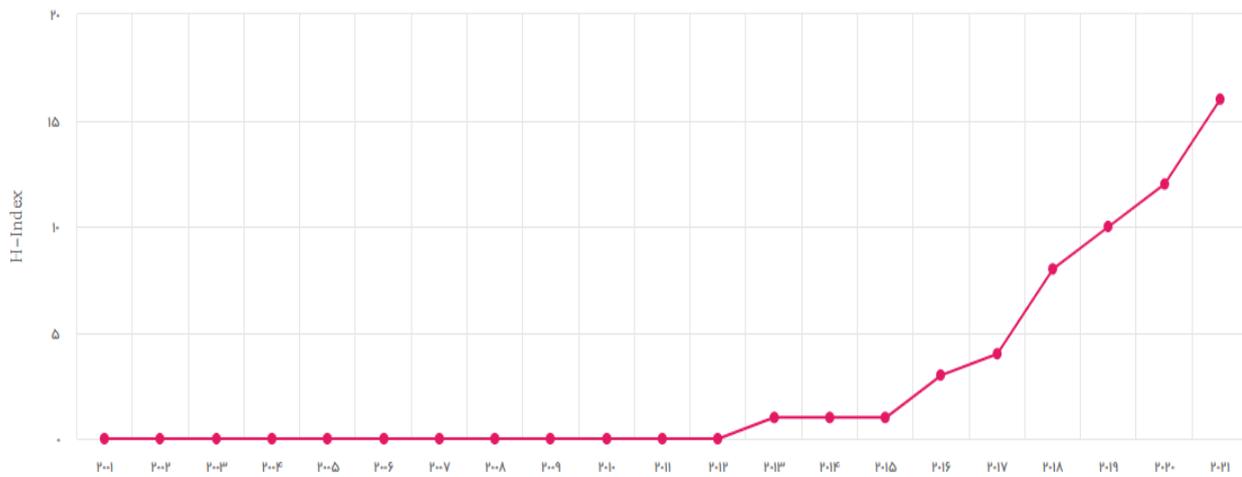
H-Index

نمودار ۲۰ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات انفورماتیک پزشکی

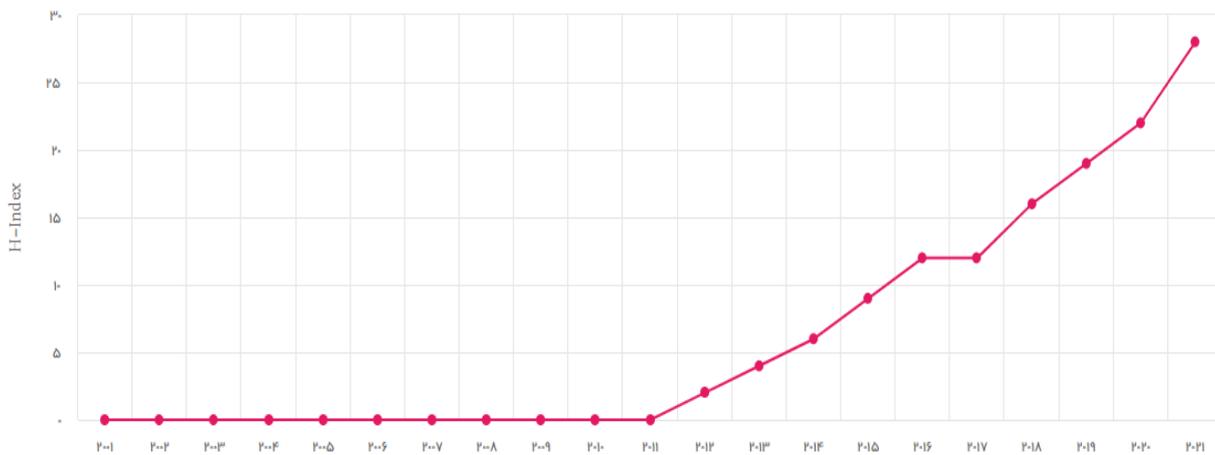

H-Index

نمودار ۲۱ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات عدد درون ریز و متابولیسم

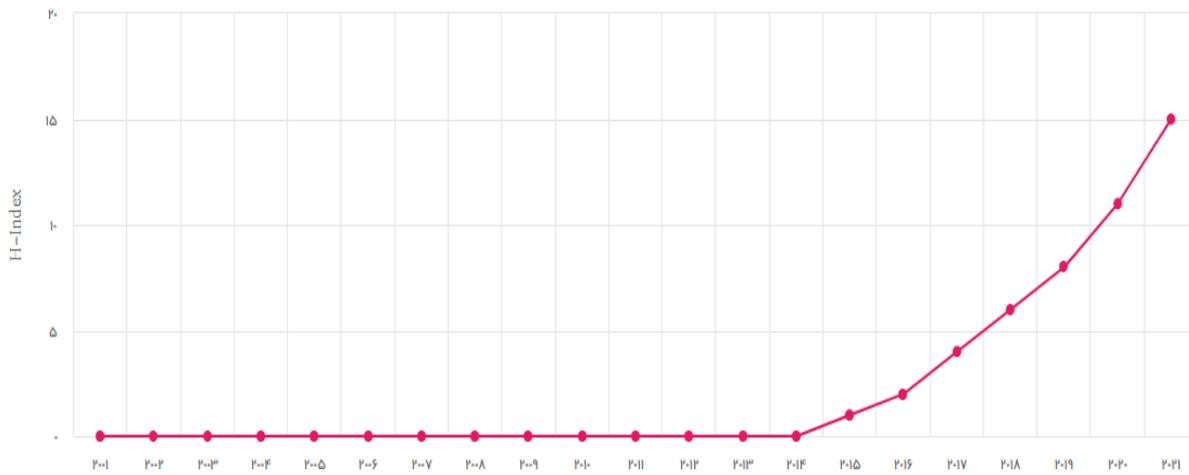
H-Index

نمودار ۲۲ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات داروهای گیاهی و سنتی

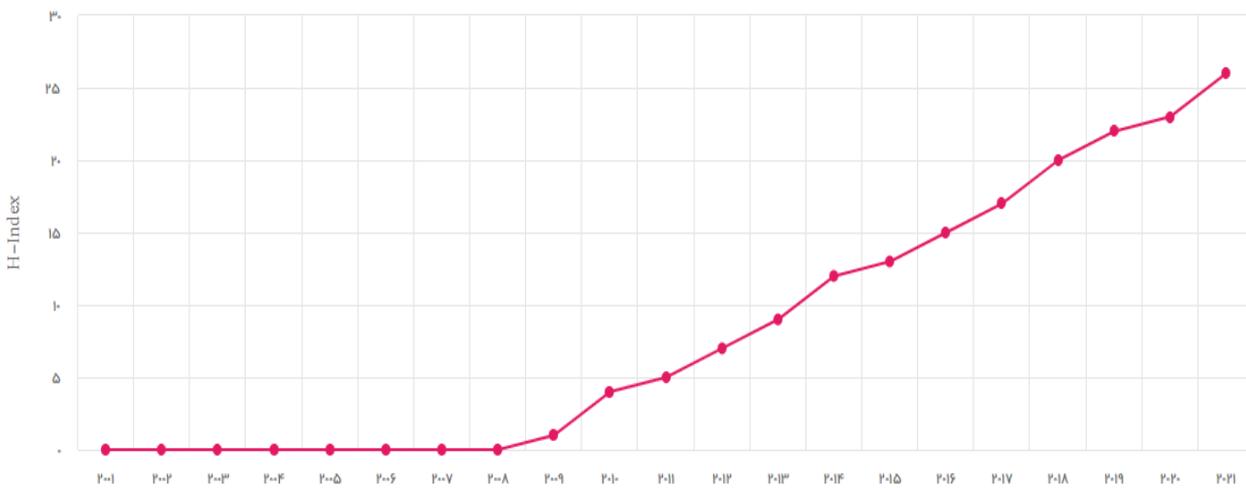

H-Index

نمودار ۲۳ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات قلب و عروق

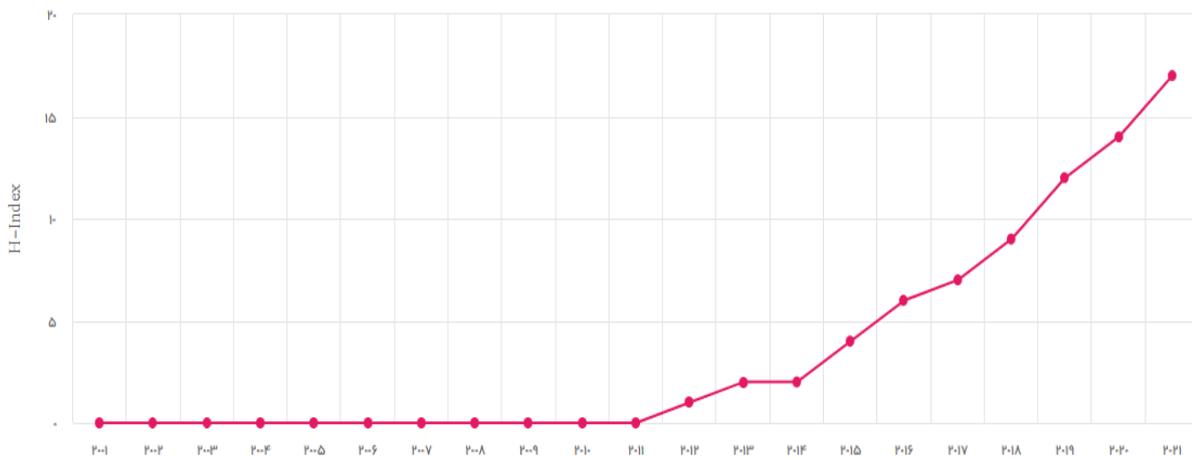
H-Index

نمودار ۲۴ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات بیماری‌های دهان و دندان

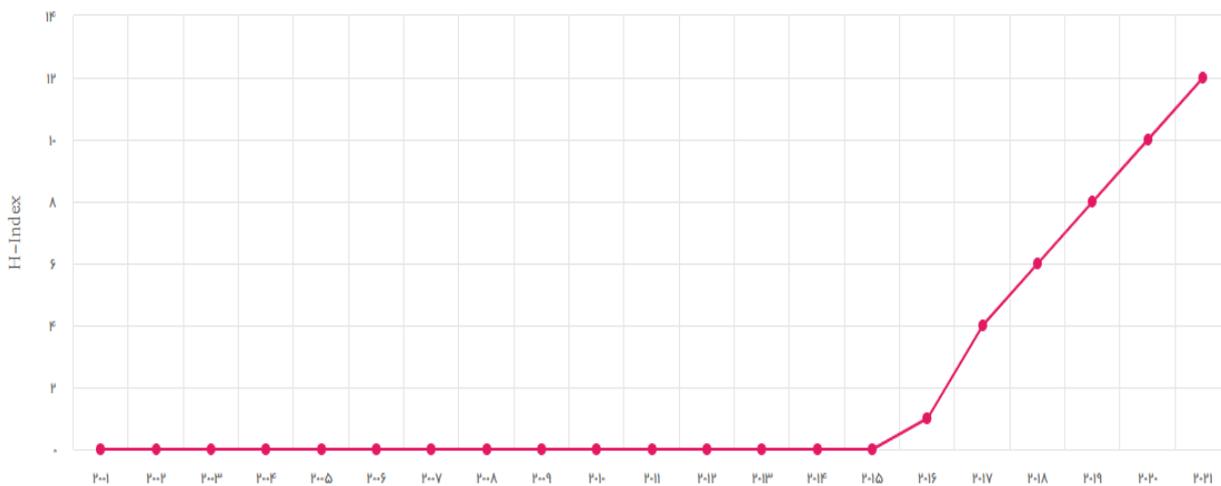

H-Index

نمودار ۲۵ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات بیماری های مغز و اعصاب

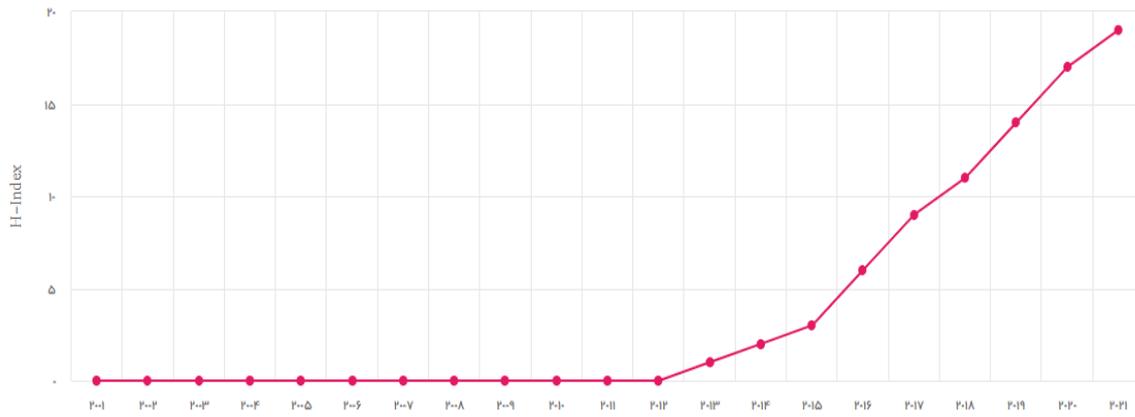
H-Index

نمودار ۲۶ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات پاتولوژی و سلول های بنیادی

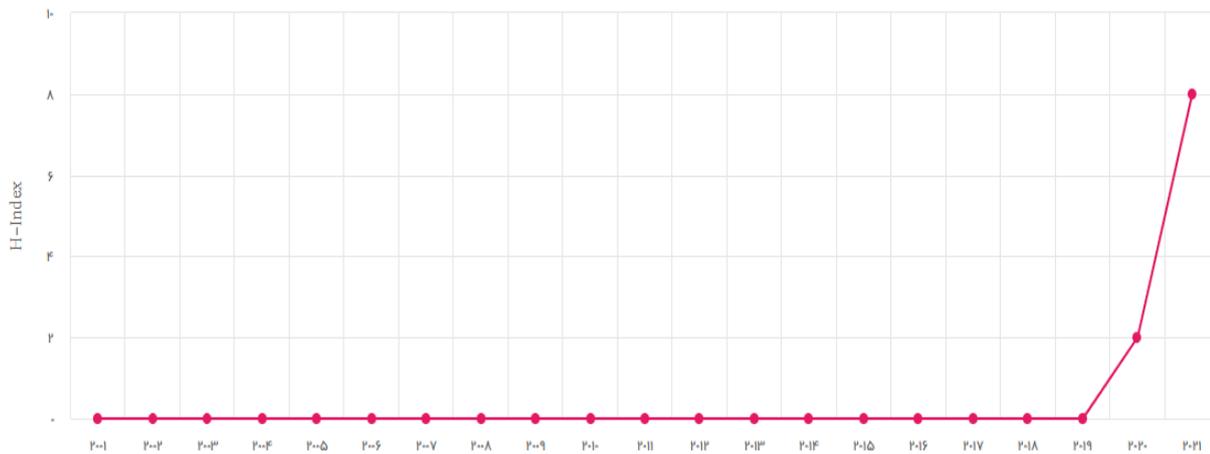

H-Index

نمودار ۲۷ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات بیماری های هیداتید

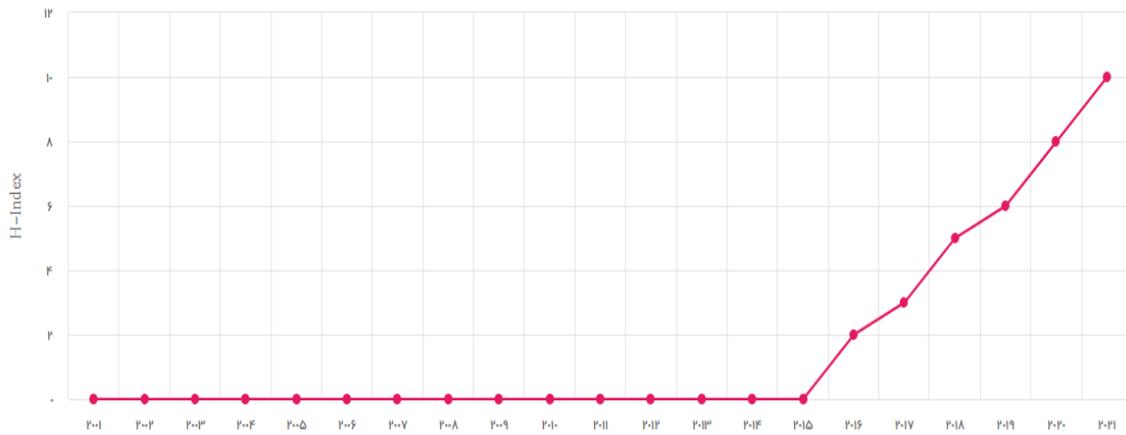
H-Index

نمودار ۲۸ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات علوم دارویی و فرآورده های آرایشی

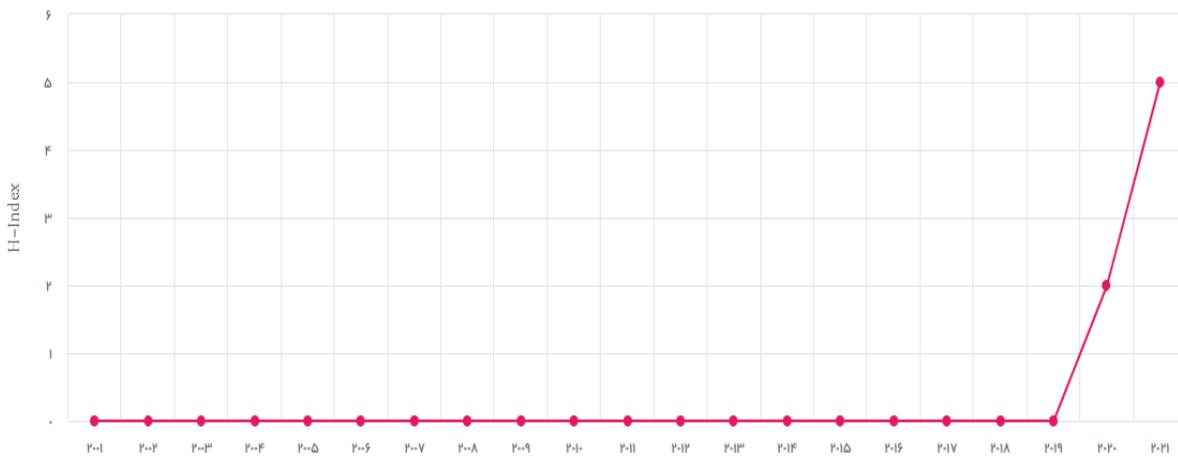

H-Index

نمودار ۲۹ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات گوارش و کبد

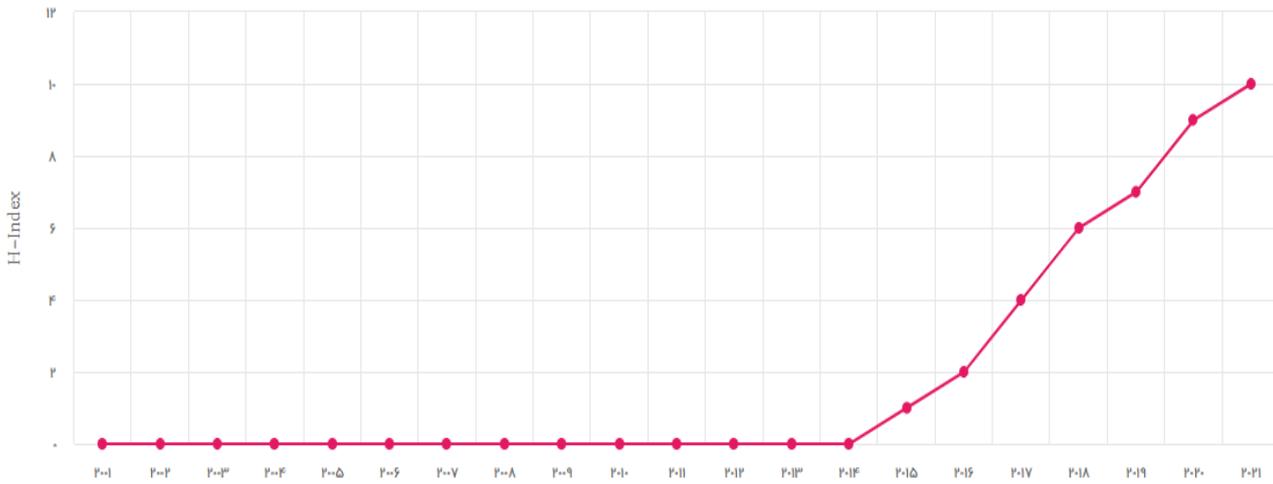
H-Index

نمودار ۳۰ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات قارچ‌شناسی و باکتری‌شناسی پزشکی

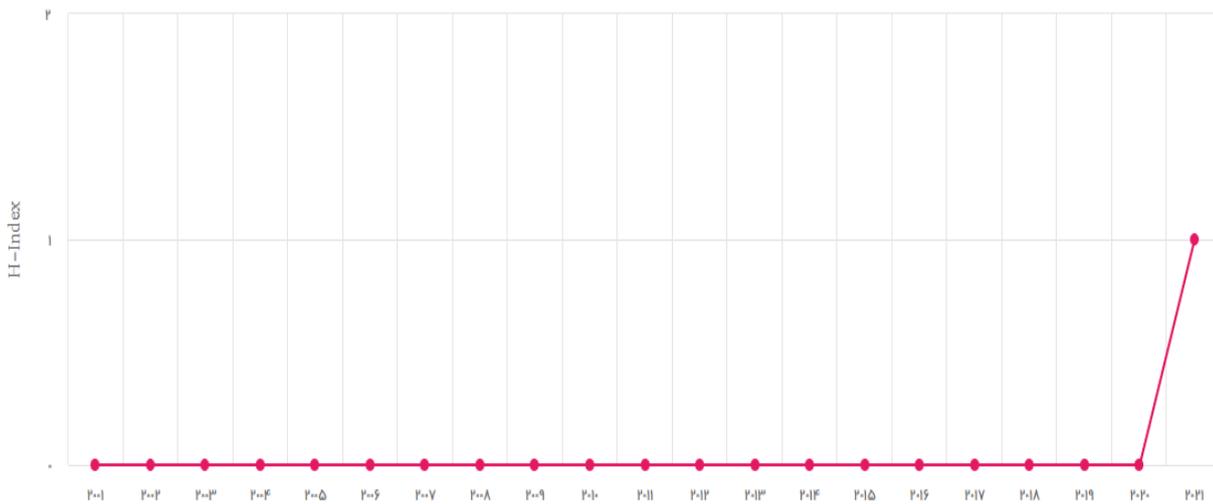

H-Index

نمودار ۳۱ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات اندودنتولوژی

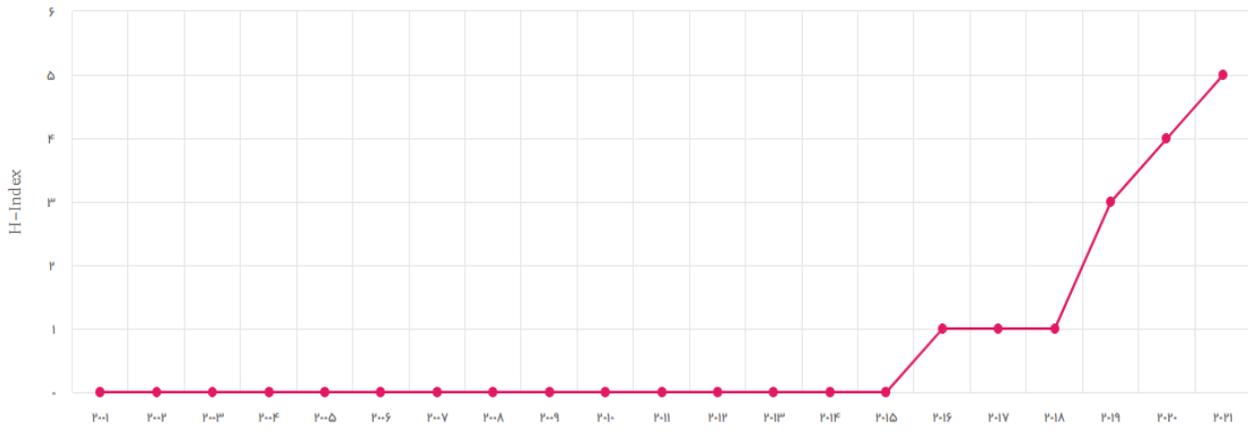
H-Index

نمودار ۳۲ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات سلامت در بلایا و حوادث

H-Index

نمودار ۳۳ روند افزایش H-Index مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت دهان و دندان

منابع

۱. Centre M. Future State 2030. 2013
۲. Zhang SX, Wang Y, Rauch A, Wei FJPr. Unprecedented disruption of lives and work: Health, distress and life satisfaction of working adults in China one month into the COVID-19 outbreak. 2020;288:112958
۳. پورعباسی ع، خیری ز، امامی رضوی سح، یزدانی ش، قنبری آلاق ح، حق دوست عا. الگوی شش وجهی تعالی دانشگاهها؛ ضامن اعتلای نظام سلامت در راستای تحقق گام دوم انقلاب اسلامی. /ط و تزکيه. ۲۰۲۰؛ ۲۹(۳):۱۷۱-۸۲
۴. Integreation in Shiite Bagheri M, Rashvand MJLRJ. Competition Law and Defending Market Jurisprudence. 2012;9(28):55-92
۵. Rezaei M, Shobeiri SMJJoES, Technology. Analysis of the role of strategic planning in training sustainable development with an emphasis on environmental aspects. 2014;16(1):471-83
۶. Strategic planning: Simon and Schuster; 2010. Steiner GA
۷. Boyne GJPsiT, evidence. Strategic planning. 2010:60-77
۸. بیرامی رگرمکم. فرآیند برنامه ریزی راهبردی. انتشارات دنیای اقتصاد. ۱۳۹۵.
۹. جان ام، برایسون قیمممخگ. برنامه ریزی راهبردی در سازمان های دولتی، عمومی و غیرانتفاعی. انتشارات آریانا قلم. ۱۴۰۰.
۱۰. Gazni A, Sugimoto CR, Didegah FJJotASFIS, Technology. Mapping world scientific collaboration: Authors, institutions, and countries. 2012;63(2):323-35
۱۱. Bryson JMJLrp. A strategic planning process for public and non-profit organizations. 1988;21(1):73-81
۱۲. Hax AC, Majluf NSJI. The corporate strategic planning process. 1984;14(1):47-60
۱۳. Judge WQ, Douglas TJJomS. Performance implications of incorporating natural planning process: An empirical assessment. 1998;35(2):241- environmental issues into the strategic .62
۱۴. GURL E. SWOT analysis: A theoretical review. 2017
۱۵. Kamali YJQJoTM, Policies S. Study the role of administrative decentralization on administrative integrity. 2014;2(No5):111-32
۱۶. مبینی دهکردی ع، مرادی قاسم آبادی فالمداء. سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور از منظر مکاتب فکری مدیریت راهبردی. ۱۳۸۹؛ (۴۱):-.
۱۷. فرهنگي شعا. سند جامع علمی کشور. ۱۳۹۰.
۱۸. بهداشت و. سند ملی توسعه بخش بهداشت و درمان. ۱۳۸۳.
۱۹. کشور سیوب. سند ملی آمایش سرزمین. ۱۳۹۹.
۲۰. کرمان دپ. سند توسعه علمی منطقه آمایشی هشت. ۱۳۹۸.
۲۱. کرمان دپ. نقشه راه درمان ایران ۱۴۰۴. ۱۳۹۴.
۲۲. اسلامی مش. قانون حمایت از شرکتهای دانش بنیان. ۱۳۸۹.
۲۳. فناوری وعتو. سند راهکارهای رسیدن به جایگاه اول علم و فناوری ایران. ۱۳۸۸.
۲۴. فناوری وعتو. سند راهبردی گفتمان توسعه نظام آموزش، پژوهش و فناوری کشور. ۱۳۹۴.
۲۵. Le TT, Cramer JP, Chen R, Mayhew SJNRDD. Evolution of the COVID-19 vaccine development landscape. 2020;19(10):667-8